

DISKOTEKA PRIMADONA

PODARJA 15 POTOVANJ

NA COSTO BRAVO
VEČ V NASLEDNJI ŠTEVILKI

str. 3

Strah pred centralizmom

str. 11

Pravičnejša razdelitev bremena

70 ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJSKA BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Gledališčniki za poplavljenice

Kranj - Konec tega tedna, v soboto, 8. decembra, ob 10. uri dopoldne bodo v Prešernovem gledališču Kranj uprizorili Mojco Pokraculjo, predstavo za otroke, predšolske in šolske iz nižjih razredov. Izkupiček od prodanih vstopnic, le-te so na voljo po 30 din, je namenjen za nakup igrač v vrtcu Tončke Čec v Celju. Ta vrtec je namreč v nedavnih poplavih poleg drugega inventarja izgubil tudi igrače. Denar bodo nakazali Rdečemu križu Slovenije, namensko za ta celjski vrtec. - Na sliki: Tine Oman, Bernarda Oman - lisička in Pavel Rakovec - volk v Mojci Pokraculji (Judita Rakovec); predstavo je režiral Lojze Domajnko. Foto: M. Fock

Občini ni vseeno

Zakaj se radovljiški izvršni svet in občinska skupščina tako zelo zavzemata, da bi novoustanovljeno podjetje Šport EL 2000 z odobritvijo sodnega senata Temeljnega sodišča Kranj, ki vodi stečajni postopek, najelo sicer mrtvi begunjski Elan in omogočilo vsaj delno nadaljevanje proizvodnje? Ne samo zato, ker je Elan več ugleda zgubil doma kot v tujini, ker Elanova blagovna znamka v svetu še vedno nekaj pomeni in ker v Elan kljub temu prihajajo nova naročila (največji italijanski kupec plovil Vitalco, na primer, bi bil pripravljen plačati vnaprej 400 tisoč mark, kasneje pa še pol milijona mark)... Tudi ne samo zaradi tega, ker tuji strokovnjaki priznavajo, da je nova Elanova smučka MBX lightspeed "smučka novega tisočletja" in tačas najboljša na svetu, in ker je po besedah dr. Miroslava Odarja, člana radovljiškega izvršnega sveta, Elanova proizvodnja pod določenimi pogoji rentabilna in tudi prodajno zanimiva. Za radovljiško občino je ohranitev proizvodnje v Elanu pomembna tudi zato, ker je podjetje ob bankrotu zaposlovalo nekaj več kot 1300 delavcev ali desettiso vseh v občini in ker bi nadaljnje odpuščanje delavcev (doslej so jih od-

pustili 382, med njimi tudi vse člane kompromitirane vodilne ekipe) povzročilo občini velike socialne probleme. Če pa k temu dodamo še to, da Elan za zdaj dolguje občini že približno šest milijonov dinarjev (štiri milijone znaša vrednost odloženih prispevkov in dva milijona vrednost ostalih plačil), je že lažje razumeti, zakaj je občinski interes tako močan in zakaj se občina tako zelo zavzema za preoblikovanje podjetja Šport EL 2000 v delniško družbo in za sklenitev pogodb za proizvodnjo v naslednji sezoni.

Ceprav je verjetno težko voditi stečajni postopek in hkrati reševati podjetje, pa ostaja vprašanje, kdo je ob nekdanji vodilni ekipi, ki je povzročila bankrot Elana, kriv, da se problem tudi pri nas ne rešuje tako, kot se v normalnem svetu: zamenja se lastnik in še nekaj vodilnih, delavci pa ponavadi komaj občutijo, da se je "nad njihovimi glavami" kaj pomembnega zgodilo. Pa pri nas? Elanova proizvodnja, ki jo je bilo vsaj doslej mnogo lažje prodajati kot marsikateri proizvodni program v občini, propada, materiala za nadaljevanje proizvodnje ni, dela le nekako četrtnina delavcev... ● C. Zaplotnik

Ta teden naj bi bil določen datum plebiscita

Krmilo v rokah predsedstva in vlade

Sprejem zakona o plebiscitu in datum izvedbe bosta skupščini Republike Slovenije jutri predlagala predsedstvo republike in vlada.

Kranj, 4. decembra - Za Slovenijo se začne teden, nedvomno eden najpomembnejših glede odločanja o usodi in prihodnosti slovenske države, njene neodvisnosti in samostojnosti, prelomen glede našega bivanja v Jugoslaviji in družbi evropskih državotvornih narodov. Plebiscit bo. To je sedaj že znano!

Ves pretekli teden je minil v znamenju dogovora strank, predsedstva republike in vlade o plebiscitu in našem življenju po njem. Plebiscitarno odločanje državljanov Slovenije je že, to lahko trdimo, dogovorjena nujna skupna odločitev vseh strank in skupin. V noči s srede na četrtek se je slovenski politični vrh dogovoril za usklajeno in dogovorjeno delovanje, za zastavitev vsega političnega vpliva, da bo udeležba na glasovanju čim večja in da bo pozitivnih odgovorov na vprašanje, ali smo za samostojno in neodvisno Slovenijo, čim višje. Skupščina naj bi jutri in v četrtek, ko bo obravnavala plebiscit, sprejela tudi posebno pismo oziroma izjavo o poštenih in miroljubnih namerah slovenskega naroda na osnovi pravice do samoodločbe, ki bo naslovljena Slovincem in državljanom Slovenije, jugoslovanskim republikam in njihovim državljanom ter svetovni javnosti. O teh namerah Slovenije so ob vsaki priložnosti srečanja s tujimi predstavniki, diplomati in novinarji sogovorniki posebej obveščeni.

Slovenska vlada, ki ob predsedstvu Republike Slovenije prevzema vlogo predlagatelja plebiscita skupščini, je po zadnji seji javnosti sporočila, da sprejema vso odgovornost za izvedbo v skupščini določenega in sprejetega scenarija. Skupščini je vlada že konec preteklega tedna poslala zahtevano gradivo o razlogih za plebiscit, v katerem navaja ocene o možnih posledicah, čeprav je vse nemogoče predvideti. V gradivu so navedene prednosti razvoja Slovenije kot samostojne in neodvisne države, tveganja in naloge, ki jih bo treba opraviti po plebiscitu, da bo Slovenija normalna in po mirni poti začela delovati kot samostojna država, sedaj še vedno z mnogimi vezmi pritrjena na Jugoslavijo. Izvršni svet je pričel, da bo osamosvojena Slovenija hitreje vzpostavila učinkovit gospodarski sistem in sprostila doslej uspravno ustvarjalnost ljudi, največja neznanka pa je odziv v Jugoslaviji in pri svetovnih finančnih organizacijah. Prodaja v druge dele države bi se zmanjšala, v Sloveniji lahko zato za okrog 19 odstotkov pade proizvodnja, ker pa je Slovenija relativno malo zadolžena v tujini, bi lahko s svojim izvozom dolgov redno odplačevala. Slovenija bo spoštovala vse pogodbe in akte, ki jih je podpisala Jugoslavija in se nanašajo tudi na Slovenijo, manjšine ne bodo prikrajšane, prav tako pa tudi ljudje drugih narodov in narodnosti, ki imajo v Sloveniji stalno prebivališče, ne bodo drugorazredni. Če bodo želeli, bodo lahko sprejeli slovensko državljanstvo. ● J. Košnjek

Svečanost ob obletnici Prešernovega rojstva

Priznanja za delo v kulturi

Kranj - Sinoči so v Prešernovem gledališču Kranj podelili letošnja Prešernova priznanja za dosežke na kulturnem področju.

Že vrsto let v Kranju podeljujejo priznanja za kulturne dosežke 3. decembra, na dan rojstva pesnika Franceta Prešerna, namesto 8. februarja, ob slovenskem kulturnem prazniku. Priznanja so prejeli: Veliko plaketo sta prejela Iztok Alidič in Anita Peteh, Male plakete pa Jože Basaj, Dragica Klavara, Ljubo Kovačič, Jože Benedik in Damir Zajec. Slavnostni govornik na prireditvi je bil ing. Vitomir Gros, predsednik Skupščine občine Kranj. Prireditve je popestrila predstava lutkovne igrice Fidl Fidl v izvedbi skupine Lutke čez cesto Kranj. - Več na 7. strani.

Skupščina podprla predlog vlade

Pokojnine lovijo korak s plačami

Ljubljana, novembra - Dan pred prazniki so v slovenskem parlamentu odločali o usklajevanju pokojnin. Sprejeli so vladni predlog o načeloma dvakratni uskladitvi letno, če pa se plače povečajo (ali padejo) za več kot pet odstotkov, velja tudi medletno usklajevanje pokojnin. Takoj zatem je predsedstvo skupščine SPIZ, pristojno za te zadeve, sprejelo povišanje pokojninskih prejemkov.

Pokojnine, dodatki za pomoč in postrežbo, denarna nadomestila za telesno okvaro, preživninske po zakonu o preživninskem varstvu kmetov, se tako usklajujejo za 7,6 odstotka. Za toliko so se po

statističnih izračunih zvišali povprečni čisti osebni dohodki vseh zaposlenih v Sloveniji avgusta in septembra, primerjaje z letošnjim julijem. Ta uskladitev velja s 1. oktobrom, s 1. novembrom pa se za enak odstotek uskladijo starostne in družinske pokojnine, ki se izplačujejo po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov.

Upokojenci so z večjo pokojnino vred vajeni tudi poračunov. Tokrat ne bodo ostali prikrajšani, saj bodo razliko na račun zvišanja pokojnin za oktober in november prejeli sredi tega meseca. ● D. Z. Žlebir

Dr. Jože Pučnik na socialdemokratskem forumu v Kranju - "Bodimo zadovoljni, če bomo odšli s celo kožo iz Jugoslavije," je dejal predsednik Demosa dr. Jože Pučnik pretekli teden v Kranju. Povedal je, da je bil dogovor o plebiscitu sklenjen pred devetimi tedni na sestanku Demosa in vlade na Črnem vrhu nad Polhovim Gradcem. Povedal je, da bi se prvi rezultati samostojnosti morali pokazati v dveh, treh letih, saj položaj, v katerem se odločamo za samostojnost, ni ugoden. Bivanje v Jugoslaviji smo drago plačali, čeprav se je slovenstvo v teh letih utrnilo in je vprašanje, ali bi bilo tako v življenju v okrilju kakšne druge države, na primer Avstrije. Svojo varnost pa si moramo zagotoviti z mednarodnimi pogodbami. Več o pogovoru s Pučnikom na 2. strani. ● J. K., slika J. Cigler

Gorenjci bodo zgradili hišo na Mozirskem

Hiša za poplavljenice

Kranj, 28. novembra - Predsedniki gorenjskih izvršnih svetov so se dogovorili, da bodo poplavljenec pomagale tudi gorenjske občine, ki bodo na Mozirskem postavile stanovanjsko hišo.

Stanovanjsko hišo v vrednosti 1,2 milijona dinarjev bodo družbo financirale gorenjske občine, na Kranj odpade 534 tisoč dinarjev, udeležba škofjeloške občine, ki so jo prav tako prizadele poplave, pa bo simbolična, saj so se dogovorili, da bo prispevala le en odstotek. Dodati kaže, da kranjska občina meji na mozirsko, meja v dolžini dveh kilometrov poteka po vršacih nad Jezerskim.

Kranjski obrtniki pa so za pomoč poplavljenec prispevali skoraj 500 tisoč dinarjev.

Na seji izvršnega sveta smo ponovno slišali pripombo, da je bila škofjeloška občina, kjer je po ocenah približno 20 odstotkov škode, premalo v središču pozornosti, republiški štab jo je prezrl, ker se je ukvarjal predvsem s Savinjsko dolino. Ponovno se je torej po-

kazalo, pravijo v Kranju, da centralizacija ni dobra. ● M. V.

MIKLAVŽEVI NAKUPI
v hali "A" Gorenjskega sejma
od sobote, 1. 12., do
srede, 5. 12. 1990,
vsak dan od
10. - 19. ure

Turistična agencija
PANORAMA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Laške namere

Živimo v negotovem času pred plebiscitom. Negotov ni le njegov izid, tako je tudi vprašanje, kako se bodo nanj odzvali preostali deli Jugoslavije in Evropa. Bo tujina priznala našo odločitve? Ključne odgovore na to vprašanje pričakujemo od naših najbližjih sosedov: Avstrije, Madžarske, Hrvaške, še posebej pa od Italije, po ekonomskih kriterijih pete države na svetu in predsedujoče v Svetu Evrope. Nedavno zasedanje pentagonale (jadransko podonavskega peterokotnika) v Rimu, odprtje italijanskega generalnega konzulata v Ljubljani in obisk italijanskega zunanjega ministra Giannija de Michelisa v Ljubljani in Zagrebu - vsa ta intenzivna zunanje-politična dejavnost Italije spodbuja k razmišljanju o njenih namerah na naših tleh.

Naše zgodovinske izkušnje z Italijo niso spodbudne. Posebej huda je tista iz prve svetovne vojne in iz let po njej, ko smo izgubili Primorsko. Ta krivična odločitev je bila sprejeta v zunanje-političnih krogih. "Središče vsega zanimanja je bil v tisti dobi zunanji politični položaj. Spričo svoje ekspanzije geografske lege je čutil slovenski narod že od nekdaj, da bi moral svoje morebitno združenje s Hrvti in Srbi plačati jako, jako drago. In ni se varal, plačal je to zedinjenje celo dražje, nego bi si bil kdaj mislil največji pesimist, kajti od slovenskega narodnega telesa je bila odtrgana cela tretjina. Najhujši udarec je bila izguba Primorja, ki zaradi morske lege ni le najvažnejši kos slovenskega ozemlja, temveč živi tam tudi najživeljši del slovenskega naroda. Vključno temu da Slovenci v zunanjih političnih zadevah niso imeli dotlej nič izkušenj, so vendar instinktivno čutili pretečo nesrečo, a odgovornosti, da bi ji trezno in mirno pogledal v oči, si ni upal prevzeti nihče, zato si tudi nihče ni upal zagovarjati svojedobnih presvedovalnih Wilsonovih in francoskih predlogov, ki so bili mnogo ugodnejši nego pa poznejši italijanski diktat v Rapallu. Dosedle so odklanjali vse v obupnem pričakovanju, da morda vendarle zmaga pravica, ki je bila na slovenski strani. Storiši so za rešitev svojih primorskih bratov vse, kar so po svoji pošteni vesti in v iskrenem srcu vedeli in znali, a v svoji zunanje-politični neizkušenosti si niso upali misliti, da so bile medvojne tirade o samoodločbi narodov - taktični manevri." (Fran Erjavec, Slovenci, 1923)

Če je res, da smo zaradi zedinjenja s Hrvti in Srbi in zaradi zunanje-politične neizkušenosti nekoč izgubili tretjino našega ozemlja, potem je zdaj vprašanje, kaj utegne prinesiti razvedinjenje z njimi - ob dejstvu, da naš diplomatski potencial tudi tokrat ni bistveno večji, saj je "naše" zunanje-politične interese zadnjih sedem desetletij zastopala jugoslovanska diplomacija. Ta ugotovitev ne leti na rovaš prizadevne Ruplove ekipe, izhaja iz spoznanja, da Evropa naših zunanje-političnih interesov (še) ne priznava - kakor se je pokazalo na nedavnem zasedanju KVSE v Parizu.

Kakšne so torej namere Italije? Bo spoštovala osimske sporazume, sklenjene z SFR Jugoslavijo tudi potem, ko te ne bo več? Republika Italija v mednarodnih krogih trmasto vztraja pri potrebi po ohranitvi "integralne Jugoslavije", kar pa ni najbolj realno; nam gre za ohranitev integralne, ozemeljsko celovite Slovenije. Pred prvo svetovno vojno je slovensko etnično ozemlje obsegalo 25.000 kvadratnih kilometrov; 94 odstotkov tega ozemlja je bilo v okviru Avstro-Ogrske, 6 odstotkov pa v Italiji (Benečija). Po zedinjenju v Kraljevino SHS je tostran meje ostalo le 61 odstotkov naše zemlje. V drugi svetovni vojni smo si ponovno priborili večji del Primorske in v Jugoslaviji je odteel 80 odstotkov slovenskega etničnega teritorija. Na dejstvo, da je naša zahodna meja dokončna, pristajamo, z rojaki na Tržaškem, Goriškem in v Benečiji pa se lahko še bolj povežemo v procesih krepitve regionalnega sodelovanja v Evropi, čigar vidni pobudnik je ravno Italija.

Če je res tudi to, da je naša sosednja opustila svoj "sveti egoizem" (sacro egoismo) v jadranskih zadevah, potem upamo, da bo priznala osamosvojitve Slovenije, ne glede na siceršnji razplet jugoslovanske krize. Tokrat moramo biti egoisti Slovenci, saj je vse bolj očitno, da lahko kot suveren narod obstanemo le brez obstoječe Jugoslavije. ● Miha Naglič

Decembra nižji prispevki

Kranj, 28. novembra - V Kranju bodo decembra prispevke za družbene dejavnosti znižali za 8,3 odstotka in ukinili prispevek za SLO, zanj se bo za uresničitev finančnih načrtov nateklo dovolj denarja.

Kranjski izvršni svet je že sprejel ustrežno popravljen odlok o zagotavljanju sredstev za skupne družbene potrebe v letošnjem letu; sprejeti ga mora še občinska skupščina, takoj pa bodo obvestili vse plačevalce prispevkov, naj računajo na znižanje.

Ocenjujejo namreč, da se bo za uresničitev načrtov nateklo preveč denarja in sicer za 8,3 odstotka. Zato bodo decembra ukinili prispevek za osnovno izobraževanje in za raziskovalno dejavnost, prispevno stopnjo za telesno kulturo pa znižali od 1,31 na 0,65 odstotka. Ostale prispevne stopnje za družbene dejavnosti bodo ostale nespremenjene.

Na področju gospodarske infrastrukture bodo decembra ukinili le prispevek za SLO. Zaradi pripomb na seji izvršnega sveta, bodo pred zasedanjem skupščine to ponovno preverili.

Če bodo decembrski osebni dohodki ostali na novembrski ravni in se znižani prispevki ne bodo prelili v čiste osebne dohodke bo kranjsko gospodarstvo razbremenjeno za približno 18,8 milijona dinarjev. ● M. V.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimesečje je 160,00 din

Gorenjski glas urejajo in pišejo: Marko Valjavec (direktor), Stefan Žargi (v. d. glavnega urednika), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovorne urednika), Vilma Stanovnik (šport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tuzi), Danica Zavri - Zlebit (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Rudovljeva), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Saje (družbene organizacije, ekologija), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Sinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Prevc in Mirjana Drakšler (tehnično urejanje) in Marjeta Volžič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Mole Pijadeja 1, Kranj

Telesni račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835,

ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-980

Neobjavljenih pisem in slik ne vračamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem imenju 4214/72.

S seje škofjeloške skupščine

Breme poplave težko
304 milijone dinarjev

Ločani želijo dve solidarnostni plači za poplavljenca zadržati doma, dokler ne dobijo pomoči iz republike.

Škofja Loka, 3. decembra - Kljub dokaj kratkemu dnevnemu redu se je skupna seja vseh treh zborov škofjeloškega parlamenta 26. novembra zavlekla na šest ur. Če izvzamemo govorniško vneto odbojnost, postaja od seje do seje bolj očitno, da prenekatere predlogi, ki prihajajo v parlament tako rekoč v formalno potrditev, niso dovolj pretehtani in izdelani. Na zadnji skupščini sta bila taka najmanj dva: predlog za ukinitve odloka o spominskih zimsko-sportnih prireditvah Po stezah partizanske Jelovice ter predlog za izvolitev komisije za proučitev možnosti preselitve LTH-jeve Orodjarne in livarne na novo lokacijo. Prvi je bil zavrnjen, ker prireditev kot sestavni del škofjeloškega občinskega praznika po statutu, ki še velja, ne more kar po domače iz občinskega proračuna, pri drugem predlogu pa so bila sporna nekatera imena članov komisije. Nov predlog bo ponujen na decembrski skupščini.

Sicer pa so se škofjeloški odborniki največ zadržali ob osnutku slovenske ustave in ob posledicah prvonovembrskih poplav ter odpravljanju škode. Uvod k osnutku ustave je podal član strokovne skupine dr. Tine Hribar, ki je med drugim dejal, da se v dosedanjih razpravah po Sloveniji kot najbolj sporna pojavljajo predvsem tri vprašanja, in sicer o lokalni samoupravi, eno ali dvodomnem parlamentu ter predsedniškem ali parlamentarnem sistemu. Dr. Hribar je odgovarjal tudi na številna vprašanja in pobude odbornikov (očitno je bilo v Škofji Loki res pre malo organiziranih razprav o osnutku ustave). Helena Sajevec (zbor združenega dela-obrti) je menila, naj bo zasebna pobuda svobodna in vseh oblikah podjetništva in naj bo med predlagatelji zakonov zapisana tudi Gospodarska zbornica Slovenije. Marjan Luževič (Liberalno demokratska stranka) je oporekal premalo definirani lokalni samoupravi v osnutku ustave in se ogreval za dvodomni sistem. Mirjam Jan-Blažič (Stranka demokratske prenovle), če omenimo le nekatere razpravljalce, pa je med drugim nasprotovala teženjam po republikem centralizmu. Ustava naj zagotovi policentrični razvoj in ustvari podlago za lokalno samoupravo, zagotovi naj sorazmerno zastopnost političnih strank v republiškem parlamentu (proporcionalni sistem).

Skupščina je imenovala za sekretarja občinske skupščine Anko Prosen iz Ljubljane, dipl. pravnico s pravosodnim izpitom, zaposleno v Jugotekstil-Impex.

Predsednik občinske vlade Vincencij Demšar je povedal, da znaša škoda zaradi poplav na Škofjeloškem po končni oceni 304 milijone dinarjev (prva ocena 429,8 milijona) ali dobrih štirinajst odstotkov občinskega realnega družbenega proizvoda ali krepke štiri mesečne neto plače škofjeloških delavcev. Krajevne skupnosti so do tega dne porabile za najnujnejša dela pri odpravi posledic 5,1 milijona dinarjev. Glede na to, da Škofja Loka v prvi tranši iz republike ni dobila dinarja pomoči, so zlasti odborniki iz vrst Liberalno demokratske stranke in Stranke demokratske prenovle terjali od občinske vlade odgovor, zakaj ni uspela kljub veliki škodi v republiki več iztržiti. Gorazd Krajnc (LDS) je predlagal, naj bi v občini zadržali del sredstev, ki jih namenjujejo za financiranje Republike Slovenije, če ne bodo prišli v republiški program sanacije, Marjan Kalan (zbor krajevnih skupnosti) pa, naj bi v občini zadržali oba solidarnostna OD zaposlenih. Helena Sajevec (ZZD-obrti) in Marjan Luževič (LDS) sta predlagala davčne olajšave oziroma oprostitve dajatev in prispevkov poplavljenca za določeno čas. Socialistka Bogomila Mitič je vprašala, ali gre do večje dela pri sanaciji škode na licitacijo. Odborniki iz krajevnih skupnosti so tudi menili, da se mora škoda, zlasti na cestah (večerajsnji plaz v Podlonku je, tri tedne po poplavi, "odnesel" cesto) čimprej sanirati, ker je zima blizu. Predstavniki republiške uprave za ceste Di Batista je dejal, da bodo skušali z rebalansom republiškega proračuna letos in prihodnje leto škodo na cestah pokriti, da pa bodo krajevne ceste najbrž prepuščene občinam. Vincencij Demšar je priznal, da občina nima denarja, da so v re-

publiki prosili zama (v prvi tranši so dobile pomoč le občine, kjer je škoda presejala 25 odstotkov družbenega proizvoda), da dogovori v republiki vendarle obetajo pomoč tudi Škofji Loki, da so v občini doslej dobili za milijon dinarjev solidarnostne pomoči od ljudi in ustanov, da občinski izvršni svet zbira vloge prizadetih za oprostitve prispevkov, da bo Zavod za družbeni razvoj izdelal karto poplavljenih

Ekološka ministrica ostala brez podpore

Rudnik urana kot možno skladišče odpadkov?

Škofja Loka, 3. decembra - Škofjeloška ekološka ministrica Marija Pogačnik je na seji občinske skupščine 26. novembra predlagala, naj bi skupščina sprejela protest proti možnosti, da bi Rudnik urana Žirovski vrh postal skladišče za posebne in druge odpadke. Ostala je brez podpore.

K takšnemu predlogu je Marijo Pogačnik napeljal republiški energetski minister Miha Tomšič, ki je nekaj dni prej predstavil projekt zapiranja jedrske elektrarne Krško in Rudnika urana Žirovski vrh. Studija naj bi bila sklenjena te dni, jasno pa je že, kot je dejal minister, da ne obstaja več noben argument za nadaljnje obratovanje rudnika uranove rude. Miha Tomšič je tudi povedal, da je v izdelavi projekt o možnosti skladiščenja drugih odpadkov v rudniku z vrtanjem globokih novih rogov. Sicer pa naj bi republiška vlada prihodnje leto za zapiranje rudnika namenila 130 milijonov dinarjev.

Misli na rudnik kot možno skladišče posebnih in drugih odpadkov na skupščini ni ovrgel tudi direktor rudnika Marjan Uršič. Zakaj so odborniki ob predlogu Marije Pogačnik, ki nasprotuje takšnim načrtom, ostali ravnodušni, je težko pojasniti. Podobno kot stališče od rudnika kot skladišča odpadkov, ki so ga v začetku oktobra sprejele vse škofjeloške politične stranke, nato pa ga v javno objavo umaknile.

Občina mora reagirati, pa je bilo rečeno na seji izvršnega sveta dan po skupščini, 27. novembra. Kot je dejal sekretar sekretariata za družbeni razvoj Tone Jenko, je precej možnosti, da se utegne opuščen rudnik res preusmeriti v skladišče. Pet vodilnih kemičnih tovarn v Sloveniji ima skupaj okrog 30.000 ton nevarnih odpadkov, s katerimi nima kam. Rudnik urana je "idealna" ker je zemljišče last slovenske vlade, ker so objekti in infrastruktura že zgrajeni, ker so za izdajo dovoljenj pristojni republiški organi, ker se odlagališča z vsemi štirimi branji v vseh slovenskih občinah...

Ločani bodo terjali jasen odgovor v republiškem ministru. Na osnovi tega bodo pripravili informacijo in pobudo za morebitni javni protest za skupščino, ki bo zasedala predvidoma 17. decembra in na kateri glas Marije Pogačnik mogoče ne bo več edini. ● H. Jelovčan

Kranjski bazen bodo odprli decembra prihodnje leto

Tudi za šport vse manj denarja

Pomoč gospodarstva usiha, tudi v občinskem proračunu prihodnje leto denarja za nove gradnje ne bo, dokončati pa morajo še plavalni center.

Kranj, 28. novembra - V pripravi na sestavo občinskega proračuna za prihodnje leto je kranjski izvršni svet tokrat obravnaval šport in njegove probleme. Razprava je bila na trenutke polemična, saj smernice za prihodnje leto vsebujejo nove investicije, ki si jih zaradi globoke krize kranjskega gospodarstva ne bo moč privoščiti, težko bodo verjetno tudi zaključili izgradnja plavalnega centra, še večje je vprašanje, kako ga bodo vzdrževali, čeprav natančno napovedujejo, da ga bodo odprli od 6. do 8. decembra prihodnje leto.

Kranj je športno mesto, so sestavljalci gradiva ponosno zapisali v uvodu in se v nadaljevanju pohvalili, da ima kranjska občina 80 športnih rekreativnih društev, ki 70 odstotkov denarja zberejo sama, 17 šolskih športnih društev s 11.696 člani in vrhunske športnike, ki so letos dosegli odmevne rezultate: Tomo Česen je bil proglašen za najboljšega alpinista na svetu, Marija in Andrej Štremfelj sta skupaj stala na Mount Everestu, Branko Mirt je postal svetovni prvak v padalstvu, Barbara Mulej evropska mladinska prvakinja v tenisu. Kranjčani so osvojili

kopico medalj na državnih in republiških prvenstvih, prve uspehe so zabeležili nekateri kolektivni športi.

Pripravili so več tekmovalnih, centralni športni objekti v Kranju so dobro izkoriščeni, kar pa ne velja za objekte izven mesta. Športni park postaja zbirališče kranjske mladine, tudi starejših, dva do tri tisoč jih pride vsak dan. Tam gradijo plavalni center, ki naj bi ga odprli čez leto dni. Po pokritih površinah na prebivalca je Kranj zdaj z 0,17 površinskih metrov pod slovenskim povprečjem, daleč pa zaostaja za podobnimi mesti, saj ima, deni-

mo, Celje 0,49 površinskih metrov. V kranjskem športu zdaj poklicno dela 16 trenerjev, v delovni skupnosti ZTKO pa je zaposlenih še 12 vzdrževalcev in 10 strokovnih in administrativnih delavcev.

K tej sliki kranjskega športa velja še dodati, da bi v športnem parku radi imeli še pokrito teniško dvorano in garni hotel, kar naj bi omogočil tuji kapital, prihodnje leto naj bi pripravili projekte za izgradnjo telovadnice pri Iskrini šoli, popravili strehi na športni dvorani na Planini in na Gorenjskem sejmu ter letni bazen.

V razpravi, ki je bila krepko pod vtisom globoke krize kranjskega gospodarstva (obravnavali so jo na isti seji), smo slišali tudi ostra opozorila, da denarja ne bo in da bodo morali varčevati tudi v športu, predvsem si ne bo moč privoščiti novih investicij, ki so trenutno v kranjskem športu večje

kot v gospodarstvu, zaradi gradnje plavalnega centra seveda. Šport seveda že zdaj občuti denarno sušo, saj je dobesedno usahnilo sponzorstvo, ki je doslej zagotavljalo približno tretjino sredstev, tretjino so jih dobili s pomočjo reklam, ki jih je prav tako vse manj, tretjino pa iz občinskega proračuna. Tudi obseg slednjih torej postaja vse bolj negotov, zanesljivo pa na povečanje ni moč računati. Zato v Kranju že razmišljajo, da bi za polovico zmanjšali število financiranih športov, zdaj denar namenjujejo za šest vrhunskega in dvanajst tekmovalnih športov. Za plavalni center pa pravijo, da bo dve tretjini sredstev za vzdrževanje pridobil sam, računajo, da bo zaseden enajst ur dnevno. Kranjska ZTKO je podjetniško že naravnana, njeno podjetje Sport commerce ima v najemu hotel Sport na Pokljuki, ki je kljub izredno slabi lanskimi zimi, ki je imela le štirinajst snežnih dni, posloval s pozitivno nielo. Drugo njeno podjetje GRC Ovečan pa je bolj na papirju, obe imata istega direktorja, ki pa plačo dobiva kot delavec ZTKO. ● M. Volčjak

Dr. Jože Pučnik na I. socialdemokratskem forumu v Kranju

Slovenija na poti k skupnemu cilju

V Sloveniji niso posebej pogosti trenutki, da se vse politične grupacije zedinijo o enem cilju, kar se sedaj dogaja pri plebiscitu in novi ustavi, je dejal vodja Demosa in predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije pretekli teden v Kranju na I. socialdemokratskem forumu.

Kranj, 26. novembra - Pri sporazumevanju so bile težave, ne samo med Demosovimi strankami in opozicijo, ampak tudi znotraj Demosa, vendar je sedaj načelno soglasje doseženo, v naslednjih dneh pa bo sklenjen dokončen dogovor o plebiscitu. Ta hip ni važno, kaj kdo misli v srcu. Važno je, da bomo večinsko za plebiscit, je dejal.

"Sama ustanovitev Socialdemokratske stranke Slovenije 16. decembra lani je bila povezana z željo po samostojni slovenski državi. Tudi ostale demokratične slovenske stranke so to postavljale na osrednje mesto v svojih programih hkrati z zahtevo po ukinitvi enopartijskega sistema. Tudi naši politični nasprotniki so se zvesto pomikali k tej poti in sprejemali naše teze in danes je o

samostojni in neodvisni slovenski državi doseženo soglasje," je dejal dr. Jože Pučnik. Vodja slovenske parlamentarne večine je občinstvu v dvorani kranjske občinske skupščine povedal, da prekanje, kdo je prvi predlagal plebiscit, sedaj ni bistveno. Demos je o njem govoril že 17. januarja na velikem shodu v Cankarjevem domu, zanj so bili socialdemokrati in krščanski demo-

krati tudi ob ponovni pobudi Socialistične stranke Slovenije, sicer pa je nujno povprašati o tem vprašanju Slovence in državljane Slovenije tudi zato, ker ustava do konca leta zanesljivo ne bo sprejeta. Republika Slovenija je na neki način že osamosvojena, je dejal dr. Pučnik, vendar je vpetost v Jugoslavijo še vedno velika. Gospodarska kriza se bo še poglabljala, zato rabimo suver-

Država naj bo samo naša

"Mislim, da je nujno, da se Slovenci sedaj vzamemo skupaj. Socialni udar, ki ho sledil, bo hud. Sedanji položaj je izčrpanje izvoznega gospodarstva. S Hrvati imamo veliko skupnega, vendar naj bo nova država samo naša, izraz naše volje," je dejal inž. Branko Grims, predsednik sveta Socialdemokratske stranke Slovenije.

nost na gospodarskem, finančnem in monetarnem področju, rabimo svojo valuto, katere pariteto do tujih valut bomo sami določali. Pri osamosvojitvi ne kaže gledati le na računice. Zračunati je treba, kako drago bi bilo za nas nadaljnje bivanje v federaciji. Naša zahteva so čisti računi, dobri prijatelji. To ni egoizem,

JLA ne podcenjujemo

"Vloga JLA deluje neprijetno, zato je ne smemo podcenjevati. Intervencija je malo verjetna, vendar mogoča. Vendar je JLA nacionalno mešana, v generalstabu pa so tudi ljudje, ki so resni analitiki, izobraženi, pametni. Sprašujejo se: če posežemo, kaj bo potem. Mislim, da imajo grožnje več zveze z drugimi republikami. Žalostno pa je, da generali nago-varjajo ljudstvo, da bi spremeni- lo rezultate demokratičnega odločanja ljudi," sodi dr. Pučnik.

ampak osnova za kakršnekoli odnose. V Jugoslaviji se ne srečujemo več samo z nezaupanjem med narodi, ampak s sovraživostjo. To je eden največjih zločinov, ki jih je storila federacija. Slovenski socialdemokrati pozdravljajo demokratično preobrazbo nekdanjih komunističnih strank. Sicer pa moramo Jugoslaviji in svetu z visoko udeležbo na glasovanju in z visokim odstotkom pozitivnih glasov pokazati, kaj Slovenci v resnici mislimo in želimo. Z visokim rezultatom bomo pri tujih vladah lažje uveljavljali priznanje, je menil dr. Jože Pučnik. ● J. Košnjek

"Sovjetski strah"

"Zalvska kriza pri osamosvojanju Slovenije ne igra nobene vloge. Vajnejši je sporazum med ZDA in Sovjetsko zvezo, da ta ne sme razpasti. Sovjetom je uspelo prepričati Zahod, da bi pri razpadanju Sovjetske zveze lahko uporabili jedrsko orožje. Jaz v to dvomim, vendar je ta teza postavljena. Včasih je Sovjetska zveza grozila z močjo, danes pa s slabostjo. Zato Zahod skuša zavarovati razpadanje sovjetske države, razpad Jugoslavije pa bi bil nevaren vzor. Danes se na zahodu vedno bolj uveljavlja prepričanje, da se sedanja Jugoslavija ne more ohraniti. V stališčih posameznih držav so sicer razlike, vendar nas nihče ne more prej priznati, preden se ne osamosvojimo. Če bi nas že priznali, bi prevzeli odgovornost za razbijanje. V prvem ali drugem tednu računamo na priznanje sosedov, nato nekaterih držav Vzhodne Evrope, šele nato pa se utegne začeti taji let v državah Evropske gospodarske skupnosti. Čeprav smo majhni, moramo stvari urejati sami in se ne pustiti, da bi kdo kupčeval z nami," je dejal dr. Jože Pučnik.

Radovljiska skupščina o osnutku nove slovenske ustave

Strah pred centralizmom

Ustavne razprave v radovljiški občini so pokazale, da občane najbolj moti, ker osnutek nove slovenske ustave ne daje odgovora na vprašanje, kakšna bo vloga lokalne samouprave in sedanjih krajevnih skupnosti. Nasprotujejo centralizmu in se zavzemajo za večje pristojnosti občin.

Radovljica, 28. novembra - Delegati radovljiške občinske skupščine so na seji v sredo skupaj z gostom dr. Janezom Šinkovcem, sodnikom Ustavnega sodišča Slovenije, razpravljali o osnutku nove slovenske ustave, poslušali pa so tudi poročilo predsednika izvršnega sveta Jožeta Resmana in člana izvršnega sveta dr. Miroslava Odarja o problematiki begunjskega Elana.

Osnutek slovenske ustave upošteva sodobne pridobitve evropske pravne civilizacije, je dejal dr. Janez Šinkovec in v nadaljevanju izpostavil predvidene ustavne rešitve, na katere je bilo doslej največ pripomb in o katerih so tudi mnjenja strank in posameznikov dokaj različna. "Sve-tost življenja" je filozofski pojem, ki po mnenju dr. Šinkovca ne sodi v temeljna načela ustave, ker ga pravno ni mogoče opredeliti in določiti. Pri problemu lastnine je sporna različica, da tujec pri nas ne bi mogel pridobiti lastninske pravice. (Kdo pa nam bo, denimo, dal posojilo, če mu ne bomo dali možnosti za hipoteko nad premoženjem?) Tujcem bi to pravico morali dati, vendar bi jo bilo treba omejiti in jim ustavno onemogočiti, da bi pridobili lastninsko pravico nad naravnimi in kulturnimi znamenitostmi ter vsem ostalim, kar je narodnega pomena. "Pravniki in še številni drugi se zavzemajo tudi za to, da bi natančneje določili pojme,

na podlagi katerih je mogoče omejiti človekove pravice in državljanke svoboščine," je dejal dr. Šinkovec in poudaril, da je določba, ki opredeljuje lokalno samoupravo, precej pogosto kritizirana, tudi zaradi bojazni, da se bodo s sprejetjem nove ustave v Sloveniji okrepile centralistične težnje, zmanjšala pa bi se vloga regionalne in lokalne uprave. Ustava bi morala po mnenju dr. Šinkovca opredeliti splošno pravico državljanov do socialne varnosti, ki naj bi jo država zagotavljala s prizadevanji za čimvečjo stopnjo zaposlenosti in pomočjo ogroženim. Ne bi bilo pametno, da bi v ustavo zapisali pravico do dela, ker je po sodbi pravnih strokovnjakov resnična pravica le tista, ki jo je mogoče iztožiti. Vse sodobne ustave izhajajo tudi iz tega, da klasična lastninska pravica ne omogoča lastniku neomejenega ravnanja z zaposlenimi, ampak daje delavcem možnosti soupravljanja. Precej razprav je tudi o določbi, da ima

vsakdo pravico do zasebne lastnine in do dedovanja. Dr. Janez Šinkovec meni, da je takšna opredelitev sporna že zato, ker bi potem lahko dedoval tudi tisti, ki bi, na primer, lastniku stregel po življenju; kmet pa bi - skladno z opredelitvijo in v nasprotju z ekonomskimi in družbenimi interesi - moral grunt razkosati. denimo, na pet zakonitih dedičev. Veliko je tudi razmišljanj, kako naj bi se pridobilo slovensko državljanstvo - z rojstvom na slovenskem ozemlju, po določenem času bivanja v Sloveniji, s sklenitvijo zakonske zveze... Kar zadeva manjšine, je po mnenju dr. Janeza Šinkovca treba ločevati med italijansko in madžarsko narodnostjo in njeno avtohtono kulturo ter med ljudmi, ki so se iz različnih razlogov priselili v Slovenijo, zato se mu tudi zdijo nemogoče zahteve Marojevičeve

S seje tržiškega izvršnega sveta

Strokovna pomoč BPT

Tržič, 27. novembra - BPT je še vedno toliko zdravo podjetje, da se ga spleča reševati, so ugotovljali na zadnji seji člani tržiškega izvršnega sveta in odobrili iz proračuna občine namenska sredstva v višini 12.000 din za izdelavo študije za pridobitev udeležbe tujega kapitala.

Razgovori z italijanskim proizvajalcem, firmo Cotton & Company S.p.o. iz Torina oktobra so pokazali, da gre za resnega interesenta, ki je pripravljen v BPT vložiti velika sredstva, tovarno modernizirati, hkrati pa tudi zreducirati zaposlene v režiji. Moti le dejstvo, da italijanski podjetnik zahteva 51-odstotno udeležbo kapitala. Čeprav je že nekaj večjih firm v Sloveniji pristalo na takšen odnos v kapitalu, pa tako vodstvo BPT kot vodstvo občine skušata tako tvegano odločitev ponovno proučiti in najti ustrežnejšo rešitev.

Izvršni svet je iz proračuna občine namenil za izdelavo metodologije za pridobitev mednarodnega tenderja za BPT 12.000 DEM. Upravičeni pa so dvomi nekaterih članov izvršnega sveta, kaj se bo na ta način v BPT sploh lahko rešilo. Življenje v agoniji, ki se podaljšuje iz dneva v dan, iz me-

stranke po izenačitvi položaja avtohtonega in priseljenega prebivalstva.

Kako zagotoviti samostojnost poslovnih subjektov, je prav tako eno od osrednjih vprašanj nove slovenske ustave. Ker je velika nevarnost za pretirano vmešavanje države, bi bilo treba določiti, kdaj oz. v katerih primerih bi država lahko posegla ali posredovala. Kar zadeva državno ureditev, so mnjenja precej deljena: nekateri zagovarjajo en zbor in takšne volitve, da bi ga polovico volili po strankarskem načelu, polovico pa po regionalnem, drugi so za dvodomni sistem. "Če govorimo o pravni državi, je bistvena določitev pristojnosti skupščinskih zborov, vlade, posameznih organov. To v osnutku ustave nekoliko pogrešam," je dejal dr. Janez Šinkovec in poudaril, da so v slovenski politični javnosti tudi precej deljena mnjenja o tem, ali depolitizirati sodstvo, policijo, tožilstvo in vojsko oz. kako jo depolitizirati. Nekateri menijo, da bi morali vsem zaposlenim v teh službah prepovedati članstvo v strankah, drugi se zavzemajo le za to, da zaposleni v teh službah ne bi smeli biti vodilni funkcionarji strank. ● C. Zaplotnik

Tridnevno zasedanje skupščine končano

Največ puščic lastninskim zakonom

Seja republiške skupščine, začeta 20. in 21. novembra, se je pretekli terek s tretjim delovnim dnevom končala. Precej zakonskih predlogov mora ponovno v postopek.

Ljubljana, 27. novembra - Slovenska skupščina je uspela 20. novembra sprejeti dnevni red pripeljati do konca. Sploh je bila za tretji dan zasedanja značilna večja sprajljivost med poslanci in manj medsebojnega obtoževanja, kar zna biti dokaz, da so tako v vladajoči koaliciji kot v opoziciji vzeli zares dogovor, da se v tem, za Slovenijo usodnem času, ne kaže pripraviti. Zato je bilo več kritik naslovljenih vladi, ki se je kot predlagatelj zakonov postavila pred skupščino.

Največ razprave je bilo pri predlogih za izdajo zakonov o privatizaciji, o agenciji za privatizacijo in o skladu za razvoj, ki jih je vlada želela spraviti skozi postopek po skrajšani poti, kar pomeni, da se hkrati s predlogom za izdajo zakona že sprejme tudi osnutek. Poslanci so bili v primeru teh "lastninskih zakonov" drugačnega mnenja. Soglašali so, da se zakoni sprejmejo, vendar mora vlada ponovno pred parlament z osnutkom. Na skrajšani postopek pa so pristali pri predlogih za izdajo zakona o združenih in zavodih, kar pomeni, da je v obravnavi že osnutek, vendar bosta oba, po razpravi na zadnjih zasedanjih skupščine, deležna precejšnjih sprememb. Tako v osnutku zakona o združenih kot o zavodih je precej razhajanje glede lastnine in njenega vračanja, upravljanja, imenovanja direktorjev in generalne zamenjave sedanjih, kar velja za zavode, itd. Pred poslancih je bil tudi predlog za izdajo zakona o javnih shodih in prireditvah. Vlada oziroma notranje ministrstvo sta dobila zeleno luč za pripravo zakona, glavni ugovor pa je bil že na zasnovi zakona, da je preveč liberalen, da daje organom za notranje zadeve prevelika pooblastila na javnih shodih in prireditvah. Predlog, da bi začasno že sedaj, pred sprejetjem nove ustave, dovolili ugovor vesti v vojaški službi (glavni zagovornik je bila Liberalnodemokratska stranka), je bil sprejet samo v zboru združenega dela, v zboru občin ga niso sprejeli, družbenopolitični zbor pa ga ni uvrstil na dnevni red. Na prihodnja zasedanja gresta tudi zakon o zasebnem delu in deklaracija o narodni spravi. Sicer pa se bo skupščina ta mesec sestala še najmanj trikrat. ● J. Košnjek

V zadnjem mesecu naredili več kot od spomladi

Grožnja se je obnesla

Kranj, 28. novembra - V zadnjem mesecu je bilo pri obnovi družbenih objektov narejenega več kot od spomladi, na Jezerskem zdaj v mrazu menjajo šolska okna in popravljajo strehe. Dela je pospešilo pismo občinskega finančnika, ki je zagrozil, da bo zahteval predurne nazaj, če dela ne bodo opravljena. Izvršni svet je sprejel popravke finančnega načrta obnove cest in družbenih objektov, da bo poraba denarja varčna.

Stvari bomo letos počistili, prihodnje leto pa začeli nanovo, je dejal Jože Javornik, občinski sekretar za finance, ko je odgovarjal in vprašanja in pripombe o smotni porabi denarja za vzdrževanje cest in družbenih objektov. Nova oblast namreč ugotavlja, da so se v preteklosti dela oddajala brez konkurence, nakazovalni predurne, ki vselej niso bili upravičeni, včasih jih celo niso upravičili, kakor je to zdaj v primeru tekstilne in mlekarke šole. Na Jezerskem celo niso vedeli, da je načrtovan denar za obnovo njihove šole, je dejal podpredsednik izvršnega sveta Marjan Kne, zato zdaj v mrazu hite menjati okna.

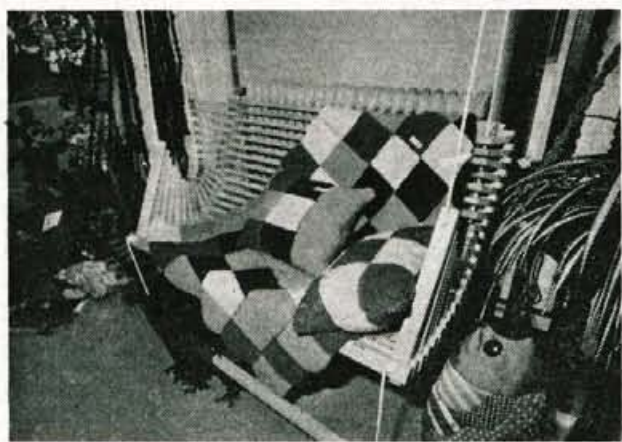
Do sprememb finančnega načrta cestno-komunalne dejavnosti v letošnjem letu, ki jih je potrdil izvršni svet, pa je prišlo tudi zaradi problemov pri odkupu zemljišč in drugih težav, denar bodo porabili za dela, kjer jih ni, da ne bo ležal na računu in izgubljal vrednost. Tako bodo za obnovo lokalnih cest porabili 2,6 milijona dinarjev več, kot so načrtovali, namenjeno pa je zlasti cesti Stražišče - Čepulje. Obnovo mestnih cest pa bodo namenili dober milijon dinarjev več, bistveni sta spremembi pri cesti na Šmarjetno goro, ki bo dobila dodatnih 800 tisoč dinarjev in Cesti 1. maja, kjer je znesek večji za 342 dinarjev.

Pri vzdrževanju družbenih objektov je največ sprememb pri obnovi osnovnih in srednjih šol, zanje je bilo načrtovanih 4.270 tisoč dinarjev, porabljenih bo le 2.804 tisoč dinarjev, odstopanje je največje pri Osnovni šoli Stane Žagar, saj bodo nared le načrti, kar pomeni, da bo ostalo 1.805 tisoč dinarjev. Neoprabljenih 1.407 tisoč dinarjev so razporedili za kranjsko gimnazijo 1.000 tisoč dinarjev, za dijaški dom 170 tisoč dinarjev, za podružnico v Zabnici 50 tisoč dinarjev in za rezerve 187 tisoč dinarjev. ● M. V.

Marko Bezjak (socialistična stranka) je dejal, da bi novo slovensko ustavo v sedanjih jugoslovanskih razmerah zelo težko uveljavili in da je zato najprej potrebna neodvisnost in samostojnost Slovenije. Ker pa ljudje niso živali, ki bi šle za nekom slepo tudi v morje, bi vlada še pred plebiscitom morala seznaniti ljudi s posledicami takšne odločitve. Ne bi bilo smiselno, da bi ustavo sprejemali z referendumom, ker je smisel referendumov dobiti odgovore na posamezna vprašanja - vojska: da ali ne, splav: da ali ne... Zavzel se je za dvodomno skupščino in za to, da bi v ustavo zapisali vse socialne pravice, ki jih vsebuje za države, članice Evropskega sveta veljavna Evropska socialna lista.

Ustava mora biti tako široka oz. splošna, da je ne bo treba spremenjati ob vsakokratnih političnih spremembah (ob vsakih volitvah), je dejal Janko Stusček (stranka demokratične prenove) in opozoril na nevarnost, da bi se oblast preveč skoncentrirala v glavnem mestu Slovenije. Po njegovem mnenju bi tudi bilo neodgovorno, če bi v ustavo zapisali, da Slovenija lahko ima vojsko, lahko pa je nima; sicer pa je podprl predlog socialistov, da bi v slovensko zastavo vnesli stiliziran znak Triglava.

Jože Cveteč (Demos) je dejal, da bi bil za Slovenijo boljši enodomni sistem, če zato, ker smo po naravi prepirljivi in težko dosežemo soglasje. Ker Slovenija nikdar v zgodovini ni imela svojih kraljev in cesarjev, se je za razliko od večine zavzel za večjo vlogo predsednika pa tudi za to, da bi tujcem samo v izjemnih primerih dovolili nakup slovenske zemlje in njenih dobrin.

Kranj, 29. novembra - V Domu upokojencev v Kranju so tudi za tokratne praznike priredili tradicionalno razstavo ročnih del, ki so jih izdelali tamkajšnji varovanci. Prodajna razstava, ki so jo odprli 26. novembra, je trajala do 3. decembra. - Foto: J. Cigler

Druga plat programov

Prebiranje smernic, ki so jih dobila že po večini novoizvoljena vodstva v krajevnih skupnostih na Gorenjskem za sestavo programov za naslednje srednjeročno obdobje me pri opredelitvi, da morajo v krajevnih skupnostih opredeliti tudi izvajalce posameznih akcij, spomni na telefonsko akcijo pred leti v eni od krajevnih skupnosti na Gorenjskem. Takrat je (pa ne v krajevni skupnosti) "dvignila precej prahu" odločitev naročnikov, ki so prispevali denar za telefon in sami kopali in polagali kabele, da predsedniku gradbenega odbora za izgradnjo telefonije v krajevni skupnosti prispevka za telefon, ki ga je moral plačati vsak od bodočih naročnikov, ni treba plačati. Odločitev so utemeljili, da bi za delo (organizacijsko in drugo) morali odšteti precej več, če bi gradbeni odbor oziroma krajevna skupnost morala plačati redno zaposlenega delavca za akcijo.

Nekako podobna tej odločitvi izpred let je bila razlaga novoizvoljenega predsednika v eni gorenjskih krajevnih skupnostih. Ugotavljal je, da jim pri uresničitvi programa oziroma potreb, ki so jih nakazali krajanje na zboru in jih uvrstili kot obvezno nalogo v prihodnjih letih, slabo kaže. Denarja ne bo. Kakršnikoli kriteriji za financiranje programov iz občinskih sredstev ne bodo navrgli toliko, da ne bi morali kar precej sami zraven primakniti. Naravnost razhudil pa se je ob misli, da bi morda lahko kakšen dinar namenili več za to ali ono akcijo, če bi se odrekli poklicnemu delavcu v krajevni skupnosti. "Že do zdaj poklicni delavec v KS ni pisal zgolj zapisnikov, ampak je bil najmanj koordinator in še kaj več pri posameznih akcijah. In tako nameravamo tudi v prihodnje. Vsaka akcija je namreč neke vrste investicijski projekt, za katerega mora biti nekdo tudi operativno odgovoren. Ne gre namreč za plačevanje zaposlenega, marveč za program..." ● A. Žalar

Priprava programa

Kranj - V četrtek, 6. decembra, se bo na prvi seji sestali novoizvoljeni svet krajevnih skupnosti Kranj Center. Po nedavnem zboru krajanov bo obravnaval program sveta krajevnih skupnosti in aktualne naloge v prihodnjem obdobju. ● (až)

Telefonija pod Krvavcem

Ta mesec že prvi obrok

Cerklje, decembra - V sedmih krajevnih skupnostih pod Krvavcem v kranjski občini se je tako rekoč že začela akcija za razširitev oziroma izgradnjo telefonije za več kot 600 novih telefonskih naročnikov. Na sestanku naročnikov v območja krajevnih skupnosti Cerklje (udeležilo pa se ga je tudi nekaj interesentov iz sosednjih krajevnih skupnosti) so podprli stališče, naj bo celotna akcija končana do 30. novembra prihodnje leto.

Akcijo, bi lahko rekli, so tako rekoč že pred dvema letoma na podlagi stališča predsedstva skupnosti krajevnih skupnosti začeli z anketo, kdo je interesent za telefon. Takrat se je zanj na celotnem območju zanimalo okrog 350 krajanov. Februarja letos pa so na celotnem območju pod Krvavcem podobno anketo ponovili in ugotovili, da se je število interesentov povečalo na več kot 600. V PTT podjetju Kranj so se začele priprave, pri katerih so sodelovala tudi vodstva oziroma predsedniki krajevnih skupnosti. Na začetku je kazalo, da bi celotno akcijo razdelili na dva dela in v prvi fazi zagotovili telefone blizu 400 interesentom. Vendar pa je predsedstvo skupnosti KS pod Krvavcem tej varianti nasprotovalo in zagovarjalo stališče, da morajo vsi interesenti dobiti telefon že po dokončanju začete akcije (torej v prvi fazi).

Predsednik sveta KS Cerklje Janez Martinčič je povedal, da so na sestanku v sredo interesente z območja KS Cerkelj seznanili, da bo moral vsak naročnik telefona takoj, v dveh ali osmih obrokih prispevati za telefon dinarsko protivrednost 2.800 nemških mark. Kdor pa bo plačal celoten znesek, bo imel 15 odstotkov popusta, oziroma v dveh obrokih 10 odstotkov popusta. Sicer pa znaša prvi obrok v obročnem odplačevanju 450 DEM (dinarske protivrednosti - rok 21. december letos), šest obrokov po 350 DEM in osmi obrok (do 21. julija prihodnje leto) 250 DEM. Naročniki bodo pogodbe sklenili neposredno s PTT podjetjem, pogodbo o garanciji za znesek in izvedbeni rok pa bodo sklenile s PTT podjetjem tudi krajevnih skupnosti. Stališče predsedstva krajevnih skupnosti pa je, da mora biti akcija končana do 30. novembra prihodnje leto.

Kar pa zadeva krajevno skupnost Cerklje, je predsednik Janez Martinčič tudi povedal, da v okviru uresničevanja programa dela v KS trenutno urejajo prostore v Zadružnem domu. Vzidali so že okna, v soboto pa so imeli akcijo za vzidovanje okenskih polic. Potem nameravajo urediti še pod in prostore TD, sejno sobo, pisarno KS, večnamenski prostor ter dva prostora ŠD tudi prepleškati. Z denarjem krajanov, ki so prispevali 45 tisoč dinarjev in s sredstvi komunalne skupnosti (70.000) pa so v Ulici II. grupe odredov uredili tudi 12 svetilk javne razsvetljave. ● A. Žalar

V soboto so v zadružnem domu v vzidovali police...

Krajevna skupnost Poljane

Načrtov je mnogo, denarja pa malo

V Krajevni skupnosti Poljane v škofjeloški občini so med prvimi sprejeli statut in srednjeročni program. Po poplavih, ki so precej prizadele tudi to krajevno skupnost v škofjeloški občini, pa je v ospredju tudi solidarnost.

Poljane, 3. decembra - Obisk v Krajevni skupnosti Poljane ob koncu minulega meseca ni bil naključen. Ujma, ki je prizadela kar precej krajevnih skupnosti v škofjeloški občini, tudi Krajevni skupnosti Poljane ni prizanesla. Vendar pa bi med razloge za obisk lahko uvrstili tudi bližnje praznovanje krajevnega praznika, predvsem pa svojevrstno posebnost. Krajevna skupnost Poljane je ena prvih, kjer so že konec oktobra na zboru krajanov sprejeli nov statut krajevnih skupnosti in obravnavali bodoči srednjeročni program.

Roman Dolenc

Po novem v krajevni skupnosti nimajo več skupščine. Najvišji organ je zdaj zbor krajanov, ki usmerja politiko v KS, sprejema program in zaključni račun. Izvršilni organ pa je devetčlanski svet krajevnih skupnosti. V krajevni skupnosti z več kot 1600 prebivalci v 23 naseljih pa deluje tudi 12 vaških odborov.

"Bila so razmišljanja, da bi bil predstavnik vaškega odbora tudi član sveta, vendar smo ocenili, da bi to spet bila nekakšna skupščina krajevnih skupnosti v malem. Mi pa potrebujemo številčno manjše, predvsem pa učinkovito telo oziroma vodstvo krajevnih skupnosti. S tem pa ne podcenjujem vloge vaških odborov. Za vse pomembnejše akcije v krajevni skupnosti bo namreč

svet krajevnih skupnosti v prihodnje imel skupne posvete z njimi, je razlagal novi predsednik sveta krajevnih skupnosti Poljane Roman Dolenc.

Sicer pa, kar zadeva program za naprej, kljub optimizmu, ni bil najbolj razpoložen. V krajevni skupnosti so v zadnjem obdobju veliko naredili. Urejenih je bilo kar 15 kilometrov krajevnih oziroma lokalnih cest in od tega kar 6 kilometrov asfaltiranih. Pri tem so si deleže delili po tretjinah; tretjino občina, tretjino krajevna skupnost, tretjino pa krajanje.

"Na takšen način je krajevna skupnost najemala tudi posojila in trenutno imamo še za 200 tisoč dinarjev takšnih kreditnih obveznosti. Sicer pa kaže iz programa, sprejetega na zboru krajanov izpostavitelj gradnjo oziroma dograditev šole v Poljanah v osemletko, izgradnjo kanalizacije in rekonstrukcije oziroma nadaljnja urejanja cest. Še dobro, da je z akcijami izpred let krajevna skupnost danes dobro pokrita z telefoni. Od 430 gospodinjstev v krajevni skupnosti jih ima telefon več kot 400."

Kar zadeva osemletko, so v krajevni skupnosti že imenovali pripravljajni odbor, ki si bo prizadeval, da v občinski skupščini prepriča, da je šola v Gorenji vasi, v katero se vsak dan vozi 130 učencev iz KS Polja-

ne, prevelik gigant in je ne kaže več povečevati. Odbor je tudi že navezal prve stike z lastniki za pridobitev zemljišč. Vendar pa v krajevni skupnosti glede uresničitve osemletke niso ravno nestrpni. Zavedajo se, da bo ta program moč uresničiti najbrž šele v nekaj letih.

Bolj jih skrbi kanalizacija.

Dogovori, da bi investitorstvo prevzelo komunalno podjetje, niso uspeli. Za krajevno skupnost, kot investitorja, pa bo to prav gotovo akcija, ki bo dolgo trajala. Vendar pa že pripravljajo lokacijsko dokumentacijo in po novem letu naj bi na zboru krajanov razpravljali tu-

Organizacija RK v KS Poljane pod vodstvom predsednice Majde Debeljak je zbrala 110.000 dinarjev. S tem denarjem namerava RK pomagati najbolj prizadetim v krajevni skupnosti (Osredkarju, Demšarju, Alojziji Dolenc, Olgi Kržišnik...). Tudi svet krajevnih skupnosti se je odločil za zbiranje pomoči in prek vaških odborov so zbrali za pomoč Osredkarju 69.000 dinarjev. Pri Osredkarju pa so organizirali tudi akcijo. Za Alojzijo Dolenc so zbirali denar tudi v osnovni organizaciji RK v osnovni šoli v Poljanah. Učenci so zbrali okrog 2.800 dinarjev.

di že o uvedbi prispevka za mestno zemljišče, kar naj bi bil eden od virov za izgradnjo kanalizacije.

"Močno pa so nam jo pri načrtih za naprej zdaj zagode poplave. Stroški sanacije bodo ogromni in odprava posledic bo trajala tudi kar nekaj časa. Sicer pa smo se postopne sanacije lotili sredi novembra ob strokovnem sodelovanju. Samoiniciativnih in laičnih akcij smo se izogibali. S tem v zvezi pa bi pohvalil tudi gasilce iz naše krajevnih skupnosti, inž. Petra Zorman iz Lokainvesta, zasebnika Cirila Potočnika s Hotavelj, inž. Ivana Kepica, geologa iz Rudnika Vidica. Sicer pa je solidarnost bila in je še vedno v ospredju v naši krajevni skupnosti..." ● A. Žalar

Lokacijski načrt pripravljen

Kranj, 28. novembra - Osnutek lokacijskega načrta rekonstrukcije Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja v Kranju je pripravljen, za mesec dni ga bodo javno razgrnili v krajevnih skupnostih Vodovodni stolp, Primskovo in Kranj - Center, saj je kranjski izvršni svet ocenil, da je ustrezen, na seji pa so slišali opozorila, da bodo ljudje verjetno še imeli nekaj pripomb.

V celotni dolžini obeh cest je predvideno dvopasovno vozišče v širini sedmih metrov, križišča so razširjena s pasom za leve zavijalce, med Partizansko in Jelenčevo ulico pa je zaradi bližine križišč in mostu široko deset metrov. Na celotni trasi sta predvideni obojestranski kolesarski stezi in pločniki za pešce, ki so na nekaterih odsekih zoženi le na 1,75 metra. Predvidenih je pet polnih križišč in sicer s Cesto JLA, s Cesto Kokrškega odreda, s Partizansko cesto, z Jelenčevo in z Jezersko cesto, Dražgoška in Pijadejeva ulica pa naj bi se priključevali le desno-desno. Opustili so zamisel o podhodu pred mostom čez Kokro, kjer veliko pešcev in kolesarjev vodi pot do športnega parka, saj bi morali v tem primeru poseči v kanjon Kokre, kar je gradbeniško in spomeniškovarstveno sporno. Most čez Kokro bo

ostal, na obeh straneh bo dobil nova loka z voziščno ploščo, v času gradnje pa bo lahko služil graditeljem.

Porušiti bodo morali Gabričevo kovačijo, kiosk pri mostu, bivšo Petrolovo črpalko, slikopleskarsko delavnico na Primskovem in objekt na Klancu. V času gradnje mostu je za motorni promet predviden obvoz, linijo mestnega prometa pa nameravajo uvesti skozi staro mestno jedro.

Ocenjujejo, da bo rekonstrukcija obeh cest in mostu stala nekaj manj kot 54 milijonov dinarjev. Ker je lokacijski načrt enkrat že "padel" (pod staro oblastjo), je moč pričakovati, da bodo tudi spreminjenega ljudje zelo natančno pregledali, na seji izvršnega sveta smo slišali opozorila, da bodo verjetno imeli nekaj pripomb, zlasti glede poseganja na vrtove na Primskovem. ● M. V.

Izpolnjena dolgoletna želja

Včasih smo celo pisma obračali

Cerklje, novembra - Majda Vidmar, ki je bila 33 let upravnica pošte v Cerkljah, si je pred odhodom v pokoj najbolj želela, da bi v Cerkljah dobili še preurejene poštne prostore. Nekaj dni, preden se je poslovila od sodelavcev, za katere pravi, da so bili kot ena družina, se ji je tudi ta želja izpolnila.

Pravi, da si je želela, da bi dočkala pokoj, zdaj pa ji je kar nekako težko, ko je posle predala novemu upravniku pošte v Cerkljah Marjanu Pevcu.

"Vsa leta sem bila pri pošti. Doma sem iz Zaloga in ko sem končala nižjo gimnazijo, sem bila sprejeta na prakso na pošto v Cerkljah. Potem sem delala različne tečaje. Prodajala sem znamke, razvrščala pisma... Še največ treme sem imela pred inductorsko telefonsko centralo. Takrat smo imeli pošto v kmečki hiši pri Likozarjevih. Trije dostavljali so bili takrat v Cerkljah, upravnica in jaz, ki sem bila na praksi..."

Spominja se, da so takrat zelo varčevali in so na primer že uporabljena pisma obračali.

Malo bolje je bilo že potem, ko so se preselili v prostore nekdanje Hribarjeve hiše, kjer so bili potem vse do izpred dveh let nazaj, ko je hišo odkupila banka. Pošta se je preselila začasno h Kernu, ker ni bilo denarja, da bi jo takoj preuredili. No, prav v začetku novembra, nekaj dni preden se je Majdi izteklo več kot tridesetletno delo, pa se je tudi pošta v Cerkljah preselila v nove, preurejene prostore v Hribarjevi hiši.

"Telega sem si vedno želela. Zdaj je cerkljanska pošta, kjer smo bili že od nekdanjega nekakšno izpopolnjevalno središče za mlade (k nam so namreč prihajali na prakso), zares dobro opremljena. Ima napravo za tehtanje (bizerbo), telefon, stroj za štetje denarja, terminal... Pet pismonoš je zdaj na območju sedmih krajevnih skupnosti, na pošti pa so štirje zaposleni... Na deželi je pošta kar nekakšno središče. Pogrešala jih bom, sodelavce in vse, ki sem jih poznala in so prihajali na pošto..."

Pa bo še od časa do časa prišla; saj ima le nekaj korakov do pošte. Sicer pa se prostega časa, ki se ji zdaj "odpira", ne boji. Hiša, gozd, ročna dela, vrt, morda malo zemlje in kakšna žival... pa bo dan še prehitro minil, je razmišljala pred dnevi... Verjamem, in želim ji, da bi se ji tudi ti načrti uresničili. ● A. Žalar

Pomoč poplavljenim v Velesovem

Velesovo - Poplavljenih krajanov v krajevni skupnosti Velesovo v kranjski občini se je z denarno pomočjo spomnila Socialno demokratska stranka občine Kranj. V odsotnosti predsednika stranke Braneta Grimsa je 10 tisoč dinarjev podelil prizadetim v KS Velesovo podpredsednik stranke Franc Čebulj. Krajevna skupnost Velesovo se za strankino pomoč zahvaljuje, prav tako pa se zahvaljuje tudi krajanom, ki so del pomoči oziroma denarja namenili za izgradnjo mostu v Velesovem, s katerim naj bi se v prihodnje obvarovali pred poplavami. ● (až)

Varstvo starejših

Doma je ceneje, pa tudi prijazneje

Ko človek ostari in ni več povsem sposoben skrbeti zase, mu ni treba ravno v dom upokojencev. Nego na domu v Kranju že več let nudijo prostovoljke Rdečega križa.

Kranj, novembra - Za stare ljudi (pa tudi za družbo) je ta možnost nedvomno cenejša kot oskrba v domu, pa tudi prijaznejša. Ne da bi želeli omalovaževati domove ostarelih, toda slednji ne morejo popolnoma nadomestiti toplote domačega ognjišča. Se vedno se ostareli lažje odločijo sprejeti pod svojo streho tujega človeka, da poskrbi zanje. To sta potrdila tudi dva zakonska para, Lončarjeva in Slokanova, ki ju negujejo prostovoljke kranjskega Rdečega križa.

»Otroci so se odselili, le ena od hčera živi doma, vendar je med tednom v službi. Nanje z morem Jankom, ki po kapi že dolgo leži in potrebuje strokovno nego, ne moreva vsak dan računati,« je povedala Milka Lončar. »V dom upokojencev nisva hotela, raje živiva doma, dokler moreva. Ko sem ležala v bolnišnici, sem od zdravnikov izvedela za negovalke Rdečega križa. Tako je prišla v hišo negovalka Jasmina Konec, ki mi je odvzela precejšnje breme z ramen. Tudi sama sem že v letih in bolna in sama ne bi zmogla negovati moža, ki je od marca priklenjen na posteljo.«

druga opravila, ki jih zakonca ne zmoreta. Tudi Janko Lončar pohvali njeno skrb in prizadevanje, čeprav po kapi težko govori.

Tudi pri Slokanovih so najeli negovalko Rdečega križa, potem ko je danes 73-letni mož Milan že tretjič doživel kap. Nege ne potrebuje toliko kot pomoč pri težjih gospodinjskih opravilih. »Tretje leto prihaja v hišo Marta Horvatova, pridna, zanesljiva ženska, zdaj že dobra družinska prijateljica,« je povedala sicer zadržana Marinka Slokan, ki zaradi slabšega vida tudi ne zmore več težjih opravil. »Živiva sama, otro-

Marta Horvat

teško odločila zanj.

Marta Horvat, njuna negovalka, pa je svoje motive takole pojasnila: »Po 15 letih službe sem zaradi otrok ostala doma, kar pa jim odraslim nisem več toliko potrebna, se moram z nečim ukvarjati. Torej se z nego bolnikov in pomočjo v gospodinjstvu, ker rada pomagam in ker se na ta posel spoznam. Štiri leta že negujem ostarele, kar precej se jih je že

Pomoč pri nakupu »katrc«

Pri kranjskem Rdečem križu so ta čas v hudi zadregi glede razvoja kosil upokojencem na dom, saj jim stari avto odpoveduje, za novega pa ni denarja. Zato Nevenka Mirinič, ki se pri RK ukvarja z organizacijo nege ostarelih na domu, od podjetja do podjetja zbira denar za novo »katrc«. Če so tudi naši bralci voljni kaj prispevati v ta namen, objavljamo številko njihovega žiro računa: 51500-678-80331.

najceneje in pod domačo streho tudi najbolj naravno.«

Rdeči križ v Kranju na podoben način skrbi za okoli 60 negovancev. Nekaterim razvaja le kosila, drugim prisrbi občasno pomoč, ponekod (tako kot pri Lončarjevih in Slo-

Zakonca Lončar sta negovalko Jasmino Konec sprejela kot družinskega člana

Negovalka Jasmina Konec, ki je to delo poprej opravljala v domu upokojencev, pravi, da jo delo s starejšimi veseli že od nekdaj. V domu je svojo skrb porazdeljevala med več negovancev, zdaj pa se lahko bolj v miru posveti enemu samemu. Vse dopoldneve prebije pri Lončarjevih in poleg negovanja bolnika poskrbi tudi za

ci imajo svoje obveznosti, zato sva za pomoč sprejela v hišo Horvatovo, da prinese iz trgovine, zlika perilo, pomije po tleh in ostalo, kar je za naju pretežko. Ne prihaja vsak dan, razen tedaj, ko sem bila v bolnišnici, da je možu tudi skuhal.« Tudi Slokanovima še ni do tega, da bi šla v dom, celo 93-letna Marinkina mama se je

Slokanovima je precej lažje, odkar prihaja gospa Horvatova

zvrstilo, medtem sem negovala tudi svojo mamo. Resda je delo naporno, vendar s prijatnimi ljudmi, ki jih imam zdaj, tudi osrečujoče. Prav je, da starejši ostajajo doma, dokler lahko za silo skrbijo zase, saj je tako

kanovih) pa njihova negovalka postane tako rekoč družinski član. Za svoje delo dobe negovalke neposredno plačilo na roke, ki je nazadnje znašalo 45 dinarjev na uro. ● D. Z. Žlebir, Foto: J. Cigler

Tudi starost je lahko lepa

Benedičičev Jože z Mlake: Poležavanje po kosilu je samo grda navada

Kadarkoli si ga pogledal, je žarel od dobre volje. Pa naj je bilo na kateri izmed stezic, ki vodijo od hotela Mimosa v Rabcu ob morju ali strmo proti Labinu, na mehkih sedežih v avli hotela, kjer si je s prijatelji privoščil vsakdanje pive, ali na kavici s »kupčkom« pri Slavki v četrtem nadstropju. Že res, da tu ni imel razloga za slabšo voljo, kajti bil je postrežen kot kralj, napora si je privoščil, kolikor si ga je pač pozelel. Toda, prijatelji vedo povedati, da je Benedičičev Jože vedno takole dobre volje, tudi doma, kjer je v svoji hiši na Mlaki, prav nasprotno Toporša, sam za vse in jih bo marca že devetin-

sedemdeset. Nikoli mu ne bi prisodila toliko let. Prav zaradi njegovega nasmeha, mladostnega videza, lahkega koraka. A vendar je za njim trdo življenje. Devet otrok je bilo doma pri Krhanu v Zgornjih Tenetišah, kot so včasih pravili, pol delovne dobe je pregaral na Kokrici na Gorjančevih žagi, pol pa v prevleki valjev v tovarni Sava. Še potem, ko je šel 1972 v pokoj, je pet let delal pri zidarjih. Nič koliko »solng« je šlo skozi njegove roke. Se danes so njegove dlani en sam zaguljek, Nobenega de-

ima. Še na vreme ne gledajo preveč. Včasih rinejo na pot tudi pod dežnikom. Kje vse je bil letos? Šestkrat je bil na Jakubu, po enkrat pa na Lubniku, Dobriču, Robleku, Križki, Polani, Čemšeniku, Češki koči, dvakrat na Jelovici na Sorški planjavi, pa v Sodražici, na Pokljuki. Letos mora še enkrat na Kališče, če le ne bo prej previosok sneg zapadel. Meni je v hrib toliko iti, kot po ravnem, pravi. Nemalokrat se zgodi, da na poti prehiteva po dvajset let mlajše planince.

Na morje gre rad. Pa ne le počivat. Vsaj dvajset let že hodi vsako leto za kranjski Partizan postavljat šotore v Banjole. Po-

stavljat in ob koncu sezone porirat. Vmes gre pa še sam pod šotor na počitnice. Lepo je na morju, lepo v hribih in Jože je človek, ki v naravi uživa. Toliko zanimivega in koristnega je

te dni slišal na predavanjih Anke Bernardove v Rabcu, da se bo še sam vpisal v hortikulturno društvo. Kar več okrog rož in vrtnarjenja, je dobro. In za kaj pametnega zvedeti tudi nikoli ni prepozno. Bolje pozno, kot nikoli. ● D. Dolenc

S skupščine Zveze klubov zdravljenih alkoholikov Novih članov ni

Kranj, 24. novembra - Okrog 180 zdravljenih alkoholikov je na Gorenjskem povezanih v 12 klubov. Na skupščini zveze klubov, ki je bila pred prazniki, so ugotavljali, da težak gospodarski položaj otežuje tudi delo v klubih: manjka terapevtov, delovne organizacije alkoholikov ne pošiljajo več na zdravljenje, temveč jih enostavno obravnavajo kot tehnološki presežek. Predstavniki posameznih klubov z Gorenjskega so po vrsti ugotavljali, da novih članov ni. Pa ne zato, ker bi alkoholikov na Gorenjskem več ne bilo, temveč ker podjetja nimajo več denarja, da bi svoje ljudi pošiljali na zdravljenje. Novi predsednik Zveze klubov zdravljenih alkoholikov za Gorenjsko je Ludvik Gorjanc, podpredsednika Ernest Zupan in Vinko Lavtar, sekretar pa Bojan Bizjak. Več s skupščine v prihodnji številki. ● D. D.

Stečaj in pravice delavcev

Vprašanje:

Tudi v našem podjetju se vse več govori o skoraj neizbežnem stečaju, nihče pa nam še ni pojasnil, kaj konkretno to pomeni za pravice delavcev podjetja. Zanima nas predvsem naša socialna varnost.

Odgovor:

O pravicah delavcev v primeru stečaja smo sicer v tej rubriki pred časom že pisali, vendar pa takrat vsaj na Gorenjskem zaveda še ni izgledala tako črna, kot se kaže danes, in za širši krog delavcev niti ni bila posebej aktualna. S stečajem Elana in grozljivo podobo ekonomskega stanja velikega števila drugih gorenjskih podjetij (med njimi tudi nekaterih največjih) pa je pravna ureditev pravic delavcev v primeru stečaja za ogromno število delavcev žal postala vprašanje eksistenčnega pomena. Zato prav gotovo ne bo odveč, če jo ponovno na kratko predstavimo.

Po določbi 1. odst. 93. člena zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji z dnem začetka stečajnega postopka nad podjetjem delavec preneha delovno razmerje. To seveda pomeni, da jim prenehajo tudi pravice delovnega razmerja pri podjetju. Določba 2. in 3. odstavka 140. člena istega zakona jim daje nasproti bivšemu podjetju le pravico do poplačila neplačanih osebnih dohodkov iz stečajne mase. Pri tem se neplačani OD do višine zajamčenih OD poravnajo prednostno kot stroški stečajnega postopka, neplačani OD nad zajamčenimi pa se poplačajo enakopravno z drugimi dolžnikovimi obveznostmi do upnikov, t.j. sorazmerno. Po prenehanju delovnega razmerja zaradi stečaja podjetja pa delavci uživajo vse temeljne socialne pravice, ki jih uresničujejo na podlagi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, zakona o zdravstvenem varstvu ter zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Po zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti so tem delavcem pod enakimi pogoji kot vsem delavcem, ki jim je brez lastne krivde prenehalo delovno razmerje, zagotovljene vse pravice za čas brezposelnosti, in sicer pravica do: denarnega nadomestila, denarne pomoči, priprave na zaposlitev, povračila prevoznih in selitvenih stroškov, zdravstvenega varstva ter pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Opozoriti velja, da obravnavana kategorija zavarovancev uživa še nekatere posebne ugodnosti pri odmeri in izplačevanju denarnega nadomestila, takšnemu delavcu predstavlja tudi povprečni OD v zadnjih treh mesecih pred prehodom na zmanjšani OD, če je ta osnova ugodnejša. Nadalje znaša višina denarnega nadomestila 80 odstotkov od osnove in ne le 60 odstotkov, kot to velja za ostale brezposelne zavarovance. Poleg tega pa so delavci, ki jim je prenehalo delovno razmerje je zaradi stečaja ali redne likvidacije podjetja, upravičeni prejemati denarno nadomestilo dvakrat daljši čas kot drugi brezposelni zavarovanci, in sicer od 6 mesecev do dveh let glede na čas zavarovanja oz. trajanja delovnega razmerja pred nastopom brezposelnosti.

Pravico do zdravstvenega varstva uživajo brezposelni delavci kot občani neposredno na podlagi zakona o zdravstvenem varstvu brez obveznosti posebnega plačila ustreznih prispevkov. Prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavarovanje za čas, ko prejemajo denarno nadomestilo, poravnava skupnost za zaposlovanje. Po izteku tega časa pa lahko zavarovavec uveljavi tudi pravico do t.i. podaljšanega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (največ do dveh let), če je prijavljen pri skupnosti za zaposlovanje in plača ustreznih prispevkov po stopnji, veljavni na dan vložitve zahteve.

I Na koncu pa samo še tole. Niso redka kratkovidna razmišljanja nekaterih delavcev, ki so ob sedanjih težavah njihovih podjetij stečaja dobesedno želijo kot neke »odrešitve«. Pozabljamo pa, da so vse naštetne socialne pravice le začasnega značaja, medtem ko novih delovnih mest, ki edina lahko zagotavljajo trajno socialno varnost delavcev, zaenkrat na našem obzorju žal ni videti prav veliko. Poleg tega so v pripravi tudi spremembe zakonodaje, s katerimi naj bi se dosedanje pravice delavcev v zvezi s stečajem spet zmanjšale.

Vodja pravne službe

Sveta kranjskih sindikatov: Mato Gostiša

VESTI

Kamion pomoči za poplavljenice

Tržič, novembra - Občinski odbor Rdečega križa v Tržiču, ki združuje 13 krajevnih organizacij, je v akciji zbiranja pomoči za prizadete v poplavih pred prazniki odpremil prvi kamion v Savinjsko dolino. Zasebni avtoprevoznik Jurij Zupan iz Žiganje vas, ki je brezplačno opravil prevoz, je poplavljenecem dostavil pohištvo, posteljnino, gospodinjске aparate, oblačila, peči in živila, ki so jih aktivisti RK v Celju razporedili najbolj prizadetim. Pomoč, ki so jo poslali Tržičani, je bila v Celje poslana glede na izražene potrebe poplavljenega območja. Akcija v Tržiču se nadaljuje in na sedežu RK s pomočjo gasilcev še vedno zbirajo uporabne gospodinjске predmete, ki jih bodo poslali v Savinjsko dolino.

Poleg praktičnih predmetov v Tržiču zbirajo tudi denarno pomoč. Podobno kot v drugih krajih so se akcije lotili različni organizatorji, največ pa so zbrali aktivisti Rdečega križa. V Bistrici pri Tržiču so zbrali 66.000 dinarjev in jih že nakazali na prizadeto območje.

Tržičani so tudi tokrat dokazali solidarnost, razumevanje in pripravljenost za pomoč prizadetim. Akcija se nadaljuje, zato občinski odbor RK prosi vse občane, ki želijo darovati finančna sredstva, uporabne gospodinjске predmete ali trajna živila, da o tem obvestijo aktiviste v krajevnih organizacijah RK ali na občinski Rdeči križ, Trg svobode 31, telefon 50-891. ● Ivan Valjavec

Nakupovalni izlet na Koroško

Društvo upokojencev Kranj vabi svoje člane in druge na poldnevni nakupovalni izlet na Koroško. Izlet bo v četrtek, 13. decembra, ob 7. uri izpred kina Center v Kranju. Imeli boste možnost za nakup noveletnih daril. Prijave sprejemajo vsak ponedeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure, na sedežu društva na Tomšičevi 4.

Srečanja žena po operaciji dojk

V okrilju slovenskega društva onkoloških bolnikov deluje tudi sekcija žena po operaciji dojk. Na Gorenjskem taka sekcija doslej še ni delovala, zdaj pa naj bi vsak prvi četrtek v mesecu namenili sestankom žena, ki so bile operirane na dojkah. Uvodno srečanje bi bilo že v četrtek, 6. decembra, ob 15. uri v Radovljici, in sicer v prostorih Rdečega križa na Gorenjski cesti 27 (nad knjižnico, vhod s ceste).

Ob razstavi v galeriji Prešernove hiše v Kranju v počastitev 190-letnice pesnikovega rojstva

FRANCE PREŠEREN - LJUBEZEN, JEZIK IN DOMOVINA

Kranj - Bili so časi, ko smo v Kranju ob dnevu republike nalašč in posebej častili tudi dan Prešernovega rojstva, ki je bil nekoliko odmaknjen od februarkega znanostnega kulturnega praznika.

Letos je prišla posebna priložnost: za 190-letnico Prešernovega rojstva - naj bo prav ali ne - sta se kranjska Osrednja knjižnica, ki v svojem študijskem oddelku še kar naprej skrbno neguje dragoceno zbirko prešernian, in Gorenjski muzej, ki v svojem memorialnem oddelku nosi Prešernovo ime - kljub hrupnim časom odločila proslaviti ot'etr: o, zakaj, kdo bi vedel, kje in na kakšen način ter s kom od nas se bo čez leta praznovala pesnikova dvestoletnica rojstva.

Prešernovo delo postaja z gradivom, ki ob njem nastaja, polagoma zelo težko pregledno, če ga želiš obdelati v celoti: zato se z vsako monografijo o pesniku lomijo v osnovi teoretična in zgodovinska obdobja slovenske književnosti. Takle jubilej, ki ga slavimo, pa po drugi strani spet ne dopušta prikazovanja v iznesku, saj se ravno na razstavi v galeriji Prešernove hiše pokaže, kako se ta opus, ki je ves v enem samem bloku, upira razvrščanju v nekaj razpoložljivih vitrin.

Ljubezen, jezik, domovina!
To so tiste gmote v Prešernu, s katerimi smo želeli napolniti razstavo. V njih ni le nekaj didaktičnih napotkov za ključnega ali za napovedanega obiskovalca razstave oziroma nekaj tihega branja za zakladnico svetovne literature, v njih je nekaj sporočila tudi za današnji dan, v njih je nekaj tudi naše usode.

Temeljni motivni sklop ljubezenske lirike se nam na razstavi razkriva v loku od mladostnega čustvovanja, prežetega z izročilom in vihravo izkušnjo, do zrele, heroične Julijine dobe, v kateri je naša in svetovna književnost dobila Sonetni venec, in se nato v pozni pesniški ustvarjalnosti preljuje v trpko, iztrežnjeno resignacijo. Jezik, v katerem je naš ponos in notranji habitus modernega slovenskega človeka na pragu enainvajsetega stoletja, je France Prešeren zaznamoval s pesniško udeležbo v črkarski pravdi, ko ni šlo le za abecedo ali književnost modernih časov, pač pa za model kulture in življenja, spričo katerega se dandanašnji tolikokrat in tako radi trkamo na prsi.

In domovina - najtežje ulovljiva kategorija v okviru razstavnih vitrin: od pisma staršem in Slovesa od mladosti ter Sonetov nesreče se nesreča razpreda kot temeljno doživetje sveta, in se nato prek Krsta pri Savici, tega vzpona ljubezenskega in domovinskega čustva, v Zdravljici preljuje prek meja domovine in v osrednji kritici Žive naj vsi narodi privabi duha širnega sveta, še več, grenko občečloveško vztrajanje sredi sveta, ki je navsezadnje vendarle strašen.

Ob koncu kaže opozoriti še na tri stvari na razstavi. Mladim gotovo ne bo škodilo, če ob vrsti Prešernovih prvotiskov vidijo tudi original Kranjske čbelice in Ilirskega lista, ali pa navsezadnje tudi original Kopitarjeve in Metelkove slovnice.

Drugi dve stvari govorita o živosti Prešernove poezije. Najprej je to plemenito razkošje najnovejšega faksimila Prešernovih Poezij, namenjenega posebnemu čustvovanju in posebnim priložnostim. Nato pa letošnji izid nemškega prevoda Prešernovih Gazel, ki je sad namiznega založništva in je daleč od hrupa dotacij nastal v spontanem srečanju s Prešernom nekje na obronkih čiste kreacije, tako da mu je kranjska razstava hkrati tudi skromna tiskovna konferenca.

Franc Drolc
foto: Jure Cigler

STRAŽIŠKI KULTURNI TEDEN

Kranj - DPD Svoboda Stražišče je tako kot vsako leto tudi letos pripravila kulturni teden z vrsto prireditev, večina se bo odvijala v Domu KS Stražišče, Škofjeloška 18.

Prireditve se bodo začele danes, v torek, 4. decembra, ob 18.30 v galeriji Dom z otvoritvijo slikarske razstave akad. slikarja Franceta Beštra; sodeluje Glasbena šola Kranj.

Jutri, v sredo, ob 18.30 pa bo skupina Upanje uprizorila igrice Antoina de Saint-Exuperyja za otroke in odrasle Mali princ.

V četrtek, 6. decembra, ob 18.30 bo Milan Jereb praktično prikazal nastanek risane filma.

V petek, 7. decembra, ob 18.30 bo v Osnovni šoli Lucijan Seljak Večer slovenskih pesmi in plesov. Sodelujejo: mešani pevski zbor Svoboda, moški pevski zbor Šmartin, folklorna skupina Sava, tamburaši Bisernica, pevec in kitarist Bojan Rakovec, učenci OŠ Lucijan Seljak ter oktet Franc Plevel.

V soboto, 8. decembra, ob 20. uri bo v galeriji Dom ples za srednješolce in starejše pod naslovom Zaplešimo z Branetom Križnarjem.

Med kulturne prireditve so organizatorji vključili tudi Miklavžev prihod z obdarovanjem v nedeljo, 9. decembra, ob 15.30 v župnijski cerkvi sv. Martina.

Zaključna prireditev kulturnega tedna bo v ponedeljek, 10. decembra, ko bo dvakrat, ob 18. in 19.30 uri Tomo Česen ob multiviziji in filmu predaval o vzponu na Lhotse; obenem bo tudi predstavitev njegove knjige Sam. Vstopnice so v prodaji v trgovini Bašar in na Planinskem društvu Kranj.

Priznanje za Sašo Kumpa - Ostrovrharjev kipec

ČARNI SVET LUTK

Kranj - Na letošnjih Ostrovrharjevih srečanjih, ki jih prireja ZKO Ljubljana Šiška, je to ugledno priznanje v kulturi prejel Saša Kump iz Kranja, scenograf, lutkar, znan širokemu gledališkemu in lutkarskemu svetu doma in še posebej v zamejstvu.

Treba je imeti kar srečo, da človek dobi Sašo Kumpa doma. Čeprav mu že dolgo vrsto let ni treba več v službo, pa je njegov delovni dan vse prej kot pa upokojski. Razlog je dokaj preprost: na njegova vrata nenehno trkajo predstavniki lutkovnih skupin z vseh koncev Slovenije in iz zamejstva s ponudbami za sceno nove predstave, za likovno podobo lutk, pa za režijo, skratka razgrabljen je dobesedno za vse lutkovne odre. Pri tem zanj sploh ni pomembno, ali gre za profesionalno skupino ali pa za majhen ljubiteljski lutkovni oder. Če se mu zdi, da je v tekstu tisto nekaj, kar je vredno oblikovati in povedati otrokom in odraslim, potem se potopi v delo. Tega mu ne manjka, tako da je nenehno v časovni stiski. To, da ne zna odkloniti pomoči, lutkovne skupine dobro vedo in tudi njegov ne razumejo kot privolitev. Toda vse se navadno dobro konča - z novo lutkovno predstavo. In to je tisto, kar odtehta. Odtehta pa - vsaj za zdaj - njegovo nenehno željo, da bi lahko slikal. Grmade skic čakajo, da se jih bo

lotil s čopičem, toda nove in vedno nove ponudbe lutkovnih predstav so krive, da vse še naprej čaka v predalih.

Kako tudi ne: Saša Kump, oče razvoja slovenskega lutkarstva ga je imenoval Peter Militarov, ko je obrazložil podelitev Ostrovrharjevega kipeca, priznanja, ki ga je pred Kumpom prejel tudi Polde Bibič, Janez Kuhar, Jože Penog in drugi. Ko enkrat lutkarja zleze pod kožo, si izgubljen, se smeje, ne moreš več iz tega, pa konec. Pa je tudi lepo, seveda. Ne glede na to,

da je treba delati ponoči, saj se dnevne ure kar razbežijo v dogovarjanju, vajah in še čem, zamisli in zbranost pa seveda rabijo tišino noči.

Kaj trenutno počne, je kar težko zajeti. H koncu gre nastajanje skupne lutkovne predstave s Cvetom Severjem: to bo predstava Rdeča kapica, za katero je marionete izdelal Dušan Soklič, oba znana lutkarja pa se bosta podpisala kot avtorja. Za Petra Militarova, žive igralce v osebni Rastki Tepine in Nadje Strajnar nastajajo lutke za predstavo Ciciglej. Pomaga pri nastanku lutkovne predstave na Ptuj, kjer je sicer že stari znanec tamkajšnjih lutkarjev, mimogrede, pa zato nič manj zavzeto, je nastala scena za predstavo v Boh. Beli. Osnutke za lutke je narisal za lutkovno skupino Čenče, prav tako za viški vrtec, nastaja predstava Modra hiša. Še posebej rad pa dela za zamejce: z lutkovno skupino v Šmihelu na avstrijskem Koroškem sodeluje že kakih deset let, poskusili so že vse lutkovne vrste in zdaj so se lotili še marionet v Deklevovi predstavi Govoreča česnja. V

Kotomari vasi na Koroškem sta letos nastali že dve lutkovni predstavi, zdaj pa pripravljata še sceno in kostume za predstavo v Selah. In če ne dela ravno scene za lutkovno predstavo, ga povabijo kot sodelavca k nastajanju Drabosnjakovega Pasijona in še kje, poleti je nastajala scena za predstavo v letnem gledališču KUD Miran Jarc v Domžalah...

Vsi hočejo, da jim Saša Kump dela sceno za predstavo. Zdaj tik pred novim letom upa, da ne bo še kdo potrkal zadnji hip na njegova vrata in povedal, da za novo leto rabijo lutkovno predstavo. Najbrž bo potem svetoval kakšnega drugega lutkovnega ustvarjalca, saj je iz semen, ki jih je Saša Kump zasejal v zadnjih štirih desetletjih, resnično pognalo kup dobrih lutkarjev: iz njegove skupine v Pionirski knjižnici, pa iz skupine pri Prešernovem gledališču. Vesel je Vladimira Roossa in ostalih, ki so znali ubrati svoja lastna pota - kam bi pa prišli, če bi mene kopirali - in ustvarjajo svojstven lutkovni teater. ● Lea Mencinger

Novost na Loškem odru

BLAZNOST ALI SMRT?

Problematično (ne problemsko) besedilo o človeški ničevosti in nemoči razmeroma solidno odigrano in obogateno z impresivnimi baletnimi miniaturnami.

Seveda se ne zgodi tako pogosto, da bi na amaterskem odru doživeli krstno uprizoritev domačega avtorja, če pa se to zgodi, še ne pomeni, da je zadevo treba sprejeti z aprioro naklonjenostjo. Oziroma natančneje rečeno z Ovidom: Ut desint vires, tamen est laudanda voluntas (Čeprav zmanjkuje moči, je vendar dobra volja vredna hvale). To je še najbolj sprejemljivo vodilo za analizo in oceno nove predstave na Loškem odru z naslovom Carmina Burana, katere avtor je Peter Pavlovec. Predstavo je zrealiziral Bernarda Pavlovec, sceno in kostume pa zasnovala Agata Pavlovec; ob domačih ljubiteljskih igralcih nastopa tretet baletnih umetnikov Andreja Hriberšek, Karli Grabner in Marko Omerzel, ki pod vodstvom koreografa Iva Kosija izvedejo nekaj miniaturnih simbolično ilustrativnih sekvenc na glasbo Carla Orffa, ki ima v dramskem dogajanju Pavlovčeve gledališke alegorije tako rekoč esencialno usoden pomen.

Igra je napisana za dva igralca, od katerih naj bi bil eden predsednik, drugi pa podpredsednik nekakšne stranke Zele-no-rjavo-črni, kar za dramsko dogajanje niti ni pomembno, kajti tam gre za druge reči. Gre namreč za to, da je predsednik Filip Molan pod vplivom Orffove glasbe na srednjeveška

pesniška besedila Carmina Burana zdvomil nad smiselnostjo svojega početja in posledično sploh nad človeško bitjo in nad smiselnostjo njene obstojnosti. Z absurdno in ne prav okusno (zadeva sodi v poglavje estetične grdega) sanjsko pripodobo dopoveduje svojemu podpredsedniku in sogovorniku Bernardu Felerju, ki stvari očitno dojema bolj počasi, saj na vsako predsednikovo trditve zastavlja vprašanja z enako vsebino, kako mu Orffova glasba dopoveduje veljavnost duhovne sfe-

re človekovega doživljanja hkrati pa ničevost njegovih opravil in sploh eksistence. To zgovorni, in vse bolj dvomeči predsednik razlaga s sanjsko zgodbo o psu, njegovem dreku, krtu, ptiču, medvedu, ki ga pospravijo pripadniki stranke na svojem letnem shodu, skozi vsa ta bitja pa prehaja neka strupena snov, ki povzroča smrt. In tako končno pristaneta oba skupaj pri dilemi ali umreti v sklopu te naturalistične verige ali pa zblazneti od Orffove glasbe, ki s svojimi dvome izizvoječimi učinki tako razsaja v njiju, da je ne moreta odgnati ne z molitvijo ne s smehom... Ali tako nekako. Odločita se za smrt.

Ne glede na to, da gre v Pavlovčevem tekstu za svobodo alegorično metaforiko, ki pa se vseskozi skuša opirati na nekakšno logično zaporedje ali sosledje, je treba ugotoviti, da niti z metaforiko niti z logiko nekaj ni v redu. Pristajati in pristati na apodiktičnem in absolutnem spoznanju človeške ničevosti in nesmiselnosti početja ni le ponovno oživljanje življenjske in literarne filozofije o absurdnosti človeške obstojnosti, marveč popolnoma določen izraz nihilizma. To pa ni več literarni pojav, marveč sega na področje socialne psihologije. Zanimivo pri tem je, da se Pavlovčeva Carmina Burana z vso svojo mišljenjsko strukturo neverjetno adekvatno navezujejo na repertoarje gorenjskih gledališč v letošnji sezoni, kar je bilo omenjeno že ob uprizoritvi Mrožkovega Tanga (za osvežitve spomina: na Jesenicah Ionescovi Stoli in zdaj Feydeaujeva Barillonova poroka, ki sodi k začetkom te vrste teatra; v PG Kranj Pinterjeva Vrnitev in Albeejeva Kdo se boji Virginije Woolf). Kaj naj to pomeni v času, ko gre za individualne in splošne napore za preživetje, v teatru pa razsaja na različne

načine ilustriran občutek nesmiselnosti bivanja, v primeru Carmina Burana pa celo občutek nesmiselnosti »biti bivajočega«, če smo že pri fenomenologiji. In da krog razmišljanja sklenem: pri Pavlovčevem dramskem dojenčku sta vseskozi očitno prav pozornost bedela botra Beckett in Ionesco ter kar naprej prišepetavala hudobne misli.

Se en drobec v zvezi z naslovom: Carmina Burana (to so »pesmi iz samostana (Benedikt)beuern«), skrajšana seveda) so množinska oblika srednjega spola in jih ni mogoče sklanjati v obliki ženske sklanjatve na -a, kakor je v tekstu. Dolej si to ponašitev pridobila samo »erotika«.

Predstava kot gledališko dejanje vzdrži kriterije: sinhrona

scena združuje tri sestavine, s stebri nakazuje časovne dimenzije, s posteljo bolnišnični prostor, kamor Pavlovčeva lika sodita, ter strankarsko pisarno, kjer dvomeči predsednik razgrinja svoja videnja. Marjan Breznik v vlogi predsednika s svojo pojavnostjo in govorno kulturo ustreza liku, ki ga ponazarja, dobro tudi variira psihična stanja in spremembe, podobno mu sledi z nekaj manj Jože Drabik v vlogi podpredsednika, ki pa se v poteku dogajanja izkaže kot predsednikov drugi jaz. Baletne sekvence učinkujejo same zase na svoji profesionalni ravni.

Skratka, vložena napor in veselje presegata brezupnost besedila, kar pomeni, da je pri izbiru besedila res potreben temeljit premislek. France Vurnik

Novo leto v gledališču - Prešernovo gledališče je sklenilo ustrezno ljubiteljsko gledališče, predvsem tistim, ki še niso videli izredno uspešne predstave E. Albeeja Kdo se boji Virginije Woolf - na ta način, da bodo predstavo pripravili tudi na zadnji dan starega leta - 31. decembra, ob 19.30. Kdor bo hotel, bo polnoč tudi dočkal v gledališki kadalnici ob kozarcu pijače in prigrizku, nekateri pa bodo morda pohiteli drugam. V Prešernovem gledališču sprejemajo rezervacije za novoletno predstavo do petka, 14. decembra. Na sliki: prizor iz kranjske gledališke predstave Kdo se boji Virginije Woolf v režiji Barbare Hieng; nastopajo Igor Samobar, Bernarda Oman, Judita Zidar, Pavel Rakovec. Foto: Boštjan Gunčar

Obletnica pesnikovega rojstva

PODELJENE PREŠERNOVE PLAKETE 1990

Kranj - Sinoči je bila v Prešernovem gledališču Kranj slovesnost, ki jo je pripravil odbor za kulturo Skupščine občine Kranj. V Kranju namreč zadnja leta na dan rojstva pesnika Prešerna podeljujejo Prešernova priznanja - Velike in Male plakete za delo v kulturi.

Prireditev je prijetno uvedla lutkovna igrice Ljubomira Feldeka Fidl Fadl v izvedbi lutkovne skupine Lutke čez cesto Kranj in v režiji Nataše Herlec. S to predstavo se nadaljuje tradicija, po kateri se ob tej priložnosti vedno predstavlja ustvarjalnost določenega kulturnega področja. Kranj ima z lutkami res kaj pokazati, zato je bila izbira Fidl Fadla kar pravi uvod v svečanost, na kateri je bil slavnostni govornik Vitomir Gros, predsednik Skupščine občine Kranj.

Sicer pa sta letošnjo Veliko Prešernovo plaketo prejela:

IZTOK ALIDIČ za svoj dosedanji opus v ljubiteljskem gledališču in to kot igralec, režiser in pisec dramskih besedil. Ustanovil je Gledališče čez cesto in s postavitvami predstav, kot so bile Afrika Milana Jesiha, Vedomec Kriš Petra Božiča in lastnih dramskih del Semenka gasa, Gomba in Mars izpričal svoj odrski credo o pogubnih silnicah moči in oblasti po eni in v skriti čar gledaliških

desk po drugi plati. Nema lokrat mračna moč njegovih predstav, če pomislimo na Suesse heilige natur nemškega pesnika Goetheja in Norca in nuno poljskega dramatika Witkiewicza v predstavah Teatra ante portas, je potrdila njegovo iskanje lastnega izraza. Alidičeve predstave so bile velikokrat na slovenskih gledaliških srečanjih, z zanimanjem pričakovane na beograjskem festivalu malih scen, na jugoslovanskem gledališkem amaterskem festivalu v Trebinju in še kje.

ANITA PETEH je prejela Veliko plaketo za dolgoletno kvalitetno, strokovno, mentorsko in koreografsko ter organizacijsko delo v Folklorni skupini KUD Primskovo. Pred dvanajstimi leti je začela v skupini kot plesalka, kasneje pa si je pridobivala znanje v folklornih seminarjih, pa tudi sama in s sodelavci je raziskovala ljudsko izročilo domačega kraja in okolice ter kmalu postala mentor starejše skupine. Pod njenim mentorstvom in ob pomoči sodelavca Braneta Šmida je

skupina, ki je poprej gojila le tradicionalne gorenjske plesne, hitro napredovala in se uvrstila med najvidnejše folklorne skupine na Gorenjskem. V program so vključili še štajerske in prekmurske plesne v koreografiji Anite Peteh. Prevladalo je tudi spoznanje, da folklor ni samo ples, zato so k nastopom dodali ljudske običaje, petje, prikaz ljudske obrti itd. Za vključevanje mladih so ustanovili otroško skupino, ki jo je Anita Peteh vodila tri leta, nato pa prepustila drugim mentorjem. Izkazala se je tudi kot organizatorica dela, vaj, gostovanj, turnej, ki jih ima primskovska folklorna skupina zadnja leta kar veliko.

Male Prešernove plakete za leto 1990 pa so prejeli: **JOŽE BASAJ** za dosežke na gledaliških deskah. Nanje je stopil že zgodaj kot član mladinske skupine Prešernovega gledališča, kasneje pa je v Gledališču čez cesto in pri Talijinih ljubiteljskih kieselsteinskih dokazoval svoj ustvarjalni nabor, pretanjen posluš za celostno podobo lika, posluš za drobne, domišljene značajске poteze vlog in skrb za oblikovanje slovenske besede. Preskusil se je tudi kot režiser v domačem društvu DPD Svoboda Predoslje in presenetil predvsem s predstavama Ta nori dan P. Turrinija in Arzenik in stare čipke J. Kesselringa.

DRAGICA KLAVORA je prejela plaketo za svoj prispevek k razvoju plesne umetnosti v Kranju, mentorstvo in koreografijo sodobnega plesa. Sprva se je ukvarjala s klasičnim baletom, kasneje pa se je med šolanjem v Ljubljani ogrela za sodobni ples. V Kranju je osnovala prvo plesno skupino, najprej v okviru krajevne skupnosti, nato pa na šoli Simona Jenka; iz te skupine izhaja vrsta plesalk, ki se še danes ukvarjajo s sodobnim plesom. S koreografijo se je ukvarjala že zgodaj, v Kranju pa je znan njen koreografski prispevek v Pre-

šernovem gledališču (Pekarna Miš-maš, Moliere za mlade) ter v Gledališču čez cesto (Plešasta pevka, Tanki so na meji, Afrika). Zdaj vodi plesno skupino na šoli Matije Čopa, sodelovala pa je tudi z Glasbeno šolo Kranj (Baročna glasba in ples).

LJUBO KOVAČIČ je prejel plaketo za več kot tri desetletja sodelovanja v Folklorni skupini Primskovo. Že z desetimi leti je začel igrati v tamburaškem orkestru, s petnajstimi leti pa je bil že plesalec v folklorni skupini in to je še zdaj. S folklorno skupino je prepotoval dobršen del Slovenije in Jugoslavije, gostoval v tujini ter tako skozi ples prenašal bogato ljudsko izročilo. Obenem pa je prepeval tudi v pevskem zboru in nastopal v dramski skupini.

JOŽE BENEDIK je prejel plaketo za svoje dolgoletno sodelovanje v Akademskem pevskem zboru France Prešeren Kranj. V zboru prepeva že dvajseto sezono, vendar pa najde čas tudi za sodelovanje v drugih pevskih zborih in manjših vokalnih zasedbah - oktetih: je član okteta Jelovica in okteta Vigred, povsod pa se uveljavlja kot pevec solist. Poleg pevskega angažiranja pa je deloval tudi pri organizacijskih delih.

DAMIR ZAJEC je prejel plaketo za mentorsko delo v tamburaškem orkestru pri Folklorni skupini Iskra Kranj. Že pred tem je deloval pri dveh folklornih skupinah - Emoni in France Marolt, pred štirimi leti pa je bil soustanovitelj tamburaškega orkestra pri Folklorni skupini Iskra Kranj. Z vztrajnim delom je vodil tamburaški orkester, pri tem pa se spopadal še s težavami, kot so nakupi dragih instrumentov, ki si jih je morala skupina "prislužiti" z nastopanjem. Za tamburaške orkestre je priredil tudi vrsto skladb; iskrski tamburaški orkester izvaja samostojne glasbene točke in spremlja folklorno skupino ob dalmatinskih plesih. ● Lea Mencinger, Foto: Jure Cigler

SLONČEK LEOPOLD

Uprizoritev: lutkovna skupina Besnica

»Odsotnost« kritike?

Prav gotovo se ravno pri predstavi lutkovne skupine Besnica - Slonček Leopold, pojavlja položaj, v katerem lahko pojasnimo nov koncept: »odsotnost« kritike.

Macherey, francoski kritik iz Althusserjevega kroga, je določil obče naloge kritike zelo jasno:

- razgradnja predstave,
- analiza historičnih toposov, ter postavitev le-teh na pravo mesto. To so preprosta dejstva, ki jih »prizadeti« igralci, režiserji... ne morejo sprejeti. A to je njihova bistvena napaka. Kritiki more najprej predstavo razgraditi, da vidi, kje je MANJKO, vrzel predstave. Ko manjko najde, mora z analizo napake, slabega mesta predstave - predstavo postaviti tako, da bi idealno, na teoretski ravni, funkcionirala.

Vendar ravno na mestu manjkov, historičnih dejstev pride do spora med kritiki in izvajalci: izvajalci ne vedo ali nečajo vedeti, da ravno kritikova osvetlitev - napak, historičnih mest, daje režiserju možnost izboljšanja predstave. Toda »režiserji« so večinoma še vedno zamerili kritikom, ki so jim razkrinkali napake in jih razgrnili. Omenjena zamera je factum brutum, saj ravno napake - napravijo predstavo - zgodovinsko.

Predstava Slonček Leopold je bila v lanskem sezoni najboljša amaterska predstava. Čeprav se je predstava v marsičem spremenila od lanskoletne premiere /18. 12. 1989/, se zdi nesmiselno ocenjevati »dvakrat« isto» predstavo. Ne zato, ker v njej ne bi bilo nič novega, temveč ker bi moral predstavo oceniti drug kritik, s svojim vidnjem. Ocene iz druge pozicije, izpod peresa druge roke, bi bila v tem primeru - konstruktivna.

»Odsotnost« kritike je pravica kritika, da drugič ne oceni »iste« predstave.

Tomaž Kukovica

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *France Prešeren - ljubezen, jezik, domovina* - ob 190. letnici pesnikovega rojstva. Razstavo sta pripravila Gorenjski muzej in Osrednja knjižnica Kranj. V galerijskih prostorih Mestne hiše so na ogled dela akad. slikarja *Roka Zelenka* in oblikovalke keramike *Leje Bernetič - Zelenko*.

V *Prešernovem gledališču* bodo *jutri*, v sredo, 5. decembra, ob 19.30 ponovili predstavo Harolda Pinterja *Hišnik - za abonma rdeči in izven*. V *četrtek*, ob 19.30 bo predstava za *abonma modri in izven*, v *petek*, 7. decembra, pa za *abonma petek II in izven*.

V *gradu Kieselstein* bodo v okviru lutkovnih sobot, v *soboto*, 8. decembra, ob 10. uri nastopili lutkarji Odra treh herojev iz Pirniča z *Mezinčkom*.

V galeriji Gabi, Vodopivčeva 3, je na ogled prodajna razstava akad. slikarja *Zmaga Puharja*.

V galeriji Bevisa, Koroška c. 47, so še na ogled dela akad. slikarja *Kiarja Meška*.

V Pionirski knjižnici Kranj bo *jutri*, v sredo, ob 16. uri *ura pravljic*.

JESENICE - V Gledališču Tone Čufar bodo danes, v torek, ob 19.30 uprizorili G. Feydeauja *Poroka Štefa Lampiča* za abonma in izven. Predstavo bodo ponovili tudi v četrtek, 6. decembra, ob isti uri.

RADOVLJICA - V dvoranci radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 pogovor s prevajalcem in pisateljem *Nikom Kosirjem* - o Prešernu. Pogovor bo vodil prof. France Drole.

V galeriji Sivčeve hiše je na ogled razstava del akad. slikarke *Dore Plestenjak* in akad. slikarja *Domna Slane*.

KROPA - V Bertonclevi sobi Kovaškega muzeja Kropa je odprta novoletna prodajna razstava del akad. slikarja *Kamila Legata*.

V Osnovni šoli Staneta Žagarja v Lipnici je še na ogled drugi del razstave *o zgodovini osnovne šole* v Lipniški dolini.

ŠKOFLJA LOKA - V knjižnici Ivana Tavčarja bo danes, v torek, ob 17. uri *ura pravljic*, *jutri* v sredo, ob 18. uri bo v *večeru z diapozičivi* predaval Jani Kokalj o Nepalju danes. V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akvarele *Štefan Bertonclev*.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar in grafik *Črtomir Freilih*.

V *galeriji Fara* razstavlja člani Foto kino kluba Anton Ažbe. *Zbirke Loškega muzeja* so decembra odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen obisk med 9. in 13. uro po predhodni najavi na upravo muzeja (telefon 622-262). Za večje skupine (šolske in odrasle) je na voljo ogrevan prostor v okroglem stolpu - pedagoški delavnici, kjer vrtijo filme o zbirkah Loškega muzeja, Panjske končnice na Slovenskem, Lepote Slovenije, v slovenskem, nemškem in angleškem jeziku.

DOMŽALE - V Likovnem razstavišču Domžale so na ogled kiperska dela *Jožeta Stražarja*.

Novo v gradu Kieselstein

PLES NA MODNI BRVI

Kranj - Center za estetsko vzgojo pri ZKO Kranj začenja z decembrom še nove tečaje plesa. Z Alenko Dolenc - Križaj, ki vodi plesne tečaje v okviru Mladinskega gledališča Tržič, so se namreč dogovorili za tečaje jazz baleta in tečaj manekenstva. Vpis v te tečaje bo *jutri*, v sredo, v gradu Kieselstein in sicer ob 18.30 uri v modri dvorani. Prihodnji teden, v sredo, 12. decembra, pa bo še naknadni vpis.

Dekleta iz tržiške plesne skupine Forma ekstra na vaji. - Foto: L. M.

Za sodelovanje so se pri ZKO Kranj odločili iz preproste razloga, da bi popestrili vrste plesnih tečajev, ki jih sicer že imajo. Alenka Dolenc - Križaj pa je dovolj znana na tem področju, pa ne le po svoji prejšnji plesni skupini Lena, pač pa tudi po koreografiji plesa v gledališčih, modnih revijah in še kje. Tako je na primer sodelovala kot koreograf pri predstavi Mojca Pokrajculja v Prešernovem gledališču Kranj, pri plesnem izrazu nedavne modne prirreditve Bazar v Ljubljani.

Prav zdaj pa se njena najmlajša plesna skupina Miš maš pripravila na ljubljanski nastop ob promociji nove kasete Romane Krajncan, sredi tega meseca pa bodo mladi tržiški plesalci nastopili v kranjskem kinu Center oblečeni v oblačila otroškega butika Peđenjerd na prirreditvi za otroke, kjer se bo poleg plesnih nastopov vrstilo še marsikaj.

Velja seveda omeniti tudi plesno skupino Forma ekstra, ki se pojavlja s plesnimi nastopi tudi izven Tržiča, trenutno pa v njej vztrajno vadi šest deklet. Tečaj manekenstva, ki bo zdaj v Kranju, bo obsegal vsa klasična znanja gibanja na modni brvi, razen tega pa ob znanju jazz baleta omogoča predstavljanje oblačil v plesnem koraku. Gotovo je prezgodaj razmišljati, ali bi kazalo na tem snovati tudi nekakšen zametek manekenske šole, ki je pri nas ni, vsekakor pa takšni tečajji omogočajo postavitev poleg že znanih klasičnih tudi plesnih modnih revij, ki so drugje v Evropi že leta uveljavljene. ● L. M.

Fondi Oryja Pala

POEZIJA V NOVI ZBIRKI

V novi knjižni zbirki Fondi Oryja Pala bodo po vsej verjetnosti izhajala predvsem pesniška besedila. Na to kaže že zbir prvih štirih knjig, ki bodo do bralcev hodila po drugačnih poteh, torej ne preko knjigarn, pač pa preko prosoptov.

Na slovenskem knjižnem trgu očitno ne velja več pravilo, da je za pesniško zbirko tudi uveljavljenega pesnika čisto dovolj naklada kakih petsto izvodov. Zdaj se dogaja, da so pesniške zbirke razprodane dokaj hitro: morda zato, ker slovenski bralec potrebuje in tudi kupuje več poezije ali pa znajo založbe in knjigarne več narediti za knjigo - da ta hitreje najde kupca.

No, to drugo Franci Zagoričnik odločno zanika, in kot je bilo razumeti na predstavitvi nove samozaložniške pesniške zbirke z naslovom Fondi Oryja Pala, misli pri tem enako na velike založniške hiše kot tudi na male zasebne založbe. Zato ubira nova knjižna zbirka, v kateri sta dve že znani in dve novi pesniški zbirki, povsem nova knjižna in predstavitvena pota, nekakšne vzporednice, ob katerih se bo knjiga hitreje približala bralcu in se izognila pastem pridobitništva tako značilnega za določeno založništvo. To vzporedništvo ali bolje rečeno "izvenpotstvo" nove zbirke kaže že njen naslov vzet in Zagoričnikove pesnitve posvečene Oryju Palu, padlemu na soški fronti in na vseh frontah.

V novi zbirki je izšel prevod pesniške zbirke Nika Grafenauerja Izbrisi, pesmi je v hrvaščino prevedel Franci Zagoričnik. Grafenauer prav gotovo ni pesnik, ki bi se ga kakšna založba branila, vendar pa gre tu za ubiranje bližnjic, ki pomenijo hitrejšo pot na sosednji knjižni trg. Da je šlo resnično za izjemno hitrost, pove pač podatek, da je prevedena pesniška zbirka izšla v dveh mesecih. In še ta posebnost - pesniška zbirka je bila letos nagrajena na knjižnem natečaju Zelezarne Sisak. Tudi drugo knjigo iz nove zbirke slovenski knjižni trg že pozna, saj je Zagoričnik svojo pesniško zbirko Obsedno stanje izdal že lani v samozaložbi. Skale na Vlado je v tej zbirki izdal pesmi Naslov ti zaupam na uho. Največkrat gre v Skaletovih pesmih za bolj ali manj duhovito domislico, piše na zavihku knjige Tadeja Krečič. Toda za navidez ludistično maniro se velikokrat skriva globoka pesniškova izkušnja, izrekanje neke resnice o bivanju, nemalokrat prežete s pesimistično refleksijo o položaju človeka v sodobnem svetu. Pesnitve Masada Janeza Premka se ukvarja z obsesijo osvoboditve naperjene proti kakršnekoli omejevanju, totalitarističnemu, dogmatičnemu, "rdečemu", krščanskemu, "demokratičnemu", sploh kakršnekoli omejevanju, proti vsaki neustrpnosti sploh. ● L. M.

PREJELI SMO

Klavnica naj ostane tam, kjer je, to je v tisočletnem mestu!

Tako mnenje izraža članek v Gorenjskem glasu, ki ga zastopa KZ Škofja Loka s svojimi člani - kmeti. Stališča naj bi se potrdila tudi z bojkotom prometa s traktoji, po sistemu ho-ruk.

Ker so mehanske delavnice KZ sosed klavnice, se jih z ozirom na ekološko nečisto dejavnost in promet lahko enako vključi v program čimprejšnje preselitve.

Molk je zlato, toda v tem primeru to ne drži. Na vse, kar se je že in se še dogaja z objektom klavnice, bi morala kot odgovorna in tudi kompetentna odgovoriti oba akterja zadeve.

Ta članek v Gorenjskem glasu 16. 11. 1990 je enostranski in stanovsko kmečki.

Le temu naj se podredi mesto, vlada in krajan, karavana pa gre naprej.

Ne gre za užuganje, kdo bo koga, gre za veliko več: za dejstva, za enkratno priložnost znebiti se ekološko najbolj obremenjenega predela mesta Šk. Loka, kulturno-godovinsko najbolj zaščitenega mesta, spomenika I. kategorije.

Mesto svetu predstavljamo v raznih publikacijah kot biser, nikjer pa ne omenjamo, da je isto obremenjeno z ekološko oporečnim objektom, ki ima s prometom in dejavnostjo velik ekološko negativni vpliv. Obiskovalec se šele v Loku prepriča, da publikacije niso realne.

Neposredni vpliv pa se izvaja na prebivalce tega predela glede ekološkega motenja bivanja in fizičnega poškodovanja njihovih nepremičnin. Nekoč jim bodo hvaležni, da so neposredno tudi prispevali delež novi lokaciji.

Ze prejšnja vlada je z urbani-

stično-zazidalnimi načrti in maketami prikazovala meščanom, kaj se namerava na tem kompleksu v prihodnje (tržnica, stan. naselje) urediti.

Mislím, da je sedanja vlada še bolj poklicana, da potrdi in utemelji dokumente predstavljene ljudstvu, le da jih je treba glede na zadnje vodno ujmo prilagoditi zahtevam poplavnega področja.

Upoštevali je treba, da rekonstrukcija klavnice poteka, in da bi bila zaradi ujme prekinjena. Dolgo prekinjena bi bila tudi dejavnost klanja živali, saj je bila klavnica v celoti poplavljená. Tudi škoda bi bila velika, saj bi morali odvažati kadavre v kafiterijo, čiščenje in dezinfekcija objektov klavnice pa bi bilo dolgotrajno in tudi ne poceni (klavnice prekinjeno).

Vse to je po sreči ali nesreči odpadlo zaradi neupravičenega nezakonitega, predčasnega in samovoljnega posega z angažiranjem gradbene operativne.

Razumljivo ogorčenost obeh strani je treba ceniti, saj so poleg ekološke in prometne obremenitve zelo oškodovani na nepremičninah, za katere še niso uveljavili škodnih primerov, do katerih so točasno gotovo upravičeni na konto obeh udeležencev. Kmetje pa bi bili obremenjeni z velikimi prevoznimi stroški in zelo prizadeti v primerih nujnih zakolov.

Vodstvo podjetja je bilo že doslej dolžno spoštovati dosedanje uradno stališče oblasti in intenzivno delovati na pridobitvi nove lokacije. Sedanje investicijske stroške (rečeno 8 milj. DEM), ki bodo gotovo podvojeni, pa bi v primeru pozitivnega delovanja lahko vnovčili že na novi lokaciji. Občani pa naj tak odnos prenašajo še vnedogled. Res smela negospodarska trditve je pristanke na dokončno zaprtje klavnice v letu 1995, do takrat pa so zadeve rešene in zamrznjene.

Vsekakor gotovo posledice odpadejo na kmeta rejca in potrošnika, ki sta bila to pot taktično

zavedena skupno z vlado. Zadeva bo ostala kot dota na prihodnjih volitvah novi občinski garnituri, ki bo zopet drugačnega mnenja. Tudi časi bodo drugačni in zrejši za take odločitve.

Morda - kot rečeno, je glede na kmetijsko sestavo občine (2000 kmetov), oziroma potreb kmetov po taki dejavnosti v občini treba razmisliti na začasno provizorično klanje na več mestih (ožje območje, Seliška in Poljanska dolina), saj mesto Škofja Loka gotovo res ne rabi industrijske klavnice.

Od investitorja je bilo v preteklosti tehnično in strokovno obdelanih 5 možnih lokacij, ki so se vse vlekle (10 - 15 let) in končno negativno zaključile. Vzroki so bili različni in znani.

Dokumentacija s spreminjanimi dokumenti se še gotovo nahaja v investitorjevih in oblastnih arhivih. Tudi moj prihod v to podjetje je bil predvsem tonamenski, ker je vladal optimizem po napredku, morda se še spominjamo.

Vso dejavnost akterjev je treba odgovorno usmeriti v novo lokacijo, kar pa ne bo enostavno in preprosto, angažirati je treba strokovnjake.

Vse to je moje individualno mnenje, zato tuš članki ne prispevajo k rešitvi problema, pisati bi morali merodajni akterji, tako da je prav, da se javnosti posreduje resnično informacijo.

Škofja Loka, dne 18. 11. 1990
gr. tehnik
R. Kalan

KOVINSKA BLEĐ
Seliška c. 4 B, Bled

razpisuje prosti delovni mesti:

1. DIREKTORJA DO

/4-letni mandat/

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- višja ali visoka strokovna izobrazba strojne, ekonomske ali organizacijske smeri in pet let delovnih izkušenj v gospodarstvu
- da predloži program razvoja DO

2. TEHNIČNEGA VODJE

/4-letni mandat/

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja, višja ali visoka strokovna izobrazba strojne smeri z deset oziroma štirimi leti delovnih izkušenj v gospodarstvu,
- da predloži program dela DO

Za obe razpisani prosti delovni mesti velja, da je rok za prijavo 15 dni, imenovanje za dobo štirih let, ter sprejetje v delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo na naslov: KOVINSKA BLEĐ, Razpisna komisija, Seliška c. 4 B, 64260 Bled.

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 10/84, 37/85 in 39/86) in 244. člena statuta občine Kranj je Izvršni svet občine Kranj na seji dne 28. 11. 1990 sprejel:

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA LOKACIJSKEGA NAČRTA REKONSTRUKCIJE OLDHAMSKE CESTE IN CESTE STANETA ŽAGARJA

1. Javno se razgrne osnutek lokacijskega načrta rekonstrukcije Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja, ki ga je izdelal Domplan Kranj, številka UD/293-63/90, november 1990.

2. Osnutek iz prve točke sklepa se javno razgrne na občini Kranj v sobi št. 106 in v prostorih krajevne skupnosti Vodovodni stolp, Primskovo in Center. Osnutek bo javno razgrnjen en mesec od dneva objave.

3. V času javne razgrnitve bo organizirana javna razprava v ponedeljek, 10. 12. 1990, ob 18. uri v prostorih krajevne skupnosti Vodovodni stolp, v torek, 11. 12. 1990, ob 18. uri v prostorih občine Kranj, sejna soba št. 14.

4. Občani lahko dajo v času javne razgrnitve pisne pripombe in predloge k osnutku lokacijskega načrta rekonstrukcije Oldhamske ceste in Ceste Staneta Žagarja.

5. Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglasnih deskah v Krajevni skupnosti Vodovodni stolp, Primskovo in Center.

Številka: 352-1002/1986-04

Datum: 28. 11. 1990

Predsednik IS

Vladimir Mohorič

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 10/84, 37/85 in 39/86) in 244. člena statuta občine Kranj je izvršni svet občine Kranj na seji dne 28. 11. 1990 sprejel:

SKLEP

O JAVNI RAZGRNITVI OSNUTKA REKONSTRUKCIJE LIKOZARJEVE CESTE

1. Javno se razgrne osnutek lokacijskega načrta rekonstrukcije Likozarjeve ceste, ki ga je izdelal Domplan, Kranj, številka VD/294-63/90, november 1990.

2. Osnutek iz prve točke sklepa se javno razgrne na Občini Kranj v sobi številka 106 in prostorih krajevne skupnosti Primskovo. Osnutek bo javno razgrnjen en mesec od dneva objave.

3. V času javne razgrnitve bo organizirana javna razprava v torek, 11. 12. 1990, ob 18. uri v prostorih krajevne skupnosti Primskovo.

4. Občani in organizacije lahko dajo v času javne razgrnitve pisne pripombe in predloge k osnutku lokacijskega načrta rekonstrukcije Likozarjeve ceste.

5. Ta sklep se objavi v Gorenjskem glasu in na oglasni deski v Krajevni skupnosti Primskovo.

Številka: 351-1002/1986-04

Datum: 28. 11. 1990

Predsednik IS

Vladimir Mohorič

GORENJSKI GLAS

S Kompasom in Gorenjskim glasom v Novo leto

NOVI
VINODOLSKI
VABI

Dragi bralci, na kratko smo vam v našem časopisu že naznanili, da pripravljamo prijetno silvestrovanje v Novem Vinodolskem, ob lepem modrem morju in morda celo na zasneženi obali, od 29. decembra do 2. januarja. Danes informacijo dopolnjujemo.

Štiri dni se bomo športno rekreirali in celo tekmovali za pokal "Sardinica", si ogledali mesto in Narodni muzej, okušali dobro domače vino in pršut v Vrbniku na otoku Krku, tekmovali v postavljanju snežakov, skupaj odštevati minute pred polnočjo na Silvestrovo in še toliko drugega lepega in dobrega bomo skupaj doživeli!

Štiri dni bomo skupaj bivali v prijetnem hotelskem naselju Zagori, z dobro kuhinjo, prijaznim osebjem, živahno diskoteko, plesno šolo, bazenom z morskovo vodo, savno, masažo, trimskim kabinetom, kegljiščem...

Štiri polne penzione, silvestrske večerje, organizirano zabavo, avtobusni prevoz, vodenje in organizacijo srečanja, povrh pa še ogled Reke vam nudimo le za 2.250 din na osebo. Otroci do 12. leta na lastnem ležišču plačajo 1.850 din, otroci do 10. leta v dvo-posteljni sobi skupaj s starši pa le 1.200 din. Doplačilo za enoposteljno sobo znaša 800 din.

Prijave sprejema Kompas v Kranju (tel. 21-022) in v Škofji Loki (tel. 620-960) ter vse ostale Kompasove poslovalnice.

Rok prijav: 10. december 1990

Z Glasovim kuponom boste imeli 50 din popusta na osebo!

KOMPAS

OSNOVNA ŠOLA PREŠERNOVE BRIGADE ŽELEZNIKI

Komisija za delovna razmerja OŠ Prešernove brigade Železniki objavlja prosta delovna mesta:

VARUHINJE

za določen čas s polnim delovnim časom (predvidoma do 5. 4. 1991).

Pogoj: končana šola za varuhinje ali vzgojiteljska šola.

UČITELJA TEHNIČNE VZGOJE - MATEMATIKE ALI FIZIKE

PRU ali P za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Nastop dela predvidoma v marcu 1991.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom v 8 dneh po objavi. O izidu izbire bodo obveščeni v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

zajček

TRGOVINA ZA OTROKE
Ulica Janka Pucija 7, Kranj.
tel. 35-103

Trgovina ZAJČEK sporoča, da je poleg stare trgovine odprla NOVO

in da sedaj lahko pri njih dobite:

- vsa oblačila za otroke
- otroško kozmetiko in celotni program CHICCO
- vse vrste vozičkov, stajic, hojce, avtosedeže, nahrbtnike domačih in tujih proizvajalcev
- vse vrste igrače in daril

- hlače tovarne TRIKON iz Kočevja vseh velikosti, za staro in mlado po proizvodnih cenah

IZ SUPER PONUDBE:

- otroški kombinirani voziček 2.450,00 din
- kombinirani italijanski voziček 4.590,00 din
- avtosedež 1.070,00
- bunde od 590,00 dalje
- hlače TRIKON moške od 365,00 in ženske od 480,00 dalje ter termo do 670,00 din
- vseh vrst igrače iz uvoza po neverjetnih cenah

OBISČITE TRGOVINO ZAJČEK
NA TRGU RIVOLI V KRANJU!

SAMO
MULTIPRACTIC
JE PRAVI
MULTIPRACTIC
BRAUN

Iskra

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Izvršni svet
Trg revolucije 1, Kranj

Kadrovska komisija pri IS Občine Kranj v skladu z 11. členom Zakona o javnem pravobranilstvu (Ur. list SRS št. 19/76 in 31/84) ter Zakona o spremembah določbe zakonov, ki določajo pooblastila in naloge družbenopolitičnih organizacij razpisuje prosta mesta in naloge

JAVNEGA PRAVOBRANILCA

Kandidati, ki izpolnjujejo pogoje, določena v 12. členu Zakona o javnem pravobranilstvu, naj v roku 15 dni po objavi razpisa pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev (življenjepis, dokazila o izobrazbi in podatke o zaposlitvah). Kadrovska komisija pri IS SO Kranj, Trg revolucije 1, Kranj.

LOKA KAVA

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

okus in aroma vaših želja

DOBER NAKUP JE PRI **LOKI** NAKUP

Z ZMT
salon pohištva
prodaja ★ inženiring

UGODNI PRODAJNI POGOJI
KONKURENČNE CENE
NASVETI ARHITEKTA OB SREDAH IN ČETRTRKIH
BREZPLAČNA DOSTAVA
PO ŽELJI VAM KUPLJENO POHIŠTVO TUDI
SESTAVIMO

vam nudi po izredno
ugodnih cenah pohištvo za
opremo dnevnih sob,
otroških sob, spalnic,
predsob in kuhinj.

INFORMACIJE: tel. 064/50-795

DELOVNI ČAS: PO-PE
8.30-19.00
SOBOTA
8.00 - 13.00

NOVO PRI NAS - POSTELJA SAMURAJ

Boli vas hrbet, obračate se v spanju, morijo vas hude sanje?!
Vzrok je slabo, mehko ležišče. Priporočamo vam posteljo SAMURAJ v japonskem stilu z bombaževinastim ležiščem, ki vam zagotavlja zdravo spanje! Cena kompletne postelje je samo 3.864 din. Obiščite nas in prepričajte se.

Igrice in igrače pričarale pravljичno deželo

Zares hvalevredna zamisel in izvedba, bi lahko ocenili Merkurjevo pravljичno deželo v dvorani B Gorenjskega sejma v Kranju. Najmlajši, katerim je pravzaprav namenjena, se bodo v njej lahko zabavali še danes in jutri, 4. in 5. decembra, od 10. do 19. ure.

na programu igrice. Zaigrajte jo gledališčniki iz gledališča Toneta Čufarja z Jesenic. Tako so se na primer že zvrstile Zajčje zgodbe, Kljukčev rojstni dan in Zajčja hišica. Danes in jutri pa bosta na programu še igrice Princiska na zrnju graha in Kljukčec in robot. Za to, da med predstavami in igricami ni dolgočasno, pa skrbita tudi Dvorni norček in princiska. Ves dan pa so na programu tudi risanke in zabavne igrice. Za 35 dinarjev pa, zato, da se boste morda spomnili, da ste bili v Merkurjevi pravljичni deželi, in da imajo bogato izbiro igrač za vesela presenečenja in obdarovanja ob koncu leta tudi v trgovini Mladi potrošnik v Kranju, lahko kupite v hali B Gorenjskega sejma tudi Vrečko presenečenja (pa tudi najrazličnejše druge igrače). Ime Vrečka presenečenja je kar pravišnje, saj je tisto, kar se skriva v njej, po oceni številnih, vredno denarja, ki ste ga odšte-

li. Soboto in nedeljo so številni starši z najmlajšimi izkoristili za obisk Merkurjeve pravljичne dežele. Za ključek pa pričakujejo tudi velik obisk iz kranjskih vrtcev.

Po sedanjih pravljичnih dneh, ki se bodo za najmlajše kar prehitro končali, pa v Merkurju pričakujejo, da se bodo tudi starši odzvali povabilu in se oglasili v prodajalni Mladi potrošnik v Gregorčičevi ulici v Kranju. Tam jih namreč za njihove najmlajše čaka zares bogata in cenena izbira najrazličnejših uvoženih igrač. Kar pa zadeva pravljичno deželo, upajmo, da jo bodo morda (ni še namreč povsem odločeno) na željo številnih obiskovalcev v teh dneh pred koncem leta še enkrat ponovili.

V okviru službe za tržno komuniciranje razvojnega področja Merkurja Kranj so tokrat prav gotovo zadeli žebelj na glavo. Že pred dobrim mesecem so se namreč začeli pripravljati na uresničitev zamisli, da bi že v začetku letošnjega zadnjega kalendarjskega meseca, ko se začnejo praznični dnevi in na konec leta naravnani nakupi, pripravili za najmlajše nekaj posebnega, izvirnega, česar še ni bilo. Tako je nastala Merkurjeva pravljичna dežela v hali B Gorenjskega sejma, v kateri je že od prvega dne naprej (od sobote, 1. decembra) zares veselo.

Predstavniki službe za tržno komuniciranje so nam povedali, da ima letošnja zamisel pravzaprav en sam namen: S pravljичno deželo za mlade in najmlajše so želeli na neki, predvsem nevsiljiv način, pregnati mrtvilo, ki je bilo do zdaj za Kranj kar prevečkrat značilno. Seveda se v "Merkurjevi pravljичni deželi" skriva tudi (razumljivo) čisto poslovni namen: ob koncu leta so se zares dobro založili z najrazličnejšimi igračami iz uvoza, ki so naprodaj po ugodnih cenah v Merkurjevi trgovini Mladi potrošnik v Gregorčičevi ulici v Kranju.

Igrače, ki jih seveda tudi v pravljичni deželi na sejmu ne manjka, pa so bile tokrat aranžerjem Merkurja bolj scenski pripomoček, ki naj bi še bolj dopolnil sicer zares pravljичno sceno in urejenost hale B. Tu prav gotovo velja tudi iskati odgovor, zakaj so na njihovo lastno presenečenje zabeležili že do zdaj tolikšen obisk. Res pa je tudi, da je program takšen, da mu ne gre kaj očitati. Vsak dan ob 10. uri in ob 16.30 je

V Kranju bijejo plat zvona

Kranjsko gospodarstvo je pred infarkt, rešitve pa ni videti

Ze večkrat smo v zadnjem času zapisali, bolje rečeno napovedali katastrofo kranjskega gospodarstva, zdaj že lahko rečemo, da se je začela. Plat zvona je začela biti tudi kranjska vlada, ki se je odločila, naj gospodarsko problematiko obravnava tudi občinska skupščina.

Nasujemo lahko kopico števil, ki povedo, v kako globoki krizi je kranjsko gospodarstvo, da v primerjavi s Slovenijo nazaduje na vseh področjih. Toda bolj kot suhoparne številke se vam bo nedvomno vtisnilo v spomin, da delavci v štirih Iskrinih podjetjih že dva meseca niso dobili plač, da Tekstilindus že nekaj časa visi tako rekoča na nitki, da utegne že z novim letom izgubiti 3 tisoč ljudi, s čimer je Kranj vse bolj za petami Mariboru itd.

Rešitve seveda tudi razprava na občinski skupščini ne more prinesiti, nemara pa bo zanimiv dialog med pozicijo in opozicijo, saj se kranjsko gospodarstvo pred infarkt seveda ni znašlo čez noč, stvari so se nabirale dolga leta, korenine imajo v cvetočih letih realsocialističnega gospodarstva, ko se je Kranj uvrščal na vrh jugoslovanske lestvice razvoja. Marsikatero pikro bomo verjetno slišali na račun razvojnih napak, ki so zdaj osvetljene z vseh strani, na plan pa so privrele zaradi splošne krize jugoslovanskega gospodarstva, ki si poskuša utreti tržne poti, na hrbtu pa nosi vso težo preteklega (ne)razvoja in vse hujših političnih, družbenih in nacionalnih trenj ter konfliktov v Jugoslaviji.

Ob tem je potrebno reči, da Kranjci vendarle ne živijo še tako slabo, kot kažejo podatki o izgubah in nasploh katastrofalnih gospodarskih rezultatih. Res je namreč tudi, da plače še vedno naraščajo, da skušajo loviti inflacijo, v primerjavi z njo so sicer realno padle za tretjino, vendar pa so v primerjavi s fiksnim tečajem dinarja večje za 60 odstotkov. Kdor torej v banki kupi šilinge in se odpravi po nakupe čez mejo, tam zdaj lahko kupi več, kot je dobil na začetku letošnjega leta. Seveda pa je to v bistvu boljše življenje na up, račun bo zanesljivo treba plačati, drugače povedano, ljudje si nekako še lahko pomagajo, gospodarstvo pa je vse bolj na tleh.

V Kranju torej bijejo plat zvona, ker se dobro zavedajo, da bo potrebno račun plačati, nedvomno pa bi radi glasno povedali, da je plebiscit obupni poskus slovenskega naroda, da se reši, da preživi, da se odredi Markovičeve gospodarske politike, ki je vse bolj podobna nekdanjemu odnosu Konga do Biafre, kakor je dejal eden od članov kranjskega izvršnega sveta. ● M. Volčjak

Proizvodnja manjša za 13,1 odstotka

Po podatkih Zavoda za statistiko je bila industrijska proizvodnja na Gorenjskem v letošnjih desetih mesecih za 13,1 odstotka manjša kot v enakem lanskem razdobju, oktobra pa je bila v primerjavi z lanskim oktobrom manjša za 10,3 odstotka. Zanimivo pa je, da je bila v primerjavi z letošnjim septembrom večja za 10,9 odstotka, porast pa je celo večji kot v Sloveniji, saj je slovenski porast znašal 6,3 odstotka.

V devetih panogah, ki predstavljajo več kot 90 odstotkov industrijske proizvodnje na Gorenjskem, je bil v letošnjih desetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem obseg proizvodnje manjši: v predelavi kemičnih izdelkov za 26,3 odstotka, v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 22,2 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 18,9 odstotka, v črni metalurgiji za 12,2 odstotka, v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 11,2 odstotka, v kovinsko predelovalni dejavnosti za 9,8 odstotka, v živilski proizvodnji za 9,5 odstotka, v proizvodnji obutve za 5,3 odstotka, v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 2,8 odstotka in predelavi kavčuka za 0,5 odstotka.

Zanimiv je tudi pregled, kako je po teh panogah letos proizvodnja porasla oktobra v primerjavi s septembrom: v živilski industriji za 19,5 odstotka, v predelavi kavčuka za 18,6 odstotka, v kovinsko predelovalni dejavnosti za 18,6 odstotka, v predelavi kemičnih izdelkov za 18,4 odstotka, v črni metalurgiji za 14,7 odstotka, v proizvodnji končnih lesnih izdelkov za 13,9 odstotka, v proizvodnji tekstilne preje in tkanin za 5 odstotkov, v proizvodnji končnih tekstilnih izdelkov za 4,6 odstotka, v proizvodnji obutve za 2,7 odstotka in v proizvodnji električnih strojev in aparatov za 0,3 odstotka.

IZ LETA 1938

G. F. Schneider, tovarna strojev, Škofja Loka

Tovarna je bila osnovana leta 1922 in je dobro znana in priznana kot edino specialno podjetje za zgradbo vodnih turbin v Jugoslaviji. Lastnik tovarne je bil 15 let na vodilnih mestih kot turbinski strokovnjak v raznih tovarnah za izdelovanje vodnih turbin. Tovarna je sodobno urejena in zaposluje pri normalnih prilikah 30 kvalificiranih moči. Dosele je bilo zgrajenih v tovarni že preko 300 vodnih turbin za razne hidroelektrične centrale, tovarne, mlane in žage. Poleg turbin izdeluje še avtomatične regulatorje, zatvornice, beneške žage, železne dele za mlinske kamne in slično. Zadnja leta izdeluje tovarna hladilne stroje s popolnoma avtomatičnim pogonom za vsakovrstne potrebe. Omeniti je treba, da se ti domači hladilni stroji v preciznosti, izdelavi in zlasti glede nizkih cen lahko primerjajo z vsakim inozemskim izdelkom. Tovarna uporablja in predeluje pretežno domače surovine in zaposluje izključno domače delovne moči.

Škofjeloška predilnica, družba z o.z., Škofja Loka-Trata

Silnemu poraste tekstilne industrije, ki je po svetovni vojni pognala močne korenine tudi v Sloveniji, je sledilo veliko povpraševanje po vsakovrstni preji. Zato se je leta 1933 ustanovila Škofjeloška predilnica, ki je pričela leta 1934 z obratovanjem. V teku leta 1937 je bilo podjetje znatno povečano, tako da je bilo konec leta 1938 v obratu že preko 13.000 vreten. V dveh izmenah zaposluje podjetje okrog 220 delavcev, kar je v socialnem oziru silno važno za gospodarsko življenje okolice. Tehnična oprema tovarne je izvedena po najnovejših vidikih, pri čemer se je polagalo posebno pozornost na dobro zračenje, izpraševanje in primerno ogrevanje delovnih prostorov. Podjetje proizvađa vsakovrstno enonitno in večnitno prejo za tkalnice, prejo za triko in prejo za nogavice v vseh zaželenih oblikah. V zadnjem času je začelo podjetje izdelovati efektno prejo in namerava v kratkem vpeljati tudi predelavo umetnih vlaken.

Mag. dipl. ing. Franc Dobida, direktor Zlita:

Organizacija stane najmanj

Tržič, novembra - Zlit je ob polletju imel 1 milijon DEM izgub, vendar ob novem vodstvu, novi organizaciji dela, novih programih daje upanje, da bo ob novem letu sicer še vedno pri višini polletne izgube, prihodnje leto pa naj bi izgubo pokrili. Novi direktor mag. dipl. ing. Franc Dobida, ki je prišel iz zasebnega sektorja, je optimist. Za uspeh podjetja jamči tudi s svojo vlogo 20.000 DEM.

ZLIT Tržič se je boril s težavami že nekaj let, najhujše pa so izbile letos aprila, ko se je ustavila žaga, zastajati je začela lesna predelava, hkrati pa so se začele tudi težave v tapetništvu; ustavila se mu je prodaja na domačem trgu. Vse je šlo navzdol. Januarja so dosegali le še 82, februarja 85, marca 84, aprila pa le še 55 odstotkov lanske proizvodnje. Če bi se aprilski trend upadanja fizične proizvodnje nadaljeval, z njim pa tudi produktivnost, bi podjetje ob polletju šlo v stečaj. Kriva pa bi bila predvsem podkapitalizacija in nizka likvidnost. Novi direktor, ki je prevzel vajat maja letos, je s prvimi posegi dvignil proizvodnjo, in sicer maja na 78, junija 85 in julija ter avgusta že na 114 odstotkov lanske proizvodnje, produktivnost pa od 58,9 odstotkov aprila na 85 odstotkov maja, 98 junija in 129 odstotkov julija in avgusta 1990.

"In kako ste se izkopal iz prvih težav?"

"Najeli smo sredstva na sivem trgu," pove direktor Franc Dobida, "hkrati pa pripravili sanacijski program razvoja, pri katerem nam je bila v veliko pomoč LB Gorenjska banka Tržič

predvsem z informiranjem. V drugem delu pa se je začela banka vključevati tudi s sredstvi. Da smo si pridobili zaupanje, gre zahvala dobremu sanacijskemu programu in ne nazadnje tudi zastavi dela mojega zasebnega premoženja. Vendar pa moram reči, da banka ni v celoti izpolnila mojih pričakovanj. Pričakovali smo, da nam bo plasirala dodatna 2 milijona dinarjev, pa nam te plasmaje umika. Vendar, kljub velikim likvidnostnim težavam se prebijamo. Plače izplačujemo v dveh delih. Sicer pa plača postaja vse manjši problem."

"Kje tičijo največji vzroki izgube?"

"60 odstotkov izgube je kriva podcenjenost dinarja, kajti Zlit še vedno veliko izvažajo, 15 odstotkov neustreznost sedanjega programa glede na tehnološko opremljenost, 25 odstotkov krivde pa je v slabi organizaciji. Sprejeli smo sanacijsko razvojni program, ki temelji na povečanju produktivnosti. To bomo v glavnem dosegli z organizacijskimi in programskimi spremembami. Takoj pa moramo pričeti z izdelavo investicijskega programa, s katerim bomo dosegli celotno prestrukturiranje podjetja.

Kranjsko gospodarstvo posluje vse slabše

Na robu zloma

Kranjsko gospodarstvo v primerjavi s slovenskim nazaduje prav na vseh področjih.

Kranj, 28. novembra - Gospodarska kriza je v Kranju posebej izrazita, saj je kranjsko gospodarstvo bistveno slabše od slovenskega, v letošnjih devetih mesecih je bilo v Kranju 6,6 odstotka slovenskih izgub, 2,7 odstotka kosmatega dobička in le 1,4 odstotka akumulacije. Dve tretjini zaposlenih dela v podjetjih z izgubo, brezposelnost je vse večja, poznavalci napovedujejo, da bo že na začetku prihodnjega leta delo izgubilo 2.000 do 3.000 delavcev.

Razčlenitev devetmesečnih rezultatov kranjskega gospodarstva pokaže, da posluje vse slabše, v tretjem trimesečju še slabše kot v letošnjem prvem polletju. Ustvarjeni dohodek se zmanjšuje, izgube in plače naraščajo, zmanjšuje se dobiček in akumulacija. Primerjava s Slovenijo kaže, da je gospodarska kriza v Kranju posebej izrazita. V letošnjih devetih mesecih je kosmati dobiček na delavca v Kranju znašal 10.967 dinarjev (v Sloveniji 18.474 di-

narjev), akumulacija na delavca le 1.000 dinarjev (v Sloveniji 3.328 dinarjev), tekoča izguba na delavca 26.107 dinarjev (v Sloveniji 18.307 dinarjev).

Iz podatkov je moč razbrati, da je kranjsko gospodarstvo skoraj brez denarja, prihodka od financiranja imajo namreč letos le 2,7-odstotni delež, lani pa so imeli kar 25-odstotnega. Bolje rečeno, industrija je brez denarja, saj je trgovina s prihodki od financiranja

Zlit ima tradicijo, leži v centru kvalitetnih gozdov, ima torej surovino, trg. Lesna industrija je interesantna za razvite dežele, kajti ljudje so naveličani umetnih snovi, teže nazaj k naravnim materialom. Ostajamo pri sedanjih usmeritvah podjetja, to je žagarstvo, lesna predelava, pohištvo in tapetništvo. Vodna žaga je potrebna obnove, pri izdelavi pohištva so tehnologije zastarele, zato pripravljamo nove programe, pri lesni predelavi pa bomo iz delovno intenzivne prešli v bolj mehanizirane postopke. Tapetništvo že razvija nov program, kjer naj bi izkoristili našo prednost proizvodnje masivnega pohištva in tapetništva skupaj. Tu je že program ENS, lep, obetajoč program oblažinjene masivnega pohištva, ki bo interesanten tako za domačo prodajo kot za izvoz. To je program, ki je pisan na kožo Zlita.

Imamo sklenjene pogodbe, s katerimi bomo 25 odstotkov ustvarjenega dohodka nad ravnjo leta 1989 vlagali v razvojne programe; imamo 4-letno pogodbo z ORGALES-om iz Kranja.

Organizacija dela najmanj stane. Lesna industrija ima okoli 40 odstotkov neizkoriščenega časa v proizvodnji, v režiji pa vsaj dvakrat preveč zaposlenih. Zato so prvi cilji znižati zaposlene v režiji. Naj povem kar konkretno: čuvanje tovarne prevzema sosedni Peko, v računovodstvu uvajamo računalniške programe in tako se število zaposlenih v režiji hitro zmanjšuje. Širili bomo lastno prodajo - po novem letu bomo odprli nov salon prodaje v Stražišču. Osebnih dohodki, ki so sedaj res nestimulativni, se bodo dvignili, povečalo pa se bodo tudi razmerje med najnižimi in najvišjimi od sedanjih 1:3,2 na 1:4,9. Strokovnost bo bolj plačana, seveda pa bomo tudi več zahtevali. Mojster ne bo več prvi med delavci, ampak del vodilne strukture. Do konca leta se bomo tudi reorganizirali v d.o.o. ali delniško družbo. Glede na kapital, ki ga Zlit ima, ocenjujemo, da bodo bodoči lastniki Zlita s 17 odstotki republika Slovenija, s 83 odstotki pa zaposleni in upokojeni Zlitovi delavci. Največje upanje vidim v tem, da ljudje sprejemajo to vizijo, sicer ne z navdušenjem, a tudi ne z odkritim odporom. To je že veliko." ● D. Dolenc

143,6-odstotno pokrila odhodek, v Kranju pa postaja vse pomembnejša, saj ima v prihodkih gospodarstva že 25,8-odstotni delež. O vse večjih likvidnostnih problemih govorijo podatki, da je imelo septembra ziro račune blokirane 31 podjetij, do septembra je bilo sedem podjetij prijavljenih za uvedbo stečajnega postopka, septembra eno.

Kar 112 podjetij je imelo izgubo (ob polletju 88), 87 odstotkov izgube pa je imelo 30 podjetij. Izguba je znašala 790 milijonov dinarjev, v podjetjih z izgubo pa je dve tretjini zaposlenih.

Družbene obveznosti v razporejenem dohodku so imele 48,5-odstotni delež, kar je za 0,5-odstotne točke manj kot ob polletju, povečali pa so se čisti osebni dohodki s skupno porabo, ki pomenijo polovico razporejenega dohodka, ob koncu lanskega leta pa so imeli 45,7-odstotni delež. Za akumulacijo je tako ostalo le še 1,1 odstotka dohodka. Povprečni

mesečni osebni dohodek je v devetih mesecih znašal 4.828 dinarjev, v primerjavi z lanskim devetmesečjem so realno manjši za slabo tretjino.

Blagovna menjava s tujino je bila še donedavna svetla točka kranjskega gospodarstva, statistika še vedno prikazuje, da konvertibilni izvoz narašča, devetmesečni rezultati gospodarjenja pa povedo, da je zaslužek z izvozom vse manjši. Lani je imel izvoz v celotnem prihodku 17,5-odstotni delež, v letošnjih devetih mesecih se je zmanjšal na 14,6 odstotka.

V Kranju postaja vse večji problem brezposelnost, ob koncu septembra je bilo brezposelnih 1.593 ljudi, njihovo število pa vztrajno narašča, poznavalci pravijo, da utegne imeti Kranj že na začetku prihodnjega leta 2.000 do 3.000 brezposelnih. Iz meseca v mesec se zmanjšuje razmerje med številom zaposlenih in upokojenih, v Kranju je konec junija prišel en upokojenec na 2,73 delavca, konec septembra pa na 2,6 delavca. ● M. V.

Načrti slovenskega elektrogospodarstva

Davek na prodajo elektrike

Ljubljana, 27. novembra - V republičkem sekretariatu za energiko so na tiskovni konferenci predstavili razvojne možnosti in načrte v prihodnjih letih in predlog proračunskega financiranja, ki predvideva 15-odstotni davek na prodajo električne energije, ki naj bi nadomeščal dosedanje zadrževanje sredstev.

Studija z naslovom "Energijska Slovenija 1990-2020", ki jo je pripravilo več strokovnih institucij, bo decembra izšla v knjižnici, namenjeni za javnost. Vsebuje pregled dosedanjega razvoja energetike v Sloveniji in scenarije bodočega energetskega razvoja, ki so večplastno ocenjeni. Energetiki torej ponujajo več različic energetskega razvoja, med katerimi bomo lahko izbirali, za vse pa je značilen kvaliteten namesto dosedanjega kvantitativnega razvoja.

Kmalu pa bo aktualen predlog energetikov o proračunskem financiranju, ki vsebuje tako imenovane strukturne spremembe (zapiranje rudnikov, RUŽV, prezaopositev presežkov delavcev, spodbujanje varčne porabe energije itd.), za kar potrebujejo do 2 milijardi dinarjev, za odplačilo dolgov elektrogospodarstva pa še 1,35 milijarde dinarjev. Uvedli naj bi 15-odstotni davek na prodajo električne energije, ki bo veljal seveda za vse porabnike, prinesel pa naj bi 1,63 milijarde dinarjev. Prometni davek naj bi deloma nadomestil dosedanje v povprečju 32-odstotno zadrževanje sredstev, v drugem delu pa je predvidena 15,3-odstotna podražitev elektrike. ● M. V.

Ziri, novembra - Žirovski Polix je poslovnim partnerjem predstavil krogelne pipe, ki postajajo njihov vse bolj pomemben izdelek, ki mu je odprta tudi pot na Zahod, saj jim je zdaj uspelo dobiti nemški atest. Program vrhunskih ventilov za neagresivne tekočine od 15 do 200 milimetrov postaja osrednji program Polixa, direktor Franc Kavčič pravi, da so armature začeli izdelovati že pred sedmimi leti in z lastnimi močmi in znanjem dosegli velik napredek, saj so njihovi ventili danes resnično kvalitetni izdelek, tesnijo tudi, če pride do izgoravanja gorljivih delov. Žirovski Polix ima danes kovinski in čevljarški program, zaposluje 65 ljudi, s tako kvalitetnimi izdelki, kot so krogelne pipe, pa si seveda najbolje zagotavlja izdelek in predek. Foto: N. Podobnik

Kmetje in gozdarski strokovnjaki o novi gozdarski zakonodaji in vračilu gozdov

Pravičnejša razdelitev bremen

Po novem naj bi denar za vlaganja v gozdove poleg gozdnih posestnikov, ki sekajo in prodajajo les, zagotavljali tudi ostali, večji pa naj bi bil tudi prispevek iz proračuna.

Brdo, 26. novembra - Gozdno gospodarstvo Kranj je prejšnji ponedeljek na Brdu pripravilo posvetovanje o aktualnih problemih zasebnega gozdarstva, predvsem o spremembi zakona o gozdovih in vračilu nacionaliziranih, zaplenjenih ali kako drugače krivično odvzetih gozdov.

Čeprav sta Mojmir Perdan in Jurij Skuber iz Gozdnega gospodarstva Kranj z različnimi tabelami, grafikoni in podatki podrobno predstavila gozdnogospodarsko območje, povedala med drugim, da so samo zaradi vetro-loma, zledoloma in lubadarja posekali milijon kubičnih metrov lesa in da gozdarji zavračajo očitek o slabem gospodarjenju z gozdovi, saj podatki kažejo povsem nasprotno, pa je povabljen kmet boljši kot to zanimalo, kakšne spremembe se odvijajo na področju gozdarske zakonodaje in kdaj jim bo država vrnila nacionalizirane ali kako drugače odvzete gozdove. Jože Falkner z republiškega sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je povedal, da je zakon v gozdovih v nasprotju z dopolnjeno slovensko ustavo in da ga zato ni več mogoče uresničevati, predvsem tistem členu, ki govori o obvezni prodaji lesa gozdnim gospodarstvom. Ker je nevarno, da bi predolgo trajajoča anarhija v gozdarstvu povzročila tudi anarhijo v gozdu, se je kmetijsko gozdarstvo ministrstvo odločilo, da do priprave novega zakona o gozdovih po hitrem postopku spremeni in dopolni sedanje. Po novem bo kmet kot lastnik in gospodar gozdov odgovoren tudi za varstvo, nego in obnovo gozdov, predvidena je ločitev strokovnih (javnih) in poslovnih gozdarskih funkcij, drugačen bo tudi način financiranja. Doslej je bila osnova za vse dajatve prodani kubični meter lesa, po novem se bo denar zbiral prek republiškega proračuna, v katerega bodo prispevali vsi gozdni posestniki in ne samo tisti, ki oddajajo les. Za kaj pravzaprav gre? Po novem sta predvidena davek na lastnino in davek na dohodek. Čeprav bodo dajatve odvisne od organiziranosti javne gozdarske službe in obsega del, ki so nujni za ohranitev slovenskih gozdov, pa so prvi izračuni pokazali, da naj bi lastniki plačali od hektarja 168 do 233 dinarjev kot davek na lastnino in od kubičnega metra lesa 29 do 40 dinarjev kot davek na dohodek. Leopold Zupan iz Gozdnega gospodarstva Kranj je ocenil, da takšen način financiranja zagotavlja približno enak obseg vlaganj v gozdove kot sedanji, glede na propadanje gozdov pa bi vlaganja morala biti večja. Joža Perne, kmet iz Loma, je predlagal, da naj bi pri davku na

lastnino (gozd) upoštevali tudi možni etat, saj bi se sicer lahko primerilo, da bi nekateri, ki imajo zaradi naravnih ujm (vetro-lom, snegolom, zledolom itd.) povsem upoštevane gozdove, osem-deset let samo plačevali davek. Ker hribovske kmetije, ki imajo manj kot tristo kubičnih metrov letnega poseka lesa, životarijo, je tudi predlagal, da bi jih gospodarsko okrepili z družbenimi gozdovi. Na vprašanje enega od kmetov, kako naj bi ob prosti prodaji ugotavljali količino prodanega lesa, ki naj bi bila osnova za davek na dohodek, je Jože Falkner odgovoril, da bo osnova odkazilo, da pa je sicer eden od ciljev davčne reforme v Sloveniji čimbolj natančno ugotoviti dohodek od lesa oz. skupni dohodek kmetij.

Ker od gozda nima koristi samo gozdni posestnik (kmet, država), ampak je širše družbeno pomemben, naj bi po novem za vlaganja v gozdove poleg lastnikov gozdov prispevali tudi drugi. V republiškem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagajo, da naj bi proračunski del, namenjen za "naložbe" v gozd, polnili tudi z odškodninami za povzročeno škodo v gozdu, z davki za spremembo namembnosti gozdne površine, z najemninami za lovišča, z davki za komercialno nabiranje gozdnih sadežev, z delom davka od dohodka občanov...

Neenotni glede odkazila

Za večino novih zakonskih rešitev je doseženo soglasje med gozdarskimi strokovnjaki in gozdnimi posestniki, še vedno pa so mnenja deljena o tem, ali bo tudi v razmerah, ko bo kmet lastnik in gospodar gozda, odkazilo drevja za posek potrebno ali ne. Gozdarski strokovnjaki, med njimi tudi Jože Falkner s kmetijsko-gozdarskega ministrstva, zagovarjajo odkazilo, ne kot ukrep prisile za oddajo lesa, ampak kot strokovno opravilo, kmetje pa - če sodimo po razpravi na Brdu - o tem vprašanju še niso soglasni. Matevž Debeljak z Jarčjega brda je, na primer, menil, da odkazilo ni potrebno. Franc Miklavčič st. z Dolenje ravni pa je dejal, da odkazilo mora biti, predvsem zaradi tistih gozdnih posestnikov, ki bi sekali drevje le blizu kamion-

V Gozdnem gospodarstvu Kranj so imeli ob polletju za 2,9 milijona dinarjev izgube, ob koncu leta naj bi po nekaterih ocenah znašala že 10 milijonov dinarjev. Za letos so načrtovali za 15 odstotkov manjšo prodajo gozdnih sortimentov kot lani, po sprejetju zakona o začasnih prepovedi sečnje v lastniško spornih družbenih gozdovih pa so jo morali zmanjšati za nadaljnjih 13 odstotkov. Za prihodnje leto ocenjujejo, da bo obseg del še za 42 odstotkov manjši kot letos. Čeprav predvolilne obljube o prosti prodaji lesa še nimajo zakonske osnove, veliko gozdnih posestnikov ravna tako, kot da je trg že prost. Nekateri lastniki gozdov odklanjajo odkazilo drevja za posek in čakajo na nove razmere, odkup gozdnih lesnih sortimentov upada, obseg neodanih količin narašča...

ske ceste oz. tam, kjer bi se jim splačalo. Republiški poslanec Vitomir Gros iz Kranja, ki se je tudi udeležil posvetovanja, je že napovedal, da bo v parlamentu glasoval proti takšnim spremembam gozdarske zakonodaje, ki bodo še naprej ohranjale odkazilo.

Kako bo po novem z vzdrževanjem gozdnih cest? Jože Falkner je dejal, da je v sosednji Avstriji gozdni posestnik zadolžen tudi za odpiranje gozdov s cestami in vlakami, pri nas pa predvidevajo, da bi v prehodnem obdobju to nalogo opravljala država oz. njena javna gozdarska služba. V republiškem sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se za takšno rešitev zavzemajo zato, ker je pri nas gozdna posest zelo razdrobljena in bo bržkone minilo še precej časa, preden se bodo gozdni posestniki

Velik problem kranjskega gozdnega gospodarstva je presežek delovne sile. V zadnjih dveh letih in pol so število zaposlenih zmanjšali za 95 ali domala za eno petino, od tega samo letos za 46 delavcev. Če se bo obseg del v prihodnjem letu dejansko zmanjšal za 42 odstotkov, bodo morali število zaposlenih zmanjšati še za 218 delavcev, kar pomeni, da bi od sedanjih 418 ostalo še 200 delavcev. Z dokupom let bi lahko takoj upokojili 32 delavcev, ostalim bi morali zagotoviti odpravnino (24 povprečnih plač). Gozdno gospodarstvo bi za dokup let in za odpravnino potrebovalo domala 47 milijonov dinarjev.

(podobno kot v Avstriji) organizirali za gradnjo in vzdrževanje gozdnih cest in traktorskih vlak.

Pogodbena vračilo gozdov?

Kmete je tudi zanimalo, kdaj bodo dobili nazaj nacionalizirane, zaplenjene ali kako drugače krivično odvzete gozdove. Miloš Martinovič, direktor Gozdnega gospodarstva Kranj, jim je dejal: "Ne imejte vtisa, kot da GG zavira ta proces. Na nekaterih območjih bi že začeli z vračilom, če bi bile za to zakonske možnosti. In kdaj bodo te možnosti? V sekretariatu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano bodo po besedah Jožeta Falknerja do konca leta pripravili osnove za vračilo gozdov in kmetijskih zemljišč, vendar le ob pogoju, če bo vlada prej določila glavna izhodišča (načela in merila) za vračanje. Teh meril pa zaenkrat še ni in jih verjetno še nekaj časa ne bo, tudi zato ne, ker ni soglasja o tem, komu vse vračati - ali samo kmetom ali tudi Cerkvi in nekdanjim veleposestnikom, in kaj je veleposest. Vitomir Gros je dejal, da je, potem ko je v skupščini "propadel" s predlogom za celovito zaščito družbene lastnine, odprl lov na družbeno lastnino in da ima - sodeč po tem - tudi gozdno gospodarstvo škarje in platno v svojih rokah. Jože Falkner se z Grosom predlogom ni strinjal. Franc Sajovic, direktor kmetijske zadruge Tržič, pa je že dal konkretni predlog: "Gozdno gospodarstvo naj vrne gozdove nekdanjim lastnikom in z njimi sklene ustrezne pogodbe; ko bodo zakonske osnove, pa naj se vračilo tudi pravno uredi. Podobno bi lahko storili za kmetijska zemljišča, ki so bila kmetom odvzeta z arondacijami." ● C. Zaplotnik

Odkazilo - da ali ne?

Ker je bojazen, da bi nered v gozdarstvu povzročil tudi anarhijo v gozdu, se je slovensko kmetijsko-gozdarsko ministrstvo odločilo, da najprej popravi sedanji zakon o gozdovih in se šele potem loti pisanja novega. Zakon naj bi spremenili in dopolnili še do novega leta, vendar le ob predpostavki, da se pri odločanju v parlamentu ne bi zapletlo. Zaplete pa se lahko! Čeprav so se gozdni posestniki oz. ljudje, ki zastopajo njihove interese, in gozdarski strokovnjaki že nekako sporazumeli za nove zakonske rešitve, pa je ostalo odprto vprašanje, ali bi bilo odkazilo drevja (določitev drevov za posek) še potrebno ali ne. Gozdarski strokovnjaki z različnimi argumenti zagovarjajo odkazilo, med kmeti so mnenja precej deljena. Slovenska kmečka zveza pa se je odločno postavila na stran tistih, ki nasprotujejo odkazilu.

Poglejmo najprej argumente "za" odkazilo! Gre za strokovno zahtevno opravilo, ki ga človek brez ustreznih znanj ni sposoben zadovoljivo opraviti. Skrben lastnik gozda lahko sicer s svojim pozitivnim odnosom do gozda odločilno prispeva k boljšemu delu z gozdom, vendar na vsa vprašanja, ki jih sodobno gospodarjenje z gozdom v razmerah vse bolj obremenjenega okolja postavlja pred gozdnega gospodarja, ni sposoben odgovoriti in ukrepati na pravi način. (kolegij gozdarskih inženirjev)

Zig, ki naj bi ga gozdarji s sekirico vtisnili na debla, ne bo več prisila za oddajo lesa, ampak le strokovno dejanje, pika na i strokovnemu in načrtnemu gospodarjenju z gozdom in sredstvo za doseg ciljev v določenem gozdu in na širšem območju. (Jože Falkner, republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano)

Odkazilo mora biti, predvsem zaradi tistih gozdnih posestnikov, ki bi sekali blizu kamionske ceste oz. le tam, kjer bi se jim splačalo. (kmet Franc Miklavčič st. z Dolenje ravni)

Kratkoročni interesi lastnika so lahko preveč v nasprotju z dolgoročnimi koristmi, ki jih od gozda pričakujemo in potrebujemo vsi ljudje. V težavnih ekonomskih in socialnih razmerah je pričakovati, da bodo mnogi lastniki gozda še očitneje dajali prednost svojim kratkoročnim in materialnim interesom pred dolgoročnimi in splošnimi koristmi. (kolegij gozdarskih inženirjev)

Ker so slovenski gozdovi zelo razdrobljeni (več kot polovica posestnikov ima manj kot hektar gozda in manj kot 15 odstotkov lastnikov ima posest večjo od petih hektarov) in ker je slovenski gozd tudi zelo bolan (bolj ali manj je prizadeta približno polovica drevja), je še toliko bolj pomembno, kaj sekamo. (kolegij gozdarskih inženirjev)

Poglejmo še na nasprotno stran! Kmečka zveza in del kmetov so proti odkazilu drevja iz več razlogov:

Kmetje smo že v preteklosti, ko smo bili popolni gospodarji gozda in smo sami odločali o poseku gozdnega drevja, dokazali, da znamo gospodariti z gozdovi in da med posameznimi drevesi (kratkoročnimi, materialnimi interesi) vidimo tudi gozd (dolgoročne interese).

Če bodo gozdarji še naprej odkazovali drevje za posek, bomo to razumeli kot nezaupanje kmetstvu in zakonski rešitvi, da je kmet popolni gospodar v svojem gozdu.

Zig in gozdarska seka-žigarica sta med kmeti osvražena, tudi zato, ker sta v preteklosti vedno pomenila neko vrsto prisile nad gozdnim posestnikom.

Ob predpisnem gozdarskem redu, načrtu, koliko lesa bi smeli lastniki v daljšem časovnem obdobju posekati v svojem gozdu, skrbnem strokovnem nazoru in ostrim kaznim ni bojazni, da bi iz gozda vzeli več, kot bi gozd brez škode zmogel.

V sosednji Italiji in Avstriji odkazilo ni obvezno, prav tako tudi ne v posameznih gozdnih upravah Nemčije in še kje. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Po koliko so novi kmetijski stroji v Servisu SIP - trgovina kmetijske mehanizacije Lojze Lah, Klanec pri Komendi?

vrsta stroja	cena (v din)
kosilnica Britev 135	22.800,00
kosilnica Britev 165	25.600,00
kosilnica Britev disk 165	29.500,00
vrtavkasti obračalnik pajek 230	14.900,00
vrtavkasti obračalnik pajek 340	20.500,00
pajek 460	26.800,00
hidravlični pajek 460	30.500,00
trakasti obračalnik 2050	10.700,00
trakasti obračalnik 2250	11.800,00
nakladalec 20	56.400,00
nakladalec 26	61.000,00
trosilec Orjak 40	50.500,00
trosilec Krpan 36, dvojni valji	47.000,00
trosilec Krpan 36, enojni valji	44.000,00
trosilec Krpan 36, pokončni valji	48.000,00
trosilec Krpan 28, gorski	41.000,00
trosilec Tehnostroj TG 42	52.500,00
kiper prikolica Tehnostroj 4,5 tone	38.100,00
kiper prikolica Tehnostroj 3 tone	28.900,00

Na Gorenjskem je vse več zasebnih kmetijskih trgovin. Pred nedavnim se je opogumil še Franc Cegnar z Virmaš in odprl trgovino, v kateri prodaja kmetijske stroje, drobno orodje za kmete in vrtičkarje, umetna gnojila, močna krmila, hrano za male živali, zemljo, korita za rože, caje, delovne halje, zaščitne rokavice... O cenah kdaj drugič, tokrat povejmo le to, da je trgovina odprta vsak dan od 8. do 17. ure, v sobotah pa od 8. do 12. ure.

Ker nekateri sprašujejo, zakaj so novembra stroški prireje litra mleka v primerjavi z oktobrom porasli le za 1,7 odstotka, navajamo nekatere podatke iz modelne kalkulacije Kmetijskega inštituta Slovenije. Novembra so se podražili predvsem tisti materiali in storitve, ki zaradi bolj majhnega deleža v sestavi stroškov vplivajo na skupne stroške prireje mleka. Električna se je novembra v primerjavi z oktobrom podražila za 53,2 odstotka, zavarovanje strojev za 26,2 odstotka, folija za 10,9 odstotka, osebni dohodki v kmetijstvu so porasli za en odstotek, cene močnih krmil, strojev, priključkov, gnojil, sredstev za zaščito rastlin in goriva pa so ostale enake.

Iz (kmetijske) preteklosti

Kmetje iz Srednje vasi prvi v KOZ-o

Kmetje iz Srednje vasi v Bohinju so bili prvi, ki so se v jeseniškem okraju organizirali v KOZ-o, v kmetijsko obdelovalno zadrugo. Ustanovitev zadruge je "spremljal" tudi Jeseniški kovinar, ki je med drugim zapisal: "Kmetje iz jeseniškega okraja so sprva precej nezaupno gledali na vsjo stvar. Imajo pač bridke izkušnje iz Stare Jugoslavije. Značilna za to je izjava nekoga kmeta iz Srednje vasi, ki je rekel: "Ne maram prvi skočiti v zadrugo, ker sem pred vojno zaradi tega precej izgubil." Ta kmet najbrž ni nikoli pomislil, da se stanje od takrat temeljito spremenilo, da je bil v Stari Jugoslaviji izročil na milost in nemilost takratnim vlastodržcem, danes pa je oblast v rokah ljudstva."

Kmetje iz Srednje vasi so sicer v časopisu brali o kmetijsko obdelovalnih združenjih, vendar so se prej še sami hoteli prepričati, kakšno je življenje v takšni zadrugi, in so poslali delegacijo v Vipavsko dolino, kjer je takšna zadruga delovala že od 1946. leta dalje. Domov so se menda vrnili navdušeni in z željami, da bi tudi sami čimprej zaživeli zadrugo življenje...

27. februarja 1949 so se zbrali na ustanovnem sestanku, sprejeli pravila igre in upravni odbor, v katerem so bili štirje člani komunistične partije. V začetku je imela zadruga 85 hektarjev zemlje, od tega 25 hektarjev obdelovalne, že na obnem zboru pa ji je bilo objavljeno, da bo za lažje kljubovanje nasprotnikom socializma dobila še precej zemlje iz agrarnega sklada.

Jeseniška zadruga na napačni liniji

Na Jesenicah so nekaj že imeli kmetijsko zadrugo, vendar je bila na napačni politični liniji. Ko so njeni člani na obnem zboru leta 1949, leta predlagali, da bi v "zadružni delokrog prevzeli tudi ekonomijo Jesenice", je oblast "poskočila", čes da gre za sebične namene in za to, da bi dobili zemljo socialističnega sektorja in si jo medsebojno razdelili.

Pomoč kmetom

Ljubljana, 28. novembra - Zveza hranilno kreditnih služb Slovenije se je odločila, da bo med kmete, ki jih je nedavna povodenj najbolj prizadela, razdelila milijon dinarjev. Ko je pred nedavnim pregledala podatke s poplavljenih območij, je ugotovila, da so pomoči najbolj potrebni kmetje iz Zgornjesavinjske kmetijske zadruge in iz kmetijske zadruge Škofja Loka. Dvajset kmetij iz Zgornjesavinjske doline bo dobilo 820.000 dinarjev, preostalo pa naj bi razdelili med škofojloške zadrugnike. V Zvezi HKS Slovenije so že odločili, da pomoč dobijo Alojz Osredkar z Gabrške gore in Stane Biček iz Davče (vsak po 60.000 dinarjev), Cveto Rant iz Spodnje Luše (40.000 dinarjev) in Janez Lesičnik iz Škofje Loke (20.000 dinarjev).

Dr. Osterc med kmetijskimi pospeševalci Neugodna posestna sestava

Bled, 26. novembra - Prostor, na katerem živimo, ni velik, toda le na tem prostoru moremo in moramo preživeti, je na predprazničnem strokovnem posvetovanju kmetijske svetovne službe na Bledu dejal republiški sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc in poudaril, da moramo zaradi morebitne osamosvojitve težiti k zadostni pridelavi hrane.

Čeprav nekateri poudarjajo, da je samooskrba s hrano pot v avtarkijo (samozadostnost), pa je po mnenju dr. Osterca takšna politika umna, še posebej v sedanjih razmerah, ko jugoslovanska kmetijska politika ne more zaščititi slovenskega kmetijstva. Posestna sestava v Slo-

veniji je slaba, kmetije so predvsem premajhne, ni pa pričakovati, da bi se lahko v kratkem času izboljšala. Proces opuščanja kmetovanja na mešanih in dopolnilnih kmetijah se bo začel šele tedaj, ko bodo ljudje videli možnosti za boljši standard, ne da bi jim bilo treba za to še kmetovati.

Ker bo spreminjanje posestne sestave dolgotrajen proces, lahko v kratkem času največ spremenimo na področju produktivnosti. Oranje na pethektarski nivi je, na primer, za polovico cenejše kot na polhektarski, stroški prireje mleka v hlevu s 16 kravami so za 55 odstotkov nižji kot pri osmih kravah...

Za naš pravilni odnos do lesa

BELINKA svetuje

Vprašanje

Imam podstrešno sobo, ki jo imam namen vso obleči v les, v smreko. S čim in kako naj jo premažem, da bo imela naraven videz, obenem pa bo zaščiten? Ne maram sijaja na lesu. Za vaš odgovor že vnaprej hvala.

D. Kobal, Bled

Odgovor

Pri oblaganju sten in tal z lesom v podstrešnih stanovanjih (kot tudi v vlažnih prostorih), je treba izredno pozornost posvetiti izolaciji lesa pred vlago. Lesene letve, na katere boste nabijali les, naj bodo z vseh strani enkrat ali dvakrat premazane z Bellesom. To je impregnacijski grund, ki štiti les pred lesnimi škodljivci. Prav tako priporočamo, da se lesene obloge po hrbtni strani (to je stran, ki je obrnjena v steno), enkrat premaže z Bellesom. Tako bodo dobro zavarovane pred lesnimi glivami in insekti,

ki se še posebej radi pojavijo na hrbtnih lesenih oblogah.

Lica oziroma vidne strani obloge pa enkrat ali dvakrat premažite z Beltonom. Ta se ne svetli. Ker želite, da les ostane v naravni barvi, vzemite Belton št. 1, ki je brezbarven. Upoštevajte pa, da smreka po določenem času porumeni. Če želite obnoviti les tako, da bo bolj svetel (bel), uporabite Belton št. 99 - bela.

Dr. mag. Riana Benko, dipl. ing.
BELINKA, Kemična industrija
Ljubljana

Dragi bralci! Če imate kakšno vprašanje okrog zaščite lesa v hiši ali okrog hiše, pošljite vprašanje na Gorenjski glas pod rubriko "Za dom in družino"; strokovnjak BELINKE vam bo dal v najkrajšem času strokovno nasvet. Brezplačno, seveda!

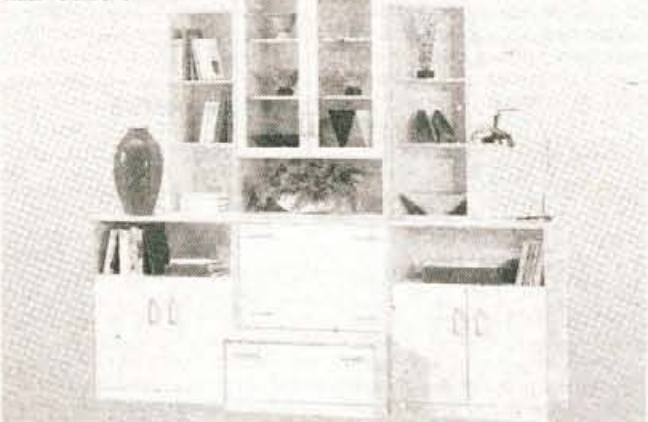
Sejem pohištva je prinesel vrsto novosti

Tudi pohištvo naj bo BIO

Ljubljana, novembra - Organizatorji kar verjeti niso mogli, da je za pohištvo, ki so ga polne vse trgovine, pri ljudeh toliko zanimanja. Več kot 27000 obiskovalcev si je v štirih dneh ogledalo sejem pohištva na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Posebnega zanimanja so bili deležni italijanski proizvajalci pohištva, od domačih pa je najbolj "zažgalo" BIO pohištvo. Za pomlad obljublajo ponovno sejem pohištva, na katerega bodo privabili še več tujih proizvajalcev.

Veliko lepega, novega in zanimivega je bilo pokazanega na sejmju pohištva pred dnevi v Ljubljani. Najbolj so občinstvo pritegnili italijanski proizvajalci, ki so na sejem prišli s prelepimi kombinacijami lesa, marmorja in kovine. Pa tudi domači proizvajalci niso dosti zaostajali. Gorenje je pokazalo celo serijo kuhinj, najmoderneje opremljenih, čudovitih kopalnic. Proizvajalci so se kar kosali z domiselnimi novostmi dnevnih sob, kjer je seveda posebej urejen radio in TV-kotiček z vsemi potrebnimi glasbenimi stolpi, video tehniko. Velik poudarek je bil dan tudi sveti-

89-639
Ambient
Ambient
222/196/50 cm

slika bele omare

Se dobre stare kredence vračajo? - Kup novosti je bilo pokazanih na sejmju pohištva v Ljubljani. Ženski svet so seveda najbolj zanimale kuhinje, ki so vse po vrsti moderne, nekatere se kot v vodilnih pohištvenih žurnalih že kovinsko svetijo. Gorenje pa je pri svojem pohištvu Vario 2000 pokazal nekaj omar, ki so nam kar nekaj znane: spominjajo na lepe stare kredence, ki so jih naše stare mame tako zelo cenile. Namenjene so jedilnicam, manjšim dnevnim sobam, vanje pa bomo lahko zložili kristal, steklo, jedilne servise, knjige, kasete pa tudi vse ostalo. Dovolj bo tudi zaprtega prostora. Na sliki: ena od variant pohištva Vario 2000 - Ambient.

Zdravje gre skozi želodec

Ljubljana - Najbrž se gre s trditvijo v naslovu knjige, ki jo je napisal dr. Dražigost Pokorn in izdala TDS Forma 7, kar strinjati: zato verjetno ni knjig s tega področja nikoli preveč. Še posebej ne, če prinaša tudi nekatera najnovejša spoznanja o prehrani. Knjiga je napisana poljudno, razdeljena pa je v tri obsežnejša poglavja: Naše vsakdanje gorivo, Za zdravje posebno pomembna živila in Prehrana v posameznih življenjskih obdobjih. Uvod v knjigo je napisal Marjan Remic.

Avtor si je prizadeval zajeti v priročnik tudi industrijska živila, ki so sestavni del naše prehrane, če jih preudarno vključujemo med hrano, ki jo pripravljamo običajno in si naše prehrane brez tega niti ne predstavljamo - kot na primer krompir, kruh, stročnice. Strokovnjaki so si enotni, takega mnenja je tudi dr. Pokorn; zdrava prehrana je torej tista, ki je pestra, zato vključuje tudi industrijsko pripravljeno hrano. Knjigi je pri izidu pomagalo šest sponzorjev - proizvajalcev hrane in pijače. ● L. M.

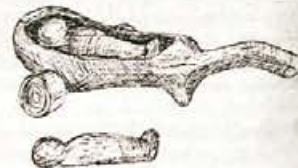
lom: vsako svetlobno telo je točno preračunano in seveda - efektivno. Največ zanimanja pa so poželi proizvajalci, ki so svoje pohištvo predstavljali kot BIO pohištvo. Tako je mizarstvo podjetje "Pohištvo Ljubljana" predstavilo omare, predalčnike in druge kose pohištva, premazane z rastlinskimi premazi. Za impregnacijo uporabljajo ekstrakte koprive, za barvilo ekstrakt kostanja, za površinsko zaščito pa čebelji vosek. Lepo, domače, medeno rumeno izgleda tako pohištvo. BIO pohištvo naj bi bilo vsako, kjer v notranji in zunanji obdelavi ne bi bilo več strupenih snovi, kot so formaldehid, azbestna vlakna, nitrolazure, radon in podobno. Skratka, za vse velja "nazaj k naravi". Seveda so to še redki primeri, prvi poskusi, ki pa jih gre zato še toliko bolj pozdraviti.

Napravimo sami

Igrača za mojega otroka

Iz Škofje Loke se nam je oglasila naša bralka Jana Dagarin, vzgojiteljica po poklicu, ki je prišla na preprosto zamisel, kako bi našemu otroku sami doma napravili prvo igračo. Ni nujno, da bi bila ekskluziven model, naj bo enostavna, predvsem pa narejena z ljubljeno. Takole nam piše Jana:

"Blizu se mesec, ki ga naši otroci težko pričakujejo. V vrtcu se že pogovarjajo med seboj o svetem Miklavžu, jaslicah, dedku Mrazu. Prihajajo iz različnih družin. Posamezna praznovanja zavzemajo v njihovih domovih različna mesta. Prav v vseh družinah pa se ustvarja neko pričakovanje: prihod "nekoga", darila, praznovanje.

Otrokova prva lutka (ilustracija: Erik Dagarin)

Mogoče bi v tem času malo razmislili, kaj naš otrok potrebuje. Ali mora res dobiti polno igračo? Ali jih sploh ne potrebuje? Ali so He-mani, roboti primerne igrače?

Če ima otrok igračo, lahko je to tudi kuhalnica, opazujemo, v kaj se spreminja v njegovih rokah. Z njo lahko kuha, postane telefonska slušalka, mikrofona, kitara...

Igrača ne sme omejevat otrokovega stremeljenja po spoznavanju, odkrivanju. Ponudimo mu ustrezne materiale, igrače, lutko.

Lutke - človeške figure so v vseh zgodovinskih obdobjih spremljale človeka. Z njimi naj

živi tudi naš otrok. Vzgojitelji in starši opažamo njeno vrednost, ko opazujemo igro otroka. Njihova igra z lutko je polna fantazije in ustvarjalnosti.

Materi in očetje ste zelo spretni. Lahko bi kar sami poskusili napraviti igračo - lutko. Majhnemu otroku lahko napravimo lutko iz lesa. Nič ni narobe, če jo ugrizne. Ob njej drgne svoje napete dlesni, ko mu poganjajo prvi zobje.

Ker malček lažje hodi, če drži nekaj v rokah, mu v času, ko pričakujemo njegove prve samostojne korake, napravimo še lesen voziček. Pomagalo mu bo pri hoji, ko bo držal vozičkov ročaj. Dajal mu bo oporo.

Iščemo dobre, prijazne učitelje

Lidija Mehle

V učiteljskem poklicu ji teče enajsto leto, ves ta čas pa je profesor psihologije in pedagogike na kranjski Gimnaziji. Ko je začela učiti, je bila le za tistih nekaj let na Filozofski fakulteti starejša od svojih učencev. Morda jih je njena drobna, a energična postava "navdihnila", da so ji prva leta pravili kar "Č'bel'ca". Seveda neuradno, v medsebojnih pogovorih.

Izbora v vašo rubriko me je res presenetil. Zdi se mi kar malo krivičen do tistih, ki bi si tudi zaslužili pohvalo. Sicer so pa taki predlogi vedno precej subjektivni. Morda so se name spomnili zaradi tega, ker se v razredu vedno veliko pogovarjamo. Največ mojih dijakov je bilo vedno v razredih pedagoške usmeritve, kjer se pri urah pedagogike pogovarjamo o liku učitelja: kakšen naj bi bil, kakršnega si želijo učenci. Tudi snov pri pouku psihologije je taka, da klasično predavanje ne zadošča in je vse treba podkrepiti s primeri in izkušnjami. Ker menim, da mora dijak ob zaključku srednje šole obvladati tudi določeno raven komuniciranja, jih pri svojih predmetih spodbujam v tej smeri. Trudim se tudi, da bi spremenili svoj (od družbe podedovan) povsem zgrešen odnos do pedagoškega poklica. Na srečo se to v družbi zadnja leta že popravlja in se spet uveljavlja prepričanje, da naj bi pedagog izbirali med najboljšimi učenci.

Lidija Mehle pravi, da so ji na začetku učiteljevanja pri iskanju prave poti precej pomagale ocene njenega dela, ki jih je od svojih učencev dobila v anonimnih vprašalnikih o liku učitelja šolskega leta. Tu so bile ocene pretežno pozitivne, vrednotenje svojega dela s strani dijakov pa je lahko ugotovljala tudi, kadar so v okviru učnega programa samostojno vodili učno uro.

V teh nastopih so se trudili biti dobri pedagogi, s svojim pristopom so pokazali tudi, kako gledajo na svoje delo in iz vsega skupaj sem se veliko naučila. Vsak učitelj, tudi če se zelo trudi biti dober, dela napake, a jih ne vidi, če mu jih nekdo ne pokaže. Učenci tako spreminjajo učitelje, pravzaprav jih oni naredijo. Mislim, da z dijaki vedno uspevam vzpostaviti in obdržati dober, vester odnos. Kako rada imam ta poklic, pa sem ugotovila pred nekaj leti, ko sem zaradi takrat prevelikega števila učnih ur menila, da ne morem več dobro delati in sem hotela stran, potem pa sem ostala samo zato, ker sem se zavedela, kako rada učim. ● T. J., foto: J. Cigler

Pišite nam, predlagajte dobre, prijazne učitelje, da jih bomo predstavili v časopisu!

Andrej Šifrer med stražiskimi cicibani

Dan pred letošnjim praznikom domovine so otroci v stražiskem vrtcu Makse Rozman - Tatjana preživeli vedro, počivo, smeje. Dopoldne jih je namreč obiskal in zabaval Andrej Šifrer. Dobro razpoloženi otroci so tudi sami sodelovali v programu; "največjemu otroku med otroki" so pomagali s petjem in ploskanjem. Za prisrčen brezplačen koncert se, skupaj s tovarišicami iz vrtca v Stražišču in Bitnjah, Andreju najtopleje zahvaljujejo in seveda komaj čakajo, kdaj jih bo spet obiskal.

To sem jaz

Imam modre oči in svetlorjave lase. Glavo mi kvarijo velika ušesa, ki se še niso naučila poslušati pametnih nasvetov. Med poukom grizem svinčnik, lovim radirko in mečem papirčke. Če sem vprašan in ne znam, mi postane nerodno. Mami bo spet slabe volje. Včasih je neprijetno, če je mama učiteljica v šoli. Rad se vozim s kolesom, rad se igram z električno in lego kockami. Sestro se pogosto skregava. Ko kdo kaj dobi in se važi, da vsi gledajo, mi gre na živce. Rad imam male živali in rad spim.

Za mano je odgrnjena postelja moje sestre, pred mano pa ura, ki kaže devet in želim si, da ne bi imel za domačo nalogo spisa o sebi.
Rok Abaza, 6. a r. OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

IZ ŠOLSkih KLOPI

Moja dežela

Moja dežela - Slovenija. Z njo se hvalimo, da smo neke najbližje Evropi. Vsi vprek vprijetno: bodimo razviti, bližje razvojni stopnji Evrope, pojdemo v Evropo! Samo še Evropa je slišati po sejnih dvoranah, Evropa, Evropa, Evropa. Teja Bertonec, 8. a

Mislil, da bi bila prihodnost Slovenije lepša, če bi bila Slovenija samostojna. Boštjan Ogris, 8. a

Tudi tisti, ki politike ne marajo, moramo slišati zanjo, saj jo srečujemo na vsakem koraku. Simona Smolej, 8. a

Vsi bi radi, da bi se težave rešile kar čez noč. Mogoče nam bo pomagala krilatica "nemogoče je mogoče". Sanja Škofic, 8. a

Dežela je narava, ki nas obdaja z vsem lepim in mislim, da bi v domovini morali živeti srečni in v miru... Minka Ibradžič, 8. c

Kakorkoli že, če se moja dežela odcepi, bom z njo z vsem srcem, čeprav se zavedam, da bo ta medalja imela dve plati: čeprav bo svetlejša bolj navdušujoča, se bo za njo skrivala tudi druga, temnejša. Drago Matovič, 8. a. ● Učenci OŠ heroja Bračiča Tržič

Filmska nagradna uganka

Pravilni odgovor na zadnjo filmsko uganko je: Steven Spielberg in George Lucas sta združila moči pri uspešnicah Vojne zvezd in Indiana Jones. Očitno je bila uganka precej zahtevna, saj je bilo vaših odgovorov manj kot običajno. Če čisto pošteno priznamo, je bil samo eden. Poslal ga je Bojan Litrop, 64208 Senčur, Pijanova c. 78, ki si bo lahko v spremstvu zastoj ogledal enega od filmov v dvorani Kino podjetja Kranj. Čestitamo!

Tokrat vprašanje, vsaj upajmo, ne bo tako težko. Povezano je s simpatičnim ameriškim filmom Starši in otroci. V njem igra eno od vlog Tom Hulce, ki ste ga morda videli blesteti v Amadeusu. Vprašanje je: katero slavno skladateljsko osebnost je prikazoval Amadeus?

Odgovore pošljite do 13. decembra na naslov: ČP Glas Kranj, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1 - za uganko Iz šolskih klopi. Dva nagrajenca bosta dobila darilo Kino podjetja Kranj, vsak po dve vstopnici.

Pa še nekaj besed o filmu Starši in otroci. Film je zabavna pripoved o križih in težavah starševstva, ki skozi zgodbe o dveh bratih in dveh sestrah, ki se vzgojnih zadev lotijo vsak po svoje, naslika razgiban portret družinskega življenja. Če boste hodili v kino, povabite s seboj še starše, ne bo jim škodilo.

Podpiši tole

V šoli se vrstijo vedno slabše ocene in na vrsto pride tudi velika enica. Pot do doma je polna smeha, a ko doma odpreš zvezek, v katerem je matematična kontrolna, nastopi najtežja naloga - podpis staršev. Kontrolko vzamem še malo v roke ter ugotovim, da se tresem, kakor bi pojedla deset tablet. Grem proti kuhinji, kjer mami bere časopis.

"Ati!" Oh, neumnica. To je mami, pomislim in se hitro povpravim: "Mami!"

Mamin pogled skozi očala je mrk in mi pove, naj je ne motim. Vseeno hitro zamrmram: "Podpiši tole!" Kontrolno položim čez časopis in z dlanjo pokrijem oceno. Začne iskati oceno, ko le dožene, da jo pokrivam pod roko. Namigne mi, naj roko dam proč, zatem začudeno pogleda najprej oceno in nato še mene.

"Kako pa kaj šola?" vpraša, jaz pa le požrem slino in nemo gledam v tla.

"Podpisa ne dobiš!" reče strogo. Pogledam jo. V njej vidim razjarjenega medveda, ki nadaljuje s še vedno strogim glasom: "Dokler ne rešiš vseh vaj iz knjige, ki ste jih predelali."

Uide mi globok vzdihljaj: "Uh." Potem pa me ni iz sobe dve uri, ko zmagoslavno prinesem kup papirja, na katerem so napisani računi. Ošine me s pogledom in mi vrne podpisano kontrolno.

"Jupi!" vzkliknem veselo, "mami, jaz grem malo ven. Adijo!"

"Nikamor!" zadoni rezki glas mame in doda, "fiziko imaš dve. Takoj v sobo. Danes s potepanjem ne bo nič. Razumeš?"

"No, ja, pa bo po tvoje," razočarano stopim proti sobi in se zatopim v dolgočasno fiziko. ● Maja Markun, 7. b r. OŠ Matije Valjavec Preddvor

TEMA TEDNA

MIKLAVŽ

Res ne vem, čemu toliko rompa in pompa ob tem, da nas letos in najbrž nikoli več ne bo razveseljeval tovariš dedek Mraz? Res ne vem, zakaj naj bi žalovali, če ga je politika likvidirala in rehabilitirala sv. Milavža in Božička? Morda bo nekaj idejne zmede le pri malih otrocih mladih, nevernih staršev, a z malo dobre volje in s pravimi vzgojnimi prijemi se malim glavčam vse da primerno razložiti in pojasniti.

In zakaj ob obglavljanju tovariša Mraza ne spuščam solzic, čeprav smo ga komaj pri nekaj več kot štiridesetih letih upokojili?

Prvič zato, ker je imel še nekaj let po vojni kar hudo konkurenco v Božičku, še bolj pa v svetem Miklavžu. Čeprav je bil slednji v deprivilegiranem položaju, v osami in ilegali, se je hrabro držal in marsikje obdržal. Zakaj? Ne zato, ker bi bil kot ilegalec bolj zanimiv, ampak preprosto zato, ker tradicija ni nekaj, kar bi se z dekretom od danes do jutri dalo upihnuti. Medtem ko smo po vrstih in šolah čakali na dobrotljivega dedka Mraza in mu peli pesmice, smo bili vsaj nekaj prvih let številni otroci doma ali pri sosedu že obdarovani: od Miklavža. In bili vsi po vrsti kot miške tiho, da smo videli »tpravce parkelne« in »tpravca Miklavža«. Na neki način so nam vcepili v glavo, da se o tem ne govori - in nismo govorili!

Za nas je bil Miklavž s svojim spremstvom pravo, živo in tudi rahlo srhljivo doživetje. Miklavž nikoli ni imel pred seboj množice otrok in je bil zato lahko bolj osebni in tako za sleherno mlado dušo bolj neposreden in dojemljiv. Zanj nikoli nismo bili neosebna množica: »No, otroci, ali ste kaj pridni«, vedno se je obračal na posameznika in - oooooh!

koliko je sveti mož vedel o čisto konkretnih naših grehih in grdobijah! In kako šele smo jecjali, molili in jokali, ko so okoli nas s pravimi verigami ropotali parkelni! Če te je kakšen parkel dobil še posebno na piko, si lahko umrl od groze!

Ne glede na to, da bi si vsaj »naš« Miklavž lahko izbral manj hudobne parkelne, ki so nas mimogrede tako potegnili za ušesa, da nas je zares privzdignilo, je res, da je bilo srečanje z Miklavžem veliko bolj pristno in doživeto kot s katerimkoli že dedkom Mrazom. Tovariš d. M. je takoj, ko je sprevidel, da je le eden in edini, tako rekoč monopolist, z leti izdatno zanemarljivo svoj image. Namesto da bi pazil na to, da se v vsej svoji veličini prikazuje, kakor je mogoče malokrat in s tem ohrani svojo skrivnostnost in enkratnost, se je kazal vseh povsod in ob vsakem času: bil je na javnih mestih, po trgovinah, po podjetjih... Po možnosti je med nastopi zavil tudi v kakšen bife na konjak, med veseli proletariati in se zapletal v ustvarjalno debato o plačah.

Otroci so ga videli po trikrat, štirikrat in se nemalokrat

čudili, saj je bil vsakokrat drugače oblečen, imel drugačen glas in nastop, da o stalno spremenljivih oblačilih zajčkov in srnic niti ne govorimo. Starši še pomnijo vprašanja svojih začudenih malčkov: »Mami, zakaj pa TA dedek Mraz nima brkov?«

Takih in podobnih spodsrljajev je bilo na kupe, vsi pa so kazali na to, da ima dedek Mraz sicer neomajno politično podporo, nikakor pa revež ne najde ne prave vsebine ne prave oblike. Tako ti je to: v življenju ni dovolj, da te nekdo »forsira«, prej ali slej pride trenutek, ko se je treba tudi izkazati.

Saj ne rečem: generacijam je dedek Mraz edino, kar poznajo. A če je zdaj prišla na plan konkurenca, res ni nič tako hudega, kot se zdi. A naj ne pride vsiljivo, z zmagovalnim hruščem in truščem, da bo že vnaprej deležna sumničnej in diskvalifikacij. Če prav premislimo, tudi ni nujno, da bi dedka Mraza kar pokopali - kdor hoče, naj ga ima.

S pravo mero dobrega okusa in občutka se s svetim Miklavžem in Božičkom vrača tradicija, tako, kot se nam je že pred časom z Božičem vrnili najboljši družinski praznik v letu.

Z vsem srcem torej navijam za Miklavža in njegovo spremstvo. Poudarek je seveda na spremstvu, na parkelnih z dolgimi rdečimi jeziki. Kakor se v tej družbi že vse obrača, kakor že smo se sposobni intenzivno žreti med seboj, je evidentno, da sveti Miklavž s tozadevnimi kadri ne bo v nikakršni zadregi. Hvalabogu - vsaj kvalificiranih parkelcov v tej deželi ne bo umanjalo, saj jih premoremo v enormnih količinah... ● D. Sedej

Čvek

Osamljena vladarka mode

Gabriela Coco Chanel je bila rojena kot nezakonski otrok in je odrasčala v bedi in siromaštvu. Tako pravi avtor njene biografije, ki je bila objavljena v Veliki Britaniji. Ko je umrla, stara 88 let, so lahko rekli le,

da je uspela v tem, da je postala bajeslovno bogata, s svojim modnim imperijem v vrednosti treh milijard funtov.

Bila pa je vse življenje neizmerno osamljena, tako da je najbolj sovražila nedeljo, ko ni mogla na delo. Celo svoji srečno poročeni sekretarki je prepovedala, da ji govori o svoji družini. Nikoli ni bila poročena, ni imela otrok, čeprav je bila izredno lepa. Imela je znane

in slavne ljubimce. Bila je tudi neprijetna do svojih manekenk, kadar so želele višjo plačo: »Še denar? Saj ste lepa dekleta, mar si ne morete poiskati ljubimcev, ki bi vas vzdrževali?« Na zabavah je bila zelo prijetna, pila je šampanjec in vsakomur dala vedeti, da ji je na moč simpatičen. A nenadoma je kar izginila...

Manuel Noriega na svobodi?

Zaradi neke pravne napake se utegne zgoditi, da bo nekda-

nji panamski diktator Manuel Noriega izpuščen iz ameriških zaporov. Njegovi advokati namreč trdijo, da je javni tožilec ilegalno ozvočil prostore v zaporu, kjer se je Noriega pogovarjal s svojimi advokati. Tak postopek pa se lahko presodi kot ovira za pošteno sojenje, kar je po ameriških zakonih dovolj, da se obtoženi spusti na svobodo. Sodnik v Miamiu, ki bo moral soditi Noriega, ki je obtožen trgovanja z drogo, priznava, da je vse težje, da sploh pride do sojenja, ki bi se lahko označilo, da je bilo pošteno...

Otroci, spoznajte zmajčka Bima!

Vabilo na rojstni dan

Kranj, 3. decembra - Te dni bo pri zasebni založbi Herlekin izšla knjiga Zmajček Bim. Napisala jo je mlada pisateljica iz Kamnika, Mateja Reba, v njej pa je zbranih kar 21 dogodivščin malega, navghanega junaka zmajčka Bima.

Ker pa je založba Herlekin najmlajša založba za najmlajše, pa pripravljajo hkrati tudi presenečenje. V ljubljanski Festivalni dvorani bodo namreč to nedeljo, 9. decembra, ob 15. uri, pripravili prireditev za otroke in starše, ki so jo naslovili "Zmajčkov rojstni dan". Na njej se bo pelo, igralo, čaralo, zabavalo, plesalo, bralo, otroci se bodo šli modo in še kaj sladkega se bo našlo za pod zob. Na zmajčkov rojstni dan bodo prišli ansambel Panda, lajnar Rastko Tepina, pevka Simona Weiss, čarodejka Renata Jeraj, čarovnik Miran Plohl - Dornik, pevec Alberto Gregorič, kitarist Peter Lagudin in še kdo. K prijetnemu praznovanju izida nove knjige bodo prispevale različne tovarne, seveda pa bodo vsi veseli obiska tudi otrok iz gorenjskega konca. Knjigo Zmajček Bim bo na prireditvi moč kupiti po ceni 180 dinarjev, tisti, ki ne boste imeli časa praznovati Zmajčkovega rojstnega dneva pa jo lahko naročite na naslov: HERLEKIN, Cankarjeva 14, 61240 Kamnik. ● V. Stanovnik

Šiferjev kviz

Andrej Šifer podira vse prodajne rekorde z novo kaseto Hiti počasi. Danes ponovno objavljamo poseben kviz, v katerem odgovorite na tri vprašanja. Med pravilnimi odgovori, ki nam jih pošljite do 10. decembra, bomo izžrebali bralca ali bralko, h kateremu bo prišel Andrej Šifer s kitaro - na obisk domov.

Kupon

1. Katerega znanega pevca omenja v pesmi Šum na srcu?
2. Kje sta bili plošča in kasetna izdani?
3. V kateri stranki je Andrej Šifer (obkroži):
a) liberalna
b) krščansko demokratska
c) stranka demokratične akcije
d) republikansko industrijska tovarniška komunistična akcija (RITKA)
e) v nobeni

Odgovore pošljite na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (Šiferjev kviz).

Prima nagrade v trebijski Primadoni

Diskoteka Primadona na Trebiji je ena najbolj obiskanih diskotek na Gorenjskem, ki vedno preseneča svoje obiskovalce z novostmi v glasbi, obiski estradnih umetnikov, plesnimi skupinami, modnimi revijami, erotičnimi plesi in zanimivimi nagradami.

Decembra bodo presenetili občinstvo s SUPER NAGRADO. Petnajst izžrebranih srečnežev bo obiskalo ŠPANIJO! Poletli bodo na prečudovito špansko obalo - Costa Bravo in preživeli sedem dni v hotelih A kategorije. Lahko bodo spoznali nad sto barov in trideset diskotek....

Glavni pokrovitelj diskoteke sta Gorenjski glas in Radio Žiri. Vsi, ki boste prišli v diskoteko, imate z Glasovim kuponom prost vstop, izžrebanec pa bomo objavili vsak petek.

Glasov kupon

Ime in priimek: .....
Naslov: .....

AURORA AUTO... POSEBNA PONUDBA! - FIAT UNO CS - DOBAVA TAKOJ

V našem prodajnem salonu imamo na zalogi avtomobile FIAT UNO CS, ki jih lahko prevzamete takoj po vplačilu.
Cena: 134.900,00 din (vključuje carino, prometni davek in ostale stroške)
Avtomobili so bogato opremljeni: 5. prestava, gume 165/70, servo zavore, elektronski vžig, pasovi zadaj, temna stekla.
Obiščete nas lahko vsak dan od 9. do 18. ure, ali v soboto od 9. do 13. ure v Ljubljani na Slovenčevi 24 ali pokličete po telefonu 061-371-166 int. 245.

Male gorenjske vasi: Doslovče

Piše: D. Sedej

Spomini na pisatelja

Med najmanjše vasi pod Stolom sodijo Doslovče, ob katerih seveda najprej pomislimo na najbolj znanega Doslovčana, duhovnika in pisatelja Frana Saleškega Finžgarja. Danes Doslovče niso več takšne, kot so bile tedaj, ko je tu živel pisatelj: ob starih hišah so zrasle številne nove, stare pa so domačini domala vse temeljito obnovili.

Tudi Knafeljevi iz Doslovč so se preselili v novo hišo na koncu vasi. Jože in Neža Knafelj pa sta prej z družino več kot štiri deset let živela v Finžgarjevi hiši - vse do tedaj, ko so Finžgarjevo hišo odkupili in je postala kulturni muzej. Pisatelj se danes 67-letni Jože rad spominja, saj se je večkrat oglasil, tudi prenočil v domači hiši, predvsem pa mu je Fran Saleški Finžgar veliko pripovedoval. »Pisatelj Finžgar je dejal, da ustno sporočilo pravi, da so se v vasi naselili prvi stanovalci nekje v 11. ali 12. stoletju.« Pravi Jože Knafelj. »Tedaj so prišle prve štiri družine, ki so se naselile pri studencu. Blejski grofje

so potem nekako poskrbeli, da so se v vasi začeli naseljevati predvsem mojstri obrti, o čemer pričajo številna domača imena hiš. Pri naši hiši pa se je reklo pri Dolenc, kar mi je pisatelj Finžgar pojasnil tako, da so predniki verjetno prišli z Dolenskeke. Pri Finžgarjevih pa so se prej pisali Ažman, bili so kajzarji in so hodili na delo v kro-

Nekdaj so bile v Doslovčah le štiri hiše, kasneje pa so zgradili veliko novih hiš.

parške vigenjce. Ded in teta Neža sta tkala, Finžgarjev oče pa se je na Štajerskem učil za krojača. Priženil se je v Doslovče, rešil hišo dolga in tako je ostala...
Še se spominjam zadnjega obiska Frana Saleškega Finžgarja pri nas. Pod hruško sva sedela in z vso slastjo je jedel domače hruške. Pa niso bile kaj prida: vse »grintave« so bile, a dejal je, da jih ima nadvse rad. Tedaj mi je tudi posvetilo v knjigo napisal in ko so me prosili, naj jo dam v muzej, sem odklonil. Preveč drag spo-

min mi je na moza, ki je užival tak ugled in spoštovanje in ki je imel svojo rojstno vas tako rad. Spominjam se, kako je trpel, ko so Nemci med vojno požgali koč Murko na zabreški planini, kamor se je odpravil brž, ko je le mogel, kjer je imel kapelico in tudi maše...

Odkod ime vasi Doslovče? »Po ustnem izročilu se je prvi priseljencec pisal Vidaslovič, njegovi domači so bili Vidasloviči. Potem je prišlo ime Doselje, potem Dosloviče, nato je tisti i izpadel in ostale so Doslovče. Prebivalci pa smo Doslovčani. Danes je o obrti v Doslovčah komaj še kaj sledu, včasih pa je bila vas po tem najbolj znana. Nekaj časa so razmišljali, da bi v nekdanji »ledrariji« odprli muzej, pa je ostalo le pri zamislih. Ta »ledrarija« je bila znana daleč naokoli. Leto dni si moral čakati, da si kožo dobil nazaj, kajti šla je skozi številne preizkušene postopke. Tako usnje tudi nikoli ni premočilo. Povsem drugačno je bilo, kot je današnje.

V vasi smo imeli tudi lesnega trgovca, za katerega so vedeli povedati, da se je od nekdaj priselil in priženil. Samo s culo je prišel k hiši, v »punkelcu« je imel le nekaj nujnih reči. Bil je tako sposoben in spreten, da imajo danes njegovi potomci v

Finžgarjeva hiša in kašča poleg hiše sta danes muzej. Pred nedavnim so stavbi nanovo prekrili...

zemljiški knjigi kar 52 parcelnih števil.

Kakšnega posebnega družabnega življenja v vasi nekdanj ni bilo, kajti vas je bila majhna, sosednja Breznica pa je dovolj blizu. Sem in tja se je včasih pojavil kakšen harmonikar, sicer pa smo se ob prostih nedeljah veliko bolj zadrževali na Breznici, kjer so večkrat igrali Finžgarjeve igre. Vsako nedeljo pa so se sredi vasi, pri apnenci, zbrali starejši vaščani in modrovali. O čem so govorili, tega ne vem, kajti otroci si nismo upali blizu.

V Doslovčah se lahko po-

hvalimo tudi z odlično pitno vodo. Ko so v stari Jugoslaviji delali meritve, so ugotovili, da je doslovška voda po kvaliteti celo druga v Sloveniji. Voda je res odlična.

Veseli me, da spomeniško varstvo in muzeji na Jesenicah tako lepo skrbijo za Finžgarjev muzej - zdaj je hiša prekrita tako, da ne bo več zamakalo, prav tako tudi bližnja kašča. Obiskovalcev je preko leta kar precej, predvsem šolske mladine, kajti Finžgarjevo pisateljsko delo, njegove igre in povesti Slovenci še vedno radi berejo...«

Letna skupščina KK Sava Kranj

Zadovoljni, nezadovoljni, zadovoljni...

Kranj - Gornji naslov najbolje pove, kaj so o pretekli kolesarski sezoni menili funkcionarji, kolesarji in trenerji kolesarskega kluba Sava Kranj, ki so se konec novembra zbrali na redni letni skupščini kluba. Rezultati članske vrste so bili letos slabi, so menili nekateri, ali pa odlični, kot je razmerje med uspehi in pa vloženi sredstvi v klub komentiral do konca leta še uradni trener članske vrste Bojan Udovič. Po novem letu bo trenerstvo članov namreč prevzel Matjaž Zevnik, tudi nekdanji kolesar kranjske Save, ki si je za prihodnjo sezono postavil precej višje cilje kot njegov predhodnik. Denarja v klubu je vedno manj, oprema kolesarjev je slaba, kolesarjev, ki bi posegali po najvišjih mestih, je malo...

Pričakovati je bilo, da bo na letnem zboru kluba, ko za isto mizo sedijo tako funkcionarji, ki klub vodijo, kot tisti, ki v njem tekmujejo, prišlo do, recimo temu, "uradnega razčiščenja" okrog odstopa glavnega trenerja Savskih kolesarjev Bojana Udoviča ter njegove ali koga drugega krivde za nekoliko slabše rezultate v zadnji kolesarski sezoni. Kljub temu da so nekateri iz vodstva kluba Bojanu Udoviču očitali nestrokovnost v delu s kolesarji, da se je preveč ukvarjal z organizacijskimi posli, da je med kolesarji v zadnjem času precej nedisciplin, pa je potrebno pogledati, kakšne so razmere v drugih slovenskih kolesarskih klubih, direktnih konkurentih kranjske Save, kot so ljubljanski Rog, novomeška Krka in celjski Merx. Omenjene ekipe imajo zelo močne članske vrste, saj imajo od 8 do 10 kolesarjev, ki lahko posežejo po najvišjih uvrstitvah, medtem ko sta letos pri Savčanih bila le dva taka kolesarja (Marko Polanc in Aleš Pagon), žal pa je prenehal tekmuje eden obetavnejših kolesarjev Borut Ječnik. Bojan Udovič je tako menil, da je potrebno kolesarje pripeljati od drugod, če domačih primanjkuje, saj se le tako lahko ustvari konkurenca znotraj kluba, kar pa je pogoj za uspeh na dirki. Težko se je zanašati na majhno ekipo, kot je bila letos članska vrsta v kranjski Savi. Dobre rezultate pa so pokazali nekateri kolesarji mladinske in pionirske ekipe, tako da ne gre skrbeti za naslednike, potrebno jih je le obdržati v klubu, kar pa bo sodeč po razmerah v njem, najtežje.

"To, da primanjkuje denarja, je razumljivo, vsaj glede na trenutne razmere v gospodarstvu, a kaj ko se ponuja ničkoliko sponzorjev, ki bi lahko opremili naše kolesarje, pa ni nikogar v klubu, ki bi se posvetil iskanju le-teh," je dejal Bojan Udovič. "Če pogledamo razmerje med vloženi sredstvi in doseženimi rezultati, so slednji odlični (Marko Polanc je dobil tudi Zlato kolo, ki ga vsako leto podelijo najboljšemu slovenskemu kolesarju), upam pa, da bo moj odhod tudi šola za moje naslednike."

Težko je torej reči, komu gre pripisati krivdo za nekoliko slabše rezultate članske ekipe v zadnji sezoni. Najbrž pa dobro vedo, kdo ga je kje polomil, tako odstavljeno trener kot vodstvo kluba. Okrepiti delo strokovnega odbora v klubu, priskrbeti kvalitetno opremo kolesarjem, iskati nove sponzorje, organizirati delo z mladimi so le nekatere izmed nalog, ki čakajo novo vodstvo kluba z novoizvoljenim predsednikom Janezom Bohoričem na čelu.

Na koncu je novi trener članov in začasno tudi mladincev Matjaž Zevnik predstavljal cilje, ki naj bi jih dosegali kolesarji v prihodnji sezoni. Le-ti so glede na našete probleme, ki jih imajo v klubu dokaj visoki, tu so predvsem uvrstitve na prva tri mesta na domačih dirkah (tako na etapah, kot v skupnih razvrstitvah), predvsem pa uvrstitve v državno reprezentanco, tako med člani kot med mladinci. Novi trener je začel pogumno in naj njegov pogum ne bo zaman. Je že tako, da smo Gorenjci navajeni, da savski kolesarji zmagujejo. ● I. Kavčič

Pohod na Tisje

Kranj, 4. decembra - Planinsko društvo Kranj in planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabita na 10. pohod na Tisje, ki ga v nedeljo, 10. decembra, v počastitev občinskega praznika organizira Planinsko društvo Litija, na njem pa redno sodelujejo tudi kranjski planinci. Tokrat bodo odšli iz Kranja z vlakom ob 5:40 do Ljubljane, od tod pa ob 6:30 proti Litiji. Vsak naj pravočasno kupi povratno karto do Litije. Oprema naj bo primerna vremenu, priporočljive pa so smučarske palice. Hoje bo od 3 do 4 ure. Okrepčevalnice bodo na kontrolnih točkah na Tisju in v Veliki Kostrewnici. Izlet bosta vodila Slava Obradovič in Igor Kloar. ● J. K.

Gorenja Sava - Minuli konec tedna so pod skakalnicami na Gorenji Savi vključili snežni top. Prvi centimetri umetnega snega so v dveh dneh že pokrili iztek skakalnic, v ponedeljek zjutraj pa so po "naravni" nekaj centimetrov debeli pošiljki snega nadaljevali. Smučarski klub Triglav je eden redkih klubov, ki ima snežni top - sicer sposoben - vendar z obeti, da bo prišel v njihovo last. Sami so tudi iz starega na pol odsluženega dela sestavili hladilnik, s katerim, dodatno ohlajajo vodo. Na ta način top spreminja kapljice v sneg že pri dnevni temperaturi minus ena do dve stopinji Celzija. Če v naslednjih dneh ne bo kakšne otoplitve, bodo tudi ob nočnem delu v kakšnem tednu dni zasnežili vsaj dve manjši skakalnici za vadbo najmlajših skakalcev, starejši seveda že vadijo v Planici. - Besedilo in slika: L. M.

Tekmovalci naših nordijskih reprezentanc ob začetku letošnje sezone

Skakalci pripravljani za svetovni vrh, tekači za solidne rezultate

Minuli konec tedna so se v Lake Placidu začele tekme v svetovnem pokalu za skakalce, pa tudi tekači in biatlonci se že pripravljajo za štart v novo sezono.

Ljubljana, 26. novembra - "Letošnja sezona bo posebej pomembna zato, ker imamo svetovna prvenstva, tako članska kot mladinska, v vseh nordijskih disciplinah, kot tudi v biatlonu. Upamo, da se bomo tekmovalci udeležili s popolnimi ekipami in da bomo z dobrim delom in treningom dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. V skokih imamo načrtovano uvrstitev med prvih šest, s tem, da je naša želja tudi ena medalja. Poleg tega naj bi se uvrstili še dvakrat do petnajstega mesta. V svetovnem pokalu načrtujemo vsaj eno zmago in dve uvrstitvi do tretjega mesta. Tudi ekipno imamo visok cilj - to pa je uvrstitev do šestega mesta," pravi ob začetku letošnje sezone direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc.

Po načrtih v mladinski konkurenci naj bi na svetovnem prvenstvu v skokih dosegli uvrstitev posameznika vsaj do šestega mesta, ekipno pa je dosegljiva medalja. Pri nordijski kombinaciji, ki so jo letos prvič začeli trenirati bolj sistematično, še nimajo visokih ciljev. Kljub temu za svetovno mladinsko prvenstvo od našega najboljšega kombinatorca Matjeja Oblaka pričakujejo, da bi se lahko uvrstil med prvo petnajsterico, v alpskem pokalu pa med deseterico.

"Pri biatlonu smo lani dosegli lepe rezultate in prav tako jih načrtujemo tudi za letos. Vemo pa, da so bili lanski rezultati že maksimum za takšne pogoje, kot jih imamo v Jugoslaviji. Po vsem svetu je namreč biatlon športna disciplina, ki je profesionalna in jo financira vojska, carina ali podobna ustanova. Pri nas pa se biatlon financira izključno iz Športne zveze, oziroma sredstev Smučarske zveze. V prihodnje bomo morali tu najti drugo rešitev, ker biatlon pri sponzorjih ni tako odmeven, kot naprimer skoki in teki," je povedal Lojze Gorjanc.

Pri treningih so imeli tekmovalci nordijski srečo, ker je že zgodaj zapadel sneg na Pokljuki in so uspeli pripraviti skakalnico v Planici. Seveda se bo to poznalo zlasti pri denarju, kajti pomanjkanje sredstev se že odraža pri treningih mlajših selekcij. Letos so se namreč preko poletja ukiniteli treningi za vse planske šole in B reprezentance ter skrajšali program.

"Rad bi se zahvalil našim članom YU SKI POOL-a, ki so ostali, kljub težavam v svojih podjetjih, zvesti našim reprezentancam. Predvsem pa bi se zahvalil slovenskemu prebivalstvu za pomoč in podporo v igri Podarim - dobim v preteklem letu in se na vse obračam z željo, da nas prav tako podprejo tudi v letošnji igri Podarim - dobim, v katero smo vključili še osem drugih športnikov," je dejal Lojze Gorjanc.

"Na podlagi testov na smučeh so vse ekipe, tako ženska, kot članska in mladinska bolj pripravljene kot lani. Vendar pa to ne pomeni, da delamo velike in optimistične načrte, saj tek napreduje povsod po svetu in so naši cilji podobni kot lani. Na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemmo naj bi se štafeta uvrstila do dvanajstega mesta, med posamezniki pa naj bi se nekdo uvrstil do petindvajsetega mesta," pravi pred sezono trener tekačev Jaroslav Honcu.

V letošnji sezoni je največ sprememb v tekmovalstvu pri smučarskih skokih, saj je mednarodna smučarska zveza že maja letos sprejela nova pravila o poteku tekmovalnega svetovnega pokala. Tako je samo prvih petnajst po trenutni uvrstitvi v tekmovalstvu za svetovni pokal direktno uvrščenih v pr-

vo serijo. Namesto poskusnega skoka je uveden kvalifikacijski skok, kjer tekmujejo vsi ostali tekmovalci (največ devetdeset) in se samo po dolžinah (brez stilnih ocen) uvrstijo v prvo serijo. Torej je v prvi seriji 45 najboljših po dolžinah kvalifikacijskega skoka in 15 najboljših iz razvrstitve svetovnega pokala (prva tekma v Lake Placidu je bila izjema in je štela uvrstitev iz lanskega SP). V prvem uradnem poskusu nastopa največ šestdeset tekmovalcev, v primeru, ko manjka kdo izmed najboljših petnajstih, pa še manj. Le prvih petindvajset najboljših (doslej petdeset) po prvem skoku pa nastopi v finalni seriji. Tako se po vsaki tekmi spreminja vrstni red nastopov tekmovalcev. Ker tako tekme postanejo tudi manj razvlečene, je jasno, da so zanimivejša za gledalce ob skakalnicah ter ob radijskih in televizijskih sprejemnikih. To pa je bil tudi eden od vzrokov spremembe tekmovalnega sistema pri Mednarodni smučarski zvezi.

Velik uspeh je v Lake Placidu že na prvih dveh tekmah dosegel Franci Petek. Kljub padcu na treningu je bil na veliki skakalnici deseti, na mali pa je s petim mestom dosegel svojo doslej drugo najboljšo uvrstitev. Tudi ostali naši so skakali dobro, kar potrjuje, da si lahko obetamo uspešno sezono.

Posebej pomembna novost za nas je tudi uvedba smučarskih poletov kot samostojne discipline v okviru svetovnega pokala. Tekmovalci v poletih bosta v naši Planici 23. in 24. marca in v avstrijskem Kulmu 23. in 24. februarja. Vsak izmed štirih tekmovalnih dnevov poletov posebej šteje za svetovni pokal. To pomeni, da tekmovalci lahko dobi največ sto točk. ● V. Stanovnik

Dupljski teki bodo 20. januarja Slovenijales tudi tokrat pokrovitelj

Duplje, novembra - Po koledarju tekaških prireditev Smučarske zveze Slovenije so Dupljski smučarski teki, že 15. po vrsti, predvideni 20. januarja prihodnje leto. Sredi novembra se je na prvi seji sestaj organizacijski komite, ki ga letos vodi predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič, in odločil, da bo teke izvedel, saj bo šlo za ugleden jubilej ene prvih in tudi ene od najmnostičnejših tekaških prireditev v Sloveniji. Ker denarja manjka tudi za take reči, bo izvedba skromnejša, brez raznih ceremonij in dodatkov, pa skoraj zanesljivo tudi brez tradicionalnih dupljskih smučarskih čepic. Glavni pokrovitelj ostaja Slovenijales in bo tudi za te teke pomagal skladno s svojimi zmožnostmi. Računajo, da bi vsakemu tekmovalcu postregli z juho. Startnina bo verjetno 50 dinarjev, proge pa bodo dolge 30, 15 in 7 kilometrov. ● J. Košnjek

Tenis

Borut Urh je državni prvak

Zagreb, 1. decembra - Na državnem teniškem dvoranskem prvenstvu v konkurenci igralcev do 16 let je zmagal član kranjskega Triglava Borut Urh. V finalu je namreč premagal prvega nosilca prvenstva Rečana Borisa Petkučevskega z rezultatom 2 : 6, 6 : 1 in 6 : 4. ● V. S.

Namizni tenis

Radovljiško prvenstvo

Radovljica, 4. decembra - Zveza telesnokulturnih organizacij Radovljice vabi na občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike in dvojice, ki bo v nedeljo, 16. decembra, v telovadnici osnovne šole v Begunjah. Posamezniki in dvojice bodo med moškimi razdeljeni v dve starostni skupini (do in nad 40 let), ženske pa bodo igrale v eni skupini. Prijave bodo sprejemali do petka, 14. decembra, do 12. ure, dvojice pa se bodo lahko prijavile na dan tekmovalja. Startnina na igralca bo 30 dinarjev. Vstop v telovadnico bo mogoč samo v copatah. ● J. K.

Ligaški izidi

Košarka - Košarkarji Triglava so v konec tedna doma gostili ekipo Železničarja in zasluženo zmagali z rezultatom 100 : 82 (48 : 41). Tokrat se je ekipa predstavila kot celota, v kateri ni blestel posameznik. Slaba sodnika sta sicer nekoliko pokvarila srečanje, saj so domačini izkoristili bonus že v sedmi minuti, gostje pa so v prvem delu napravili le šest osebnih. ● J. Marinček

Hokej - Hokejisti Jesenic so v 19. kolu doma igrali z ekipo Crvene zvezde in jo premagali z rezultatom 5 : 2 (1:1, 3:1, 1:0). Tako so kolo pred koncem prvega dela prvenstva na tretjem mestu s štiriindvajsetimi točkami. Prva je Olimpija s 30 točkami, drugi pa Medveščak Gortan z 28 točkami. Že danes, 4. decembra, Jeseničani gostujejo v Zagrebu.

V I.B zvezni hokejski ligi je Triglav gostoval pri ekipi Slavije in izgubil z rezultatom 5 : 2 (1:0, 1:0, 3:2). Hokejisti Bleda so gostovali pri Cinkarni v Celju in zmagali z rezultatom 5 : 10 (1:0, 1:4, 3:6). Na lestvici vodi Bled pred Slavijo, hokejisti Triglava pa so zadnji. ● V. Stanovnik

Nogomet - Nogometaši Živil - Nakla so minulo nedeljo odigrali zaostalo srečanje v I. slovenski nogometni ligi. Gostovali so v Celju pri ekipi Ingrad Kladivarja in zmagali z rezultatom 2 : 3 (1:2). Tako so Naklanci prvi del lige končali na petem mestu z 18 točkami. ● V. Stanovnik

Rokomet - V II. zvezni rokometni ligi za ženske so rokometnice Kranja doma igrali z ekipo Burje in zmagale z rezultatom 23 : 16 (11:9). V ekipi je potrebno pohvaliti prav vse, posebej pa vratarko Rozmanovo. ● J. Marinček

Rokometaši Šesirja so gostovali v Hrastniku pri ekipi Emens Dola in izgubili z rezultatom 29 : 26 (14 : 10). V Predvoru so domači rokometarji zmagali z rezultatom 25 : 22 (15 : 10). ● V. Stanovnik

Štrkljeva četrt

Kranj, 26. novembra - Namiznoteniški klub Merkur iz Kranja je izvedel tekmovalje najboljših slovenskih mladink. Zmagala je članica kemičarja Nišavčeva, Kranjčanka Ziva Štrkljeva, ki je bila četrt. Petra Fojkar pa deveta. To je lep uspeh mladih kranjskih igralok.

Letalska enota milice RSNZ

S helikopterjem traja reševanje v gorah le uro

V 22 letih je helikopter RSNZ sodeloval v 402 akcijah gorskega reševanja in prepeljal 436 ponesrečencev.

Brnik, 3. decembra - Sezona množičnih pohodov v planine se je umaknila zimi. S tem se je spet za nekaj mesecev zmanjšala nevarnost nesreč v gorah, ki so se poleti, domala kot po tekočem traku, dogajale praviloma v slabem vremenu, in večinoma neizkušenim, tedaj slabo pripravljenim in neprimerno opremljenim naskakovalcem vrhov. Gorski reševalci-idealisti in zdravniki so opravili ogromno humano delo, piloti helikopterja RSNZ, ki so ponesrečence vozili v bolnišnice, so dokazali svojo spretnost in pogum. O delu letalske enote RSNZ, ki ima sedež na letališču Brnik, smo se pogovarjali s poveljnikom Mirkom Završkom in pomočnikom vodje pilotov Jožetom Brodarjem.

»Od ustanovitve enote pred 22 leti naše delo nikoli ni bilo samo strogo policijsko opredeljeno,« je dejal Mirko Završek. »Tako imenovano humanitarno področje, to je gorsko reševanje in prevozi bolnikov, ima pred policijskim celo prednost. Reševanja v gorah smo se lotili z enim helikopterjem, ki ga, odsluženega, ravno zdaj predajamo Tehničnemu muzeju v Bistri. Danes stoji v hangarju pet helikopterja. Delo zaposluje dvanajst pilotov in osem mehanikov, delamo od svita do mraka.«
Razen policijskega in huma-

nitarnega področja v letalski policijski enoti pokrivajo tudi komercialno. Najame jih lahko organizacija ali posameznik. Največ jih zaposlujejo planinska društva za prevoze tovorov v postojanke in podjetja za postavljanje raznih elementov in nadzor na težko dostopnih krajih (žičnice, vlečnice, daljnovo-di, plinovodi).

»Vsi stroški tako imenovanih humanitarnih letov se konec leta obračunajo pri tisti zdravstveni enoti, kjer ima uporabnik status. V sekretariatu so se odločili, da iz tega ne kujemo dobič-

Mirko Završek

rišča oziroma je na tak način premalo pripravljeno. Naj omenim, da ima samo jeseniška bolnišnica na strehi helikoptersko pristajališče.«

V letalski enoti RSNZ na Brniku, ki pokriva celotno Slovenijo, so letos, do srede oktobra, posredovali v 42 akcijah gorskega reševanja ter prepeljali v bolnišnice 42 ranjenih in šest mrtvih. Sodelovali so tudi v petih iskalnih akcijah. Od leta 1968 do letos so opravili 360 reševalnih akcij, prepeljali 388 ponesrečencev, od teh 287 živih.

»Reševanje v gorah je najtežja oblika letenja. Zelo pomemben je dobro izurjen in usklajen team; ne le pilot in mehanik, tudi zdravnik in gorski reševalci morajo biti usposobljeni za reševanje s helikopterjem,« je poudaril Jože Brodar. »Helikopter sodeluje pri 70 odstotkih vseh reševanj v gorah, s tem skrajša čas reševanja z osemih do desetih ur ali celo več, včasih tudi celoga dne, na največ uro in četrt do začetka akcije do izročitve ponesrečencev v bolnišnico. Način reševanja, uspešnost so blizu svetovnemu vrhu, zdravniška podkomisija pri GRS, ki jo vodi dr. Tomaž Ažman, obnavlja in izpopolnjuje tudi medicinsko opremo v reševalskem helikopterju, s katero bo zdravnik lahko že v skali ponesrečencu učinkoviteje pomagal. Dostikrat je namreč za preživetje odločilna prva pomoč.« ● H. Jelovčan, Foto: J. Cigler

Jože Brodar

kov. Trenutno stane ura letenja z dvomotornim helikopterjem 8.000 dinarjev. Za jugoslovanske razmere smo dobro opremljeni, trudimo pa se dobiti modernjšo verzijo, ki bi dajala še več možnosti medicinski ekipi za oskrbo bolnika oziroma ranjenca do prihoda v bolnišnico,« je povedal Mirko Završek.

Jože Brodar pa je natisel nekaj statističnih podatkov. »Leta 1987 smo prepeljali trinajst dojenčkov in sedem drugih bolnikov (predvsem s poškodbami hrbtnice in glave), leto kasneje 22 dojenčkov in 20 bolnikov, lani tri dojenčke (helikopter je bil v popravilu) in deset bolnikov, letos 28 dojenčkov in trinajst bolnikov, povprečno torej 50 medkliničnih prevozov na leto. Mislim, da zdravstvo prednosti helikopterskega prevoza, ki ga hromi le tema in slabo vreme, kljub solidni ceni premalo izko-

KRIMINAL

Zaplenjene petarde Tovornjak izginil

Policisti so ovadili D. M. zaradi kaznivga dejanja tihotapstva. Zalotili so ga, ko je prek mejnega prehoda na Korenškem sedlu tihotapil v Jugoslavijo 18.600 petard. Nekateri očitno želijo bučne novoletne praznike, ne pomislijo pa, da tudi "nedolžne" petarde lahko zanetijo ogenj ali ranijo ljudi.

V nedeljo, 2. decembra, je neznanec v Škofji Loki ukradel tovorni avto Zastava, reg. št. KR 189-098 in ga odpeljal v neznan. Čeprav je malo verjetno, da kroži v okolici s pravo registrsko številko, bi bila kakršnakoli informacija lastniku in policistom gotovo dobrodošla.

NA SONČNI STRANI ALP

Reševanje ob ekoloških nesrečah

Kranj, 26. novembra - V državah Evrope in tudi v precejšnjem delu Slovenije so poklicni gasilci opremljeni in strokovno usposobljeni tudi za posredovanje v vse pogostejših ekoloških nesrečah. Kranjska poklicna brigada je iz republiškega programa opremljanja kot regijski center v obdobju od 1983 do 1985 izpadla.

Nekaj najnunjnejše opreme za osebno zaščito reševalcev in začetne posege ob nesrečah z nevarnimi snovmi so Kranjčani letos dobili od republiške uprave za požarno varnost. Opremljenost jim omogoča, da se približajo mestu nesreče in omejijo nadaljnje širjenje, ne pa tudi, da bi nesrečo "pogasilni".

Za to bi potrebovali predvsem posebno vozilo s specialno opremo za reševanje ob prometnih nesrečah, razlitju nafnih derivatov, strupenih in jedkih snovi v prometu, v skladiščih in vodi. Ker pričakovanega denarja iz republiške blagajne ni, se kranjski poklicni reševalci (znova) obračajo na občinski izvršni svet in dobesedno prosijo za denar za nakup hitrega vozila za tehniško-ekološko reševanje. Cena, skupaj z opremo, znaša okrog 2,1 milijona dinarjev. Denar gotovo ni majhen. Glede na to, da naj bi bil v Kranju regijski center za posredovanje v ekoloških nesrečah (praviloma z izjemo Jesenic, kjer naj bi se poklicna gasilska enota opremila predvsem za reševanje v predorih), bi bilo najbolj umestno, da bi dosegli dogovor o sofinanciranju na medobčinski ravni. ● H. Jelovčan

Nezavarovana zlatnina

Delavci UNZ Kranj so opozorili odgovorne v Mercatorjevem duty free shopu na Titovem trgu v Kranju, naj boljše zavarujejo zlatnino, ki jo prodajajo. Navsota niso vzeli resno. Morda ga bodo zdaj, ko so jih izučili tatovi, ki so sredi dneva izpod šipe odnesli kar zajeten kupček zlatih predmetov.

Draga jakna

Stari znanec jeseniških policistov H. J. je vlomil v butik Bullet na C. maršala Tita 47. Razbil je okensko steklo in iz butika vzel jakno, vredno 2300 dinarjev. Z nasilnim vlomom je povzročil še dodatnih 1500 dinarjev škode. Policisti bodo proti njemu napisali kazensko ovadbo javnemu tožilstvu.

Vinko Cankar iz Železnikov

Odškodnina naj bo pošteno razdeljena

Železniki, 15. novembra - Inž. gozdarstva Vinko Cankar opozarja na nekatere socialno-ekonomske vidike prvonovembrskih poplav oziroma odpravljanja njenih posledic.

Kot član občinske komisije za ugotavljanje škode, ki je pred dobrim tednom podala končno oceno škode, ugotavlja, da v oeni ni mogoče zaobjeti škode zaradi dolgoročnih posledic poplav na Škofjeloškem, še manj to škodo tudi nadoknaditi. Metodologija izračuna, iz katerega izhaja merilo ogroženosti, ki je osnova za pridobivanje odškodnine, namreč odšteva amortizacijo poškodovanih objektov, zaradi česar bo odškodnina nižja od dejanskih stroškov obnove oziroma novogradnje. S tem, ko objekti večidel tudi niso bili ustrezno zavarovani, bodo kraji in posamezniki še dodatno prikrajšani.

»Drug problem bo pokrivanje škode,« napoveduje Vinko Cankar. »Viri so znani, jasno je tudi, da bo denarja bistveno manj, kot znaša škoda. Ob tem je upravičena bojazen, da bodo imela nekatera območja prednost, medtem ko bodo drugod ljudje morali podstaviti lastna pleča. Odškodnina mora biti pošteno razdeljena, pošteno, namensko naj bo tudi uporabljena! Mislim, da bi morali ljudje v krajevni skupnosti in občini bedeti nad delom in računski službi, ki bodo sanirale škodo.«

Škoda naj bi bila po mnenju Vinka Cankarja tudi vir dela oziroma zaposlitve brezposelnih, saj bodo po prvih grobih posegih, predvsem na cestah in vodotokih, potrebne še "fineše", ki se bodo raztegnile na daljši čas. »Nesmiselno je zdaj poskušati iskati krivce za škodo. Poplava je bila naravna katastrofa, res pa je, da je kakšna škoda nastala tudi zaradi slabih gradbenih rešitev, ki so plod večnega pomanjkanja denarja. Ponavljanju takšnih napak bi se morali pri odpravljanju posledic izogniti.« ● H. Jelovčan

Ko čeki menjajo lastnika

Tatiči, zlasti vlomilci v parkirane avtomobile, ki jih premamijo v nemarno puščene ženske torbice, denarnice in listnice z dokumenti, štejejo za dober ulov tudi čekovne kartice in čeke. Če je zraven še osebna izkaznica, kar običajno je, so še posebej zadovoljni. Na čeke se namreč da kupiti vse mogoče, če jih je dovolj, celo televizor ali HI-FI v najbližji trgovini s tehničnim blagom.

Zadnje čase se dogaja, da novi "lastnik" vnovči čeke, še preden je pravi pogruntal, da so mu izpuhteli oziroma preden je o "izgubi" uspel alarmirati svojo banko. Vnovčeni čeki lepo prikaplajo v banko, banka imetniku tekočega računa veselo knjiži porabo, minus in povrh še negativne obresti, če je poraba previsoka. Za banko so pač pomembni samo zneski, kdo je denar potrošil, je ne briga dosti. Zavarovala se je - kot se pač zna - s klavzulo o odgovornosti imetnika tekočega računa, ki naj pazi, kako in kje razkazuje svoj denar.

Oškodovanec benti, to pa je običajno tudi vsa uteha. Nepripravil, ki si je "sposodil" njegove čeke, praviloma ostane neznan, če pa se že ujame, traja precej časa, da "minus" od njega sodniško iztoži.

Vendar pa zadeva le ni tako brezupna, kot se zdi. Na hrbtni strani čekovne kartice razločno piše, da mora tisti, ki ček sprejema, torej trgovec, gostinec, bančnik, preveriti, ali se podpis in številka računa na čeku ujema s podpisom in številko na kartici in ali se ujemata tudi številki na čekovni kartici in osebni izkaznici. Kakorkoli se že zdi mnogim vsakokratno legitimiranje odveč, je torej nujno. In če je nujno, nosi odgovornost za ukraden vnovčen ček (tudi) tisti, ki ga je sprejel. Nekateri oškodovanci to vedo in so denar od malomarnih trgovcev - ki, resnici na ljubo, človeka le redko legitimirajo - iztožili. Kajpak tudi to traja nekaj časa, a se splača, sploh če je tatinski vnovčitelj popihal brez sledu. Žal večina okradenih tega ne ve in pridno plačujejo ceho, resda tudi lastne, nemarnosti. ● H. Jelovčan

NESREČE

Prehitro za kolono vozil

V sredo, 28. novembra, je 36-letni Josip Smolčič iz Andrijaševcev v bližini izvoza z avto ceste Kranj-zahod dohitel kolono vozil. Zaradi prehitre vožnje je začel zavirati, pri tem zapeljal poševno na nasprotni vozni pas in trčil v vozilo 18-letnega Igorja Bitenca iz Ljubljane. V nesreči je bil hudo ranjen sopotnik v Smolčičevem avtu, 10-letni Ivan Smolčič. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico, kjer so ga operirali.

Cik-cak po cesti

V petek, 30. novembra, ob 8.25 je 25-letni Franc Poljanc iz Sebenj s 101 cik-cak vozil od Dupelj proti Križam. Pred križiščem za Sebenj je zapeljal na bankino, od tam pa na nasprotni vozni pas. Tedaj se je s stranske ceste iz Retenj pravilno vključil v promet 21-letni Slavko Krabonja. Vozili sta trčili. V nesreči je bil povzročitelj Franc Poljanc huje ranjen.

Trk v križišču

V soboto, 1. decembra, ob 20.55 je 22-letni Tomaž Križnar iz Zg. Bitenj z nezmanjšano hitrostjo zapeljal z neprednostne ceste v križišče Ul. Moše Pijadeja s C. 31. divizije. Pri tem je izsilil prednost 24-letnemu Marku Giacomeliju iz Kranja. V nesreči je bila huje ranjena Giacomelijeva sopotnica Mija Zumar, roj. 1968, iz Olševka.

Skočil iz osmega nadstropja

V nedeljo, 2. decembra, sta Ivo Šifrer in Renato Hudolin ob pol dveh zjutraj prišla domov, v stanovanje na Partizanski 41 v Škofji Loki. Ko sta zaspala, je v stanovanju izbruhnil požar. Ivo Šifrer je skočil iz osmega nadstropja stolpnice, padel na parkirni prostor in mrtev obležal, medtem ko je bil Renato Hudolin rahlo zastrupljen s plini. Požar so pogasili škofjeloški gasilci. Ogenj je po vsej verjetnosti zagorel, ker je eden od stanovalcev kadil in pri tem zaspal.

Otroška igra z ognjem

V soboto, 1. decembra, je zagorel kozolec pri Sv. Duhu. Škode je za okrog 10.000 dinarjev. Ogenj sta zanetila otroka, ki sta se igrala z vžigalnikom.

Halo, 93

Kranjski poklicni gasilci so v soboto, 1. decembra, gasili dimniški požar v Gregorčičevi ulici. Istega dne so v Tenetišah odpirali jugo, v katerem je lastnik pustil ključev. V ponedeljek, 26. novembra, so vlekli dve vozili iz jarkov ob cesti, najprej prikoličarja na Ljubelju, nato še osebni avto v Podljubelju. Dva dni kasneje so imeli podobno opravilo na avto cesti. ● H. J.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA

KERN MARTA KOROSKA 5 64000 KRANJ

TEL (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

Letna skupščina KK Sava Kranj

Zadovoljni, nezadovoljni, zadovoljni...

Kranj - Gornji naslov najbolj pove, kaj so o pretekli kolesarski sezoni menili funkcionarji, kolesarji in trenerji kolesarskega kluba Sava Kranj, ki so se konec novembra zbrali na redni letni skupščini kluba. Rezultati članske vrste so bili letos slabi, so menili nekateri, ali pa odlični, kot je razmerje med uspehi in pa vloženi sredstvi v klub komentiral do konca leta še uradni trener članske vrste Bojan Udovič. Po novem letu bo trenerstvo članov namreč prevzel Matjaž Zevnik, tudi nekdanji kolesar kranjske Save, ki si je za prihodnjo sezono postavil precej višje cilje kot njegov predhodnik. Denarja v klubu je vedno manj, oprema kolesarjev je slaba, kolesarjev, ki bi posegali po najvišjih mestih, je malo...

Pričakovati je bilo, da bo na letnem zboru kluba, ko za isto mizo sedijo tako funkcionarji, ki klub vodijo, kot tisti, ki v njem tekmujejo, prišlo do, recimo temu, "uradnega razčiščenja" okrog odstopa glavnega trenerja Savskih kolesarjev Bojana Udoviča ter njegove ali koga drugega krivde za nekoliko slabše rezultate v zadnji kolesarski sezoni. Kljub temu da so nekateri iz vodstva kluba Bojanu Udoviču očitali nestrokovnost v delu s kolesarji, da se je preveč ukvarjal z organizacijskimi posli, da je med kolesarji v zadnjem času precej nediscipline, pa je potrebno pogledati, kakšne so razmere v drugih slovenskih kolesarskih klubih, direktnih konkurentih kranjske Save, kot so ljubljanski Rog, novomeška Krka in celjski Merx. Omenjene ekipe imajo zelo močne članske vrste, saj imajo od 8 do 10 kolesarjev, ki lahko posežejo po najvišjih uvrstitvah, medtem ko sta letos pri Savčanih bila le dva taka kolesarja (Marko Polanc in Aleš Pagon), žal pa je prenehal tekrovati eden obetavnejših kolesarjev Borut Ječnik. Bojan Udovič je tako menil, da je potrebno kolesarje pripeljati od drugod, če domačih primanjkuje, saj se je tako lahko ustvari konkurenca znotraj kluba, kar pa je pogoj za uspeh na dirki. Težko se je zanašati na majhno ekipo, kot je bila letos članska vrsta v kranjski Savi. Dobre rezultate pa so pokazali nekateri kolesarji mladinske in pionirske ekipe, tako da ne gre skrbeti za naslednike, potrebno jih je le obdržati v klubu, kar pa bo sodeč po razmerah v njem, najtežje.

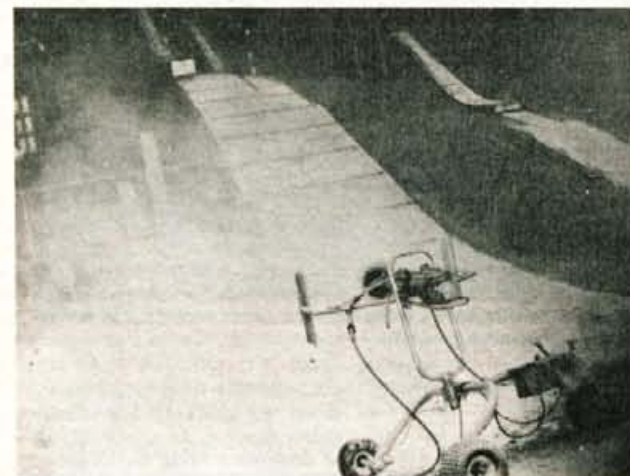
"To, da primanjkuje denarja, je razumljivo, vsaj glede na trenutne razmere v gospodarstvu, a kaj ko se ponuja nekoliko sponzorjev, ki bi lahko opremili naše kolesarje, pa ni nikogar v klubu, ki bi se posvetil iskanju le-teh," je dejal Bojan Udovič. "Če pogledamo razmerje med vloženi sredstvi in doseženimi rezultati, so slednji odlični (Marko Polanc je dobil tudi Zlato kolo, ki ga vsako leto podelijo najboljšemu slovenskemu kolesarju), upam pa, da bo moj odhod tudi šola za moje naslednike."

Težko je torej reči, komu gre pripisati krivdo za nekoliko slabše rezultate članske ekipe v zadnji sezoni. Najbrž pa dobro vedo, kdo ga je kje polomil, tako odstavljeni trener kot vodstvo kluba. Okrepiti delo strokovnega odbora v klubu, priskrbeti kvalitetno opremo kolesarjem, iskati nove sponzorje, organizirati delo z mladimi so le nekatere izmed nalog, ki čakajo novo vodstvo kluba z novoizvoljenim predsednikom Janezom Bohoričem na čelu.

Na koncu je novi trener članov in začasno tudi mladincev Matjaž Zevnik predstavil cilje, ki naj bi jih dosegali kolesarji v prihodnji sezoni. Le-ti so glede na našete probleme, ki jih imajo v klubu dokaj visoki, tu so predvsem uvrstitve na prva tri mesta na domačih dirkah (tako na etapah, kot v skupnih razvrstitvah), predvsem pa uvrstitve v državno reprezentanco, tako med člani kot med mladinci. Novi trener je začel pogumno in naj njegov pogum ne bo zaman. Je že tako, da smo Gorenjci navajeni, da savski kolesarji zmagujejo. ● I. Kavčič

Pohod na Tisje

Kranj, 4. decembra - Planinsko društvo Kranj in planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabita na 10. pohod na Tisje, ki ga v nedeljo, 10. decembra, v počastitev občinskega praznika organizira Planinsko društvo Litija, na njem pa redno sodelujejo tudi kranjski planinci. Tokrat bodo odšli iz Kranja z vlakom ob 5.40 do Ljubljane, odtod pa ob 6.30 proti Litiji. Vsak naj pravočasno kupi povratno karto do Litije. Oprema naj bo primerna vremenu, priporočljive pa so smučarske palice. Hoje bo od 3 do 4 ure. Okrepčevalnice bodo na kontrolnih točkah na Tisju in v Veliki Kostrevnici. Izlet bosta vodila Slava Obradovič in Igor Kloar. ● J. K.

Gorenja Sava - Minuli konec tedna so pod skakalnicami na Gorenji Savi vključili snežni top. Prvi centimetri umetnega snega so v dveh dneh že pokrili iztek skakalnic, v ponedeljek zjutraj pa so po "naravni" nekaj centimetrov debeli pošiljki snega nadaljevali. Smučarski klub Triglav je eden redkih klubov, ki ima snežni top - sicer sposoben - vendar z obeti, da bo prišel v njihovo last. Sami so tudi iz starega na pol odsluženega dela sestavili hladilnik, s katerim, dodatno ohlajajo vodo. Na ta način top spreminja kapljice v sneg že pri dnevni temperaturi minus ena do dve stopinji Celzija. Če v naslednjih dneh ne bo kakšne otoplitve, bodo tudi ob nočnem delu v kakšnem tednu dni zasnežili vsaj dve manjši skakalnici za vadbo najmlajših skakalcev, starejši seveda že vadijo v Planici. - Besedilo in slika: L. M.

Tekmovalci naših nordijskih reprezentanc ob začetku letošnje sezone

Skakalci pripravljani za svetovni vrh, tekači za solidne rezultate

Minuli konec tedna so se v Lake Placidu začele tekme v svetovnem pokalu za skakalce, pa tudi tekači in biatlonci se že pripravljajo za štart v novo sezono.

Ljubljana, 26. novembra - "Letošnja sezona bo posebej pomembna zato, ker imamo svetovna prvenstva, tako članska kot mladinska, v vseh nordijskih disciplinah, kot tudi v biatlonu. Upamo, da se bomo tekmovalci udeležili s popolnimi ekipami in da bomo z dobrim delom in treningom dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. V skokih imamo načrtovano uvrstitev med prvih šest, s tem, da je naša želja tudi ena medalja. Poleg tega naj bi se uvrstili še dvakrat do petnajstega mesta. V svetovnem pokalu načrtujemo vsaj eno zmago in dve uvrstitvi do tretjega mesta. Tudi ekipno imamo visok cilj - to pa je uvrstitev do šestega mesta," pravi ob začetku letošnje sezone direktor nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc.

Po načrtih v mladinski konkurenci naj bi na svetovnem prvenstvu v skokih dosegli uvrstitev posameznika vsaj do šestega mesta, ekipno pa je dosegljiva medalja. Pri nordijski kombinaciji, ki so jo letos prvič začeli trenirati bolj sistematično, še nimajo visokih ciljev. Kljub temu za svetovno mladinsko prvenstvo od našega najboljšega kombinatorca Matjeja Oblaka pričakujejo, da bi se lahko uvrstil med prvo petnajsterico, v alpskem pokalu pa med deseterico.

"Pri biatlonu smo lani dosegli lepe rezultate in prav tako jih načrtujemo tudi za letos. Vemo pa, da so bili lanski rezultati že maksimum za takšne pogoje, kot jih imamo v Jugoslaviji. Po vsem svetu je namreč biatlon športna disciplina, ki je profesionalna in jo financira vojska, carina ali podobna ustanova. Pri nas pa se biatlon financira izključno iz Športne zveze, oziroma sredstev Smučarske zveze. V prihodnje bomo morali tu najti drugo rešitev, ker biatlon pri sponzorjih ni tako odmeven, kot naprimer skoki in teki," je povedal Lojze Gorjanc.

Pri treningih so imeli tekmovalci nordijski srečo, ker je že zgodaj zapadel sneg na Pokljuki in so uspeli pripraviti skakalnico v Planici. Seveda se bo to poznalo zlasti pri denarju, kajti pomanjkanje sredstev se že odraža pri treningih mlajših selekcij. Letos so se namreč preko poletja ukini treninzi za vse planiške šole in B reprezentance ter skrajšali programe.

"Rad bi se zahvalil našim članom YU SKI POOL-a, ki so ostali, kljub težavam v svojih podjetjih, zvesti našim reprezentancam. Predvsem pa bi se zahvalil slovenskemu prebivalstvu za pomoč in podporo v igri Podarim - dobim v preteklem letu in se na vse obračam z željo, da nas prav tako podprejo tudi v letošnji igri Podarim - dobim, v katero smo vključili še osem drugih športnikov," je dejal Lojze Gorjanc.

"Na podlagi testov na smučeh so vse ekipe, tako ženska, kot članska in mladinska bolj pripravljene kot lani. Vendar pa to ne pomeni, da delamo velike in optimistične načrte, saj tek napreduje povsod po svetu in so naši cilji podobni kot lani. Na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemmu naj bi se štafeta uvrstila do dvanajstega mesta, med posamezniki pa naj bi se nekdo uvrstil do petindvajstega mesta," pravi pred sezono trener tekačev Jaroslav Honcu.

V letošnji sezoni je največ sprememb v tekmovalstvu pri smučarskih skokih, saj je mednarodna smučarska zveza že maja letos sprejela nova pravila o poteku tekmovalstva svetovnega pokala. Tako je samo prvih petnajst po trenutni uvrstitvi v tekmovalstvu za svetovni pokal direktno uvrščenih v pr-

vo serijo. Namesto poskusnega skoka je uveden kvalifikacijski skok, kjer tekmujejo vsi ostali tekmovalci (največ devetdeset) in se samo po dolžinah (brez stilnih ocen) uvrstijo v prvo serijo. Torej je v prvi seriji 45 najboljših po dolžinah kvalifikacijskega skoka in 15 najboljših iz razvrstitve svetovnega pokala (prva tekma v Lake Placidu je bila izjema in je štela uvrstitev iz lanskega SP). V prvem uradnem poskusu nastopa največ šestdeset tekmovalcev, v primeru, ko manjka kdo izmed najboljših petnajstih, pa še manj. Le prvih petindvajset najboljših (doslej petdeset) po prvem skoku pa nastopi v finalni seriji. Tako se po vsaki tekmi spreminja vrstni red nastopov tekmovalcev. Ker tako tekme postanejo tudi manj razvlečene, je jasno, da so zanimivejša za gledalce ob skakalnicah ter ob radijskih in televizijskih sprejemnikih. To pa je bil tudi eden od vzrokov spremembe tekmovalnega sistema pri Mednarodni smučarski zvezi.

Velik uspeh je v Lake Placidu že na prvih dveh tekmah dosegel Franci Petek. Kljub padcu na treningu je bil na veliki skakalnici deseti, na mali pa je s petim mestom dosegel svojo doslej drugo najboljšo uvrstitev. Tudi ostali naši so skakali dobro, kar potrjuje, da si lahko obetamo uspešno sezono.

Posebej pomembna novost za nas je tudi uvedba smučarskih poletov kot samostojne discipline v okviru svetovnega pokala. Tekmovalni v poletih bosta v naši Planici 23. in 24. marca in v avstrijskem Kulmu 23. in 24. februarja. Vsak izmed štirih tekmovalnih dnevov poletov posebej šteje za svetovni pokal. To pomeni, da tekmovalci lahko dobi največ sto točk. ● V. Stanovnik

Dupljski teki bodo 20. januarja

Slovenijales tudi tokrat pokrovitelj

Duplje, novembra - Po koledarju tekaških prireditev Smučarske zveze Slovenije so Dupljski smučarski teki, že 15. po vrsti, predvideni 20. januarja prihodnje leto. Sredi novembra se je na prvi seji sestel organizacijski komite, ki ga letos vodi predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič, in odločil, da bo teke izvedel, saj bo šlo za ugleden jubilej ene prvih in tudi ene od najmnogičnejših tekaških prireditev v Sloveniji. Ker denarja manjka tudi za take reči, bo izvedba skromnejša, brez raznih ceremonij in dodatkov, pa skoraj zanesljivo tudi brez tradicionalnih dupljskih smučarskih čepic. Glavni pokrovitelj ostaja Slovenijales in bo tudi za te teke pomagal skladno s svojimi možnostmi. Računajo, da bi vsakemu tekmovalcu postregli z juho. Startnina bo verjetno 50 dinarjev, proge pa bodo dolge 30, 15 in 7 kilometrov. ● J. Košnjek

Tenis

Borut Urh je državni prvak

Zagreb, 1. decembra - Na državnem teniškem dvoranskem prvenstvu v konkurenci igralcev do 16 let je zmagal član kranjskega Triglava Borut Urh. V finalu je namreč premagal prvega nosilca prvenstva Rečana Borisa Petkučevskega z rezultatom 2 : 6, 6 : 1 in 6 : 4. ● V. S.

Namizni tenis

Radovljiško prvenstvo

Radovljica, 4. decembra - Zveza telesnokulturnih organizacij Radovljice vabi na občinsko prvenstvo v namiznem tenisu za posameznike in dvojice, ki bo v nedeljo, 16. decembra, v telovadnici osnovne šole v Begunjah. Posamezniki in dvojice bodo med moškimi razdeljeni v dve starostni skupini (do in nad 40 let), ženske pa bodo igralce v eni skupini. Prijave bodo sprejemali do petka, 14. decembra, do 12. ure, dvojice pa se bodo lahko prijavile na dan tekmovalstva. Startnina na igralca bo 30 dinarjev. Vstop v telovadnico bo mogoč samo v copatah. ● J. K.

Ligaški izidi

Košarka - Košarkarji Triglava so v konec tedna doma gostili ekipo Železničarja in zaslužno zmagali z rezultatom 100 : 82 (48 : 41). Tokrat se je ekipa predstavila kot celota, v kateri ni blestel posameznik. Slaba sodnika sta sicer nekoliko pokvarila srečanje, saj so domačini izkoristili bonus že v sedmi minuti, gostje pa so v prvem delu napravili le šest osebni. ● J. Marinček

Hokej - Hokejisti Jesenic so v 19. kolu doma igrali z ekipo Crvene zvezde in jo premagali z rezultatom 5 : 2 (1:1, 3:1, 1:0). Tako so kolo pred koncem prvega dela prvenstva na tretjem mestu s štiriindvajsetimi točkami. Prva je Olimpija s 30 točkami, drugi pa Medveščak Gortan z 28 točkami. Že danes, 4. decembra, Jeseničani gostujejo v Zagrebu.

V I.B zvezni hokejski ligi je Triglav gostoval pri ekipi Slavije in izgubil z rezultatom 5 : 2 (1:0, 1:0, 3:2). Hokejisti Bleda so gostovali pri Cinkarni v Celju in zmagali z rezultatom 5 : 10 (1:0, 1:4, 3:6). Na lestvici vodi Bled pred Slavijo, hokejisti Triglava pa so zadnji. ● V. Stanovnik

Nogomet - Nogometiški Živil - Nakla so minulo nedeljo odigrali zaostalo srečanje v I. slovenski nogometni ligi. Gostovali so v Celju pri ekipi Ingrad Klavdivarja in zmagali z rezultatom 2 : 3 (1:2). Tako so Naklanci prvi del lige končali na petem mestu z 18 točkami. ● V. Stanovnik

Rokomet - V II. zvezni rokometni ligi za ženske so rokometiške Kranja doma igralce z ekipo Burje in zmagale z rezultatom 23 : 16 (11:9). V ekipi je potrebno pohvaliti prav vse, posebej pa vratarko Rozmanovo. ● J. Marinček

Rokometiški Šeširja so gostovali v Hrastniku pri ekipi Emens Dola in izgubili z rezultatom 29 : 26 (14 : 10). V Predvdoru so domači rokometiški zmagali z rezultatom 25 : 22 (15 : 10). ● V. Stanovnik

Štruktura četrti

Kranj, 26. novembra - Namiznoteniški klub Merkur iz Kranja je izvedel tekmovalne najboljše slovenskih mladink. Zmagala je članica kemičarja Nišavičeva, Kranjčanka Ziva Štrukelj pa je bila četrta, Petra Fojkar pa deveta. To je lep uspeh mladih kranjskih igralok.

Letalska enota milice RSNZ

S helikopterjem traja reševanje v gorah le uro

V 22 letih je helikopter RSNZ sodeloval v 402 akcijah gorskega reševanja in prepeljal 436 ponesrečencev.

Brnik, 3. decembra - Sezona množičnih pohodov v planine se je umaknila zimi. S tem se je spet za nekaj mesecev zmanjšala nevarnost nesreč v gorah, ki so se poleti, domala kot po tekočem traku, dogajale praviloma v slabem vremenu, in večinoma neizkušenim, telesno slabo pripravljenim in neprimerno opremljenim naskakovalcem vrhov. Gorski reševalci-idealisti in zdravniki so opravili ogromno humano delo, piloti helikopterja RSNZ, ki so ponesrečence vozili v bolnišnice, so dokazali svojo spretnost in pogum. O delu letalske enote RSNZ, ki ima sedež na letališču Brnik, smo se pogovarjali s poveljnikom Mirkom Završkom in pomočnikom vodje pilotov Jožetom Brodarjem.

»Od ustanovitve enote pred 22 leti naše delo nikoli ni bilo samo strogo policijsko opredeljeno,« je dejal Mirko Završek. »Tako imenovano humanitarno področje, to je gorsko reševanje in prevozi bolnikov, ima pred policijskim celo prednost. Reševanje v gorah smo se lotili z enim helikopterjem, ki ga, odsluženega, ravno zdaj predajamo Tehničnemu muzeju v Bistri. Danes stoji v hangarju pet helikopterjev. Delo zaposluje dvajset pilotov in osem mehanikov, delamo od svita do mraka.«

Razen policijskega in humanitarnega področja v letalski policijski enoti pokrivajo tudi komercialno. Najame jih lahko organizacija ali posameznik. Največ jih zaposlujejo planinska društva za prevoze tovorov v postojanke in podjetja za postavljanje raznih elementov in nadzor na težko dostopnih krajih (žičnice, vlečnice, daljnovodi, plinovodi).

»Vsi stroški tako imenovanih humanitarnih letov se konec leta obračunajo pri tisti zdravstveni enoti, kjer ima uporabnik status. V sekretariatu so se odločili, da iz tega ne kujemo dobič-

Mirko Završek

rišča oziroma je na tak način premalo pripravljeno. Naj omenim, da ima samo jeseniška bolnišnica na strehi helikoptersko pristajališče.«

V letalski enoti RSNZ na Brniku, ki pokriva celotno Slovenijo, so letos, do srede oktobra, posredovali v 42 akcijah gorskega reševanja ter prepeljali v bolnišnice 42 ranjenih in šest mrtvih. Sodelovali so tudi v petih iskalnih akcijah. Od leta 1968 do letos so opravili 360 reševalnih akcij, prepeljali 388 ponesrečencev, od teh 287 živih.

Jože Brodar

»Reševanje v gorah je najtežja oblika letenja. Zelo pomemben je dobro izurjen in usklajen team; ne le pilot in mehanik, tudi zdravnik in gorski reševalci morajo biti usposobljeni za reševanje s helikopterjem,« je poudaril Jože Brodar. »Helikopter sodeluje pri 70 odstotkih vseh reševanj v gorah, s tem skrajša čas reševanja z osmih do desetih ur ali celo več, včasih tudi celega dne, na največ uro in četrt od začetka akcije do izročitve ponesrečenca v bolnišnico. Način reševanja, uspešnost so blizu svetovnemu vrhu, zdravniška podkomisija pri GRS, ki jo vodi dr. Tomaž Ažman, obnavlja in izpopolnjuje tudi medicinsko opremo v reševalskem helikopterju, s katero bo zdravnik lahko že v skali ponesrečencu učinkoviteje pomagal. Dostikrat je namreč za preživetje odločilna prva pomoč.«

»H. Jelovčan, Foto: J. Cigler

KRIMINAL

Zaplenjene petarde Tovornjak izginil

Policisti so ovadili D. M. zaradi kaznivega dejanja tihotapstva. Zalotili so ga, ko je prek mejnega prehoda na Korenškem sedlu tihotapil v Jugoslavijo 18.600 petard. Nekateri očitno želijo bučne novoletne praznike, ne pomislijo pa, da tudi "nedolžne" petarde lahko zanesljivo ogenj ali ranijo ljudi.

V nedeljo, 2. decembra, je neznanec v Škofji Loki ukradel tovorni avto Zastava, reg. št. KR 189-098 in ga odpeljal v neznanost. Čeprav je malo verjetno, da kroži v okolici s pravo registrsko številko, bi bila kakršnakoli informacija lastniku in policistom gotovo dobrodošla.

NA SONČNI STRANI ALP

Reševanje ob ekoloških nesrečah

Kranj, 26. novembra - V državah Evrope in tudi v precejšnjem delu Slovenije so poklicni gasilci opremljeni in strokovno usposobljeni tudi za posredovanje v vse pogostejših ekoloških nesrečah. Kranjska poklicna brigada je iz republiškega programa opremljanja kot regijski center v obdobju od 1983 do 1985 izpadla.

Nekaj najnovejših opreme za osebno zaščito reševalcev in začetne posege ob nesrečah z nevarnimi snovmi so Kranjčani letos dobili od republiške uprave za požarno varnost. Opremljenost jim omogoča, da se približajo mestu nesreče in omejijo nadaljnje širjenje, ne pa tudi, da bi nesrečo "pogasilni".

Za to bi potrebovali predvsem posebno vozilo s specialno opremo za reševanje ob prometnih nesrečah, razlitju naftnih derivatov, strupenih in jedkih snovi v prometu, v skladiščih in vodi.

Ker pričakovanega denarja iz republiške blagajne ni, se kranjski poklicni reševalci (znova) obračajo na občinski izvršni svet in dobesečno prosijo za denar za nakup hitrega vozila za tehniško-ekološko reševanje. Cena, skupaj z opremo, znaša okrog 2,1 milijona dinarjev. Denar gotovo ni majhen. Glede na to, da naj bi bil v Kranju regijski center za posredovanje v ekoloških nesrečah (praviloma z izjemo Jesenic, kjer naj bi se poklicna gasilska enota opremila predvsem za reševanje v predorih), bi bilo najbolj umestno, da bi dosegli dogovor o sofinanciranju na medobčinski ravni. ● H. Jelovčan

Nezavarovana zlatnina

Delavci UNZ Kranj so opozorili odgovorne v Mercatorjevem duty free shopu na Titovem trgu v Kranju, naj bolje zavarujejo zlatnino, ki jo prodajajo. Navsota niso vzeli resno. Morda ga bodo zdaj, ko so jih izučili tatovi, ki so sredi dneva izpod šipe odnesli kar zajeten kupček zlatih predmetov.

Draga jakna

Stari znanec jeseniških policistov H. J. je vlomil v butik Bullet na C. maršala Tita 47. Razbil je okensko steklo in iz butika vzel jakno, vredno 2300 dinarjev. Z nasilnim vplomom je povzročil še dodatnih 1500 dinarjev škode. Policisti bodo proti njemu napisali kazensko ovadbo javnemu tožilstvu.

Vinko Cankar iz Železnikov

Odškodnina naj bo pošteno razdeljena

Železniki, 15. novembra - Inž. gozdarstva Vinko Cankar opozarja na nekatere socialno-ekonomske vidike prvonovembrskih poplav oziroma odpravljanja njenih posledic.

Kot član občinske komisije za ugotavljanje škode, ki je pred dobrim tednom podala končno oceno škode, ugotavlja, da v oceni ni mogoče zaobjeti škode zaradi dolgoročnih posledic poplav na Škofjeloškem, še manj to škodo tudi nadoknaditi. Metodologija izračuna, iz katerega izhaja merilo ogroženosti, ki je osnova za pridobivanje odškodnine, namreč odšteva amortizacijo poškodovanih objektov, zaradi česar bo odškodnina nižja od dejanskih stroškov obnove oziroma novogradnje. S tem, ko objekti večidel tudi niso bili ustrezno zavarovani, bodo kraji in posamezniki še dodatno prikrajšani.

»Drug problem bo pokrivanje škode,« napoveduje Vinko Cankar. »Viri so znani, jasno je tudi, da bo denarja bistveno manj, kot znaša škoda. Ob tem je upravičena bojazen, da bodo imela nekatera območja prednost, medtem ko bodo drugod ljudje morali podstaviti lastna pleča. Odškodnina mora biti pošteno razdeljena, pošteno, namensko naj bo tudi uporabljena! Mislim, da bi morali ljudje v krajevnih skupnostih in občini bedeti nad delom in računski služb, ki bodo sanirale škodo.«

Škoda naj bi bila po mnenju Vinka Cankarja tudi vir dela oziroma zaposlitve brezposelnih, saj bodo po prvih grobih posegih, predvsem na cestah in vodotokih, potrebne še "fine" posege, ki se bodo raztegnile na daljši čas. »Nesmiselno je zdaj poskušati iskati krivce za škodo. Poplava je bila naravna katastrofa, res pa je, da je kakšna škoda nastala tudi zaradi slabih gradbenih rešitev, ki so plod večnega pomanjkanja denarja. Ponavljajući takšnih napak bi se morali pri odpravljanju posledic izogniti.« ● H. Jelovčan

Ko čeki menjajo lastnika

Tatiči, zlasti vlomilci v parkirane avtomobile, ki jih premamijo v nemarno puščene ženske torbice, denarnice in listnice z dokumenti, štejejo za dober ulov tudi čekovne kartice in čeke. Če je zraven še osebna izkaznica, kar običajno je, so še posebej zadovoljni. Na čeke se namreč da kupiti vse mogoče, če jih je dovolj, celo televizor ali HI-FI v najbližji trgovini s tehničnim blagom.

Zadnje čase se dogaja, da novi "lastnik" vnovči čeke, še preden je pravi pogruntal, da so mu izpuhteli oziroma preden je o "izgubi" uspel alarmirati svojo banko. Vnovčeni čeki lepo prikaplajo v banko, banka imetniku tekočega računa veselo knjiži porabo, minus in povrh še negativne obresti, če je poraba previsoka. Za banko so pač pomembni samo zneski, kdo je denar potrošil, je ne briga dosti. Zavarovala se je - kot se pač zna - s klavzulo o odgovornosti imetnika tekočega računa, ki naj pazi, kako in kje razkazuje svoj denar.

Oškodovanec benti, to pa je običajno tudi vsa uteha. Nepripravil, ki si je "sposodil" njegove čeke, praviloma ostane neznan, če pa se že ujame, traja precej časa, da "minus" od njega sodniško iztoži.

Vendar pa zadeva le ni tako brezupna, kot se zdi. Na hrbtni strani čekovne kartice razločno piše, da mora tisti, ki ček sprejema, torej trgovec, gostinec, bančnik, preveriti, ali se podpis in številka računa na čeku ujema s podpisom in številko na kartici in ali se ujemata tudi številki na čekovni kartici in osebni izkaznici. Kakorkoli se že zdi mnogim vsakokratno legitimiranje odveč, je torej nujno. In če je nujno, nosi odgovornost za ukraden vnovčen ček (tudi tisti, ki ga je sprejel. Nekateri oškodovanci to vedo in so denar od malomarnih trgovcev - ki, resnici na ljubo, človeka le redko legitimirajo - iztožili. Kajpak tudi to traja nekaj časa, a se splača, sploh če je tatinski vnovčitelj popihal brez sledu. Žal večina okradenih tega ne ve in pridno plačujejo ceho, resda tudi lastne, nemarnosti. ● H. Jelovčan

NESREČE

Prehitro za kolono vozil

V sredo, 28. novembra, je 36-letni Josip Smolčič iz Andrijaševcev v bližini izvoza za avto ceste Kranj-zahod dohitel kolono vozil. Zaradi prehitre vožnje je začel zavirati, pri tem zapeljal poševno na nasprotni vozni pas in trčil v vozilo 18-letnega Igorja Bitenca iz Ljubljane. V nesreči je bil hudo ranjen sopotnik v Smolčičevem avtu, 10-letni Ivan Smolčič. Odpeljali so ga v jeseniško bolnišnico, kjer so ga operirali.

Cik-cak po cesti

V petek, 30. novembra, ob 8.25 je 25-letni Franc Poljanc iz Sebenj s 101 cik-cak vozil od Dupelj proti Križam. Pred križiščem za Sebenj je zapeljal na bankino, od tam pa na nasprotni vozni pas. Tedaj se je s stranske ceste iz Retenj pravilno vključil v promet 21-letni Slavko Krabonja. Vozili sta trčili. V nesreči je bil povzročitelj Franc Poljanc huje ranjen.

Trk v križišču

V soboto, 1. decembra, ob 20.55 je 22-letni Tomaž Križnar iz Zg. Bitenj z nezmanjšano hitrostjo zapeljal z neprednostne ceste v križišče Ul. Moše Pijadeja s C. 31. divizije. Pri tem je vsilil prednost 24-letnemu Marku Giacomeliju iz Kranja. V nesreči je bila huje ranjena Giacomelijeva sopotnica Mija Žumar, roj. 1968, iz Olševka.

Skočil iz osmega nadstropja

V nedeljo, 2. decembra, sta Ivo Sifrer in Renato Hudolin ob pol dveh zjutraj prišla domov, v stanovanje na Partizanski 41 v Škofji Loki. Ko sta zaspala, je v stanovanju izbruhnil požar. Ivo Sifrer je skočil iz osmega nadstropja stolpnice, padel na parkirni prostor in mrtev obležal, medtem ko je bil Renato Hudolin rahlo zastrupljen s plini. Požar so pogasili škofjeloški gasilci. Ogenj je po vsej verjetnosti zagorel, ker je eden od stanovalcev kadil in pri tem zaspal.

Otroška igra z ognjem

V soboto, 1. decembra, je zagorel kozolec pri Sv. Duhu. Škode je za okrog 10.000 dinarjev. Ogenj sta zanela otroka, ki sta se igrala z vžigalnikom.

Halo, 93

Kranjski poklicni gasilci so v soboto, 1. decembra, gasili dimniški požar v Gregorčičevi ulici. Istega dne so v Tenetišah odpirali jugo, v katerem je lastnik pustil klučce. V ponedeljek, 26. novembra, so vlekli dve vozili iz jarkov ob cesti, najprej prikoličarja na Ljubelju, nato še osebni avto v Podljubelju. Dva dni kasneje so imeli podobno opravilo na avto cesti. ● H. J.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROŠKA 5 64000 KRANJ
TEL (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

»IZBRALI SMO ZA VAS«

Kdo od Vas še ni obiskal prodajalne MERKUR na Koroški cesti 1 v KRANJU? Ste se že prepričali, da je to prodajalna z najboljšo izbiro:

- vijalnega materiala
- ročnega in strojnega orodja ter
- pohištvenega in stavbnega okovja.

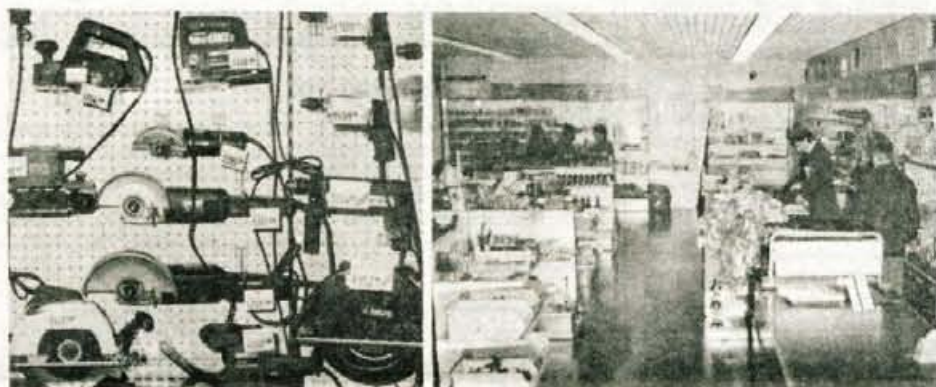
Že veste, da Vam v prodajalni MERKUR nudijo posebno ugodnost, če pokličete telefonski številki 064-26-461 ali 21-254? Pri nakupih nad 500 din Vam naročeni material na Vašo željo dostavimo tudi na dom.

In še posebna ponudba v teh dneh!

Električno orodje AEG:

- vbojna žaga STS 380 A
- vrtni stroj SBE 400 R
- kotna brusilka WS 602

1.638,00 din
1.908,90 din
2.595,20 din.

Mercator - preskrba

trgovinsko podjetje Tržič, d.d.
Trg svobode 27

**Mercator za boljši
in cenejši vsak dan!**

- mesec december v Mercatorju, prodajalnah v Tržiču, je mesec ugodne ponudbe in poceni nakupov pri plačilu z gotovino ali čeki, s popusti
- pohištvo, talne obloge in preproge...
- izdelke bele tehnike in akustike, gospodinske aparate in potrebščine
- tekstilne izdelke in obutev, galanterija
- kolesa, mopede in vespe Tori
- vodovodni in termo inštalacijski ter gradbeni material, orodje ter še marsikaj...

s 15 do 30 % popusta

- Po izredno ugodnih cenah nudimo opremo za zimski šport
- možnost nakupa je tudi na obroke!
- decembra bodo vse prodajalne odprte tudi ob sobotah popoldne, tako kot vsak delovni dan
- pomnite, da je dober in poceni nakup, nakup pri Mercatorju
- vsa pojasnila dobite v posameznih prodajalnah!

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a
tel.: 34-034, 34-033, 36-033

DNEVI UGODNIH NAKUPOV

od 27. 11. do 8. 12. 1990

● **TRAKTORJI TOMO VINKOVIČ**

po najnižjih cenah

TV 818	50.614,00 din
TV 821	52.380,00 din
TV 822	62.380,00 din
IMT 539	86.703,80 din

**POSEBNA NAGRADA KUPCEM
AGROMECHANIKE JE**

VREDNOSTNI BON AGROMECHANIKE

SAMO V OMENJENIH DNEH LAHKO POLEG ZNIŽANIH CEN KORISTITE UGODNE KREDITE ZA NAKUP TRAKTORJEV IN VSE DRUGE KMETIJSKE MECHANIZACIJE.

POKLIČITE po telefonu
34-035, 36-033, 33-034

TRGOVINA JE ODPRTA VSAK DAN OD 7. - 17. URE, OB SOBOTAH
OD 8. - 12. URE.

**ŽELITE PRIJETEN
IN UDOBEN DOM?
OPREMLJATE TRGOVINO,
BUTIK ALI SKLADIŠČE?**

NUDIMO VAM PROGRAME:

- **KVALITETNE**
- **PRILAGODLJIVE**
- **Z NEŠTETIMI KOMBINACIJAMI, RAZLIČNIH BARV, BREZPLAČNE NASVETE ARHITEKTA IN NIZKE CENE.**

**SLEDITE
RUMENI
ČRTI**

lesnina **li**

- **Moderni interieri p.o.**
Prodajni salon Kranj, Ul. Mirka Vadnova 7, Prmsko-vo
- **SALON KUHINJSKE OPREME**
Titov trg 5
- **PRODAJNI SALON**
Skladiščna 5, Jesenice

BANKA

ABANKA D. D. LJUBLJANA

POSEBNA PONUDBA ZA VARČEVALCE, KI
SKLENEJO POGODBO ZA VEZAVO DINARSKIH
SREDSTEV OD 22. NOVEMBRA 1990 DALJE.

znesek v din	letna obrestna mera		
	nad 1 mesec	nad 3 mesece	nad 6 mesecev
od 1.000 do 25.000	24%	29%	30%
od 25.001 do 50.000	26%	31%	32%
od 50.001 do 100.000	27%	32%	33%
nad 100.001	28%	33%	34%

UPOKOJENCI, KI BODO PREJEMALI POKOJNINO NA
HRANILNO KNJIŽICO ALI TEKOČI RAČUN V ABANKI,
PA LAHKO PO UGODNEJŠI OBRESTNI MERI VEŽEJO
ŽE NIŽJE ZNESKE.

znesek v din	letna obrestna mera		
	nad 1 mesec	nad 3 mesece	nad 6 mesecev
od 1.000 do 10.000	25%	30%	31%
od 10.001 do 50.000	26%	31%	32%

Vse opravke v zvezi z nakazilom vaše pokojniné bo uredila
vsaka enota ABANKE v Sloveniji. Obiščite nas, skupaj
bomo poiskali najboljšo rešitev!

BANKA PRIJAZNIH IN PODJETNIH LJUDI

**POGLEJTE NA KOLEDAR,
KOLIKO DNI JE ŠE OSTALO
DO KONCA LETA.**

**Izkoristite priložnost ugodnega nakupa
do konca leta v Merkurjevih
prostocarinskih prodajalnah.**

- gorilniki KLÖCKNER
- obtočne črpalke WILO
- nerjaveča posoda SILIT
- keramične ploščice in kopalniška oprema
- novoletni okraski
- bogata izbira igrač
- pralni stroji SIEMENS
- televizorji SONY in SHARP

PARTNER, Koroška 2, Kranj
MLADI POTROŠNIK,
Gregorčičeva 8, Kranj

IDEAL, Wolfova 8,
Ljubljana
Keramične ploščice in kopalniška
oprema,
Gregorčičeva 8, Kranj

**PRI NAKUPU NE POZABITE,
DA JE NAJBOLJŠE**

M Mercator – Oljarica Kranj

KOVINOTEHNA

Blagovnica FUŽINAR Jesenice

Kasetofoni SAMSUNG

NEVERJETNO
ob nakupu z gotovino - 10 %
2.679.- 2.412.-

nemogoče je mogoče - nemogoče je mogoče

LANGO

Čankarjeva 5 64000 KRANJ tel. 064/23 474

USNJENA GALANTERIJA

- torbice
- čevlji
- škornji

Vse po izredno konkurenčnih cenah

DROGERIJA

- kozmetika
- parfumi
- modni dodatki

Vse po več kot ugodnih cenah

Vam nudi trgovina

LANGO

Vsaki dan od 9. - 19. ure
sobota od 9. - 12. ure

KLUB KOKRA
je edini klub, ki vam SAMO
DAJE, in od vas NIČ NE
ZAHTEVA!

Pozanimajte se v trgovinah Kokre,
v Kranju, Gorenji vasi, Trziču, Škofji Loki, Žireh,
Radovljici, Metliki, Radljah ob Dravi, na Jesenicah in
na Bledu.

Kokra

50 mopedov PIAGGIO SI
s čelado

AVTOIMPEX

20x Alfa Romeo
33

1x 1.000.000 DIN

2x 500.000 DIN

10x 100.000 DIN

Novoletni
3x3

**PRVO
ŽREBANJE**

16. 12. 90

Cvetje Klavdija
BRITOF 73
tel. 35-937

Za Advent in Božič ter Novo leto izdelujemo čudovite adventne venčke, razne moderno in okusno izdelane aranžmaje. Po naročilu pletemo kite oziroma girlande iz smrečja za krasitev lokalov in javnih prostorov.
Cenjene stranke, pridite, oglejte si našo ponudbo!

PIZZERIA POLANA

GOLNIK, TEL. 46-502

je po novem odprta vsak dan od 9. do 22. ure
Poleg 18 vrst pizz vam nudimo še ostale jedi in slaščice
ŽELIMO VAM PRIJETNE PRAZNIKE IN SE PRIPOROČAMO!

Kinder- und Spielzeugland
ŠTEVILKA 1
NA PODROČJU IGRAČ

S TEM OGLASOM DOBITE ŠE DODATNO **10 %** POPUSTA NA VSE!

BELJAK
Hauptplatz 13 (Glavni trg)

Hotel Grad Podvin
PODVIN - RADOVLJICA - JUGOSLAVIJA
NOVI RADOVLJICA - B. B. 15 - TEL. 041/15 540 - 15 514
TELEK 3688 VU PODVIN

HOTEL GRAD PODVIN
Mošnje 1, Radovljica

Strokovni kolegijski organ Gostinskega podjetja hotel Grad Podvin objavlja prosto delovno mesto
RECEPTORJA

Pogoji:
- ustrezna srednja izobrazba
- znanje dveh tujih jezikov (angleško, nemško, italijansko)
- eno leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusnim delom dveh mesecev. Delo je v treh izmenah. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh od dneva objave na naslov: Gostinsko podjetje HOTEL GRAD PODVIN, kadrovska služba, 64240 Radovljica, Mošnje 1. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku objave.

TEDI
TRGOVINA ZA TEKSTIL IN IGRAČE
PREŠERNOVA 10, KRANJ

SUPER PONUDBA!

JEANS HLAČE 150 din	JOGI RJUHA (90 x 190) 99 din
TERMO HLAČE 150 din	BRISAČE (50 x 70) 39 din
TENIS NOGAVICE 15 din	KUHINJSKA KRPA 15 din
ŽENSKÉ HOLA-HOP 19 din	MOŠKE JAKNE 529 din
MOŠKE FLANEL 150 din	IGRAČE ŽE ZA 20 din
SRAJCE 150 din	

IN ŠE 90 POCENI PROIZVODOV OBIŠČITE NAS IN SE PREPRIČAJTE!

HOTEL GRAJSKI DVOR RADOVLJICA
Kranjska ul. 2

Komisija za kadre in družbeni standard Hotela Grajski dvor Radovljica razpisuje prosta dela in naloge:
RAČUNOVODJE

Pogoji:
- višja izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom, s poskusnim delom 3 mesece.
Pisne vloge z dokazili sprejema 15 dni po objavi komisija za kadre in družbeni standard Hotela Grajski dvor Radovljica, Kranjska ul. 2. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh.

Lth loške tovarne hladilnikov škofja loka

LTH ŠKOFJA LOKA
Kidričeva 66
64220 Škofja Loka

LTH Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge:
VODJE RAČUNOVODSTVA
VODJE INŽENIRINGA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.:
- visoka strokovna izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
- znanje enega svetovnega jezika
pod 2.:
- visoka strokovna izobrazba strojne smeri
- 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
- znanje enega svetovnega jezika

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni na naslov LTH Škofja Loka, Kidričeva 66, Škofja Loka. Sklep o izbiri bodo prijavljeni kandidati prejeli v 8 dneh po sprejemu.

MALI OGLASI
27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodajam dve dvometrski FREZI, ena rabljena Cimos ter nova Lely. ☎ 49-658 16931

Ugodno prodajam novo sobno PEČ na olje in TELEFONSKI APARAT Iskra. ☎ 802-574 17314

Prodajam nov INKUBATOR - VALILNIK, za vso perutnino, zmogljivosti 1.152 kosov. A. Travna 13, Jesenice - Javornik 17335

Prodajam nov oljni GORILNIK. Cena 4.000,00 din. ☎ 35-626 17344

Ugodno prodajam 30 odstotkov cene nov ŠTEDILNIK kiperbusch in nov kombiniran 100-litrski BOJLER, za centralno kurjavo. Hrušica 156, Jesenice 17345

ŠTEDILNIK Candy (4 plin, 2 električni), s pecio, rostfri, NAPO in pomivalno rostfri KORITO, prodajam za simbolično ceno. Naslov v oglasnem oddelku. 17358

Najboljše ponudniku prodajam čez 100 let star ŠIVALNI STROJ Singer, odlično ohranjen in v delovnem stanju. Sifra: SINGER 17396

Prodajam 1-fazni nov CIRKULAR, 40 odstotkov ceneje. Rožman, Lahovče 80, Cerklje 17399

Prodajam švedski barvni TV, ekran 63 cm, z daljinskim upravljanjem. ☎ 70-250 17400

Prodajam industrijski ŠIVALNI STROJ Pfaff. ☎ 70-145 17401

IZDELAVA, OBRNOVA IN PRODAJA REZERVNIH AVTOMOBILSKIH DELOV

STANE PLESTENJAK

PRODAJA REZERVNIH AVTO DELOV Z 750, Z 126 P, JUGO, Z 101, LADA

NOVO:
REZERVNI DELI ZA RENAULT 4, GOLF SE PRIPOROČAMO!
DEL. ČAS OD 14. - 19. URE
SOBOTA OD 8. - 12. URE

64000 KRANJ
Jaka Platiše 13
Tel.: 064/36-238

SILOREZNICO Epile 900, z nizkim koritom in motorjem ter PUHALNIK Grič, prodajam. ☎ 061/375-168

Prodajam ŠTEDILNIK kiperbusch, dobro ohranjen. ☎ 42-392 17352

Prodajam barvni TV Philips, na daljinsko upravljanje. ☎ 73-617, popoldan 17355

Prodajam barvni TV Iskra, star 5 let. Cena 2.800,00 din. ☎ 37-441 17360

Prodajam termoakumulacijsko PEC, 3 kW, nerabljen. Miro Sodja, Studor 36, Sr. vas v Bohinju 17362

Prodajam trajnožarečo PEC, toplotne moči 7.2 kW. ☎ 22-715 17369

Prodajam termoakumulacijsko PEC 3 kW, rabljena 1 sezono. Cena 2.500,00 din. Suljanovič, Britof 241, Kranj 17407

GRABENI MATERIAL

Prodajam rabljeno strešno OPEKO-betonski zareznik, 2.500 kosov. ☎ 25-070 17328

Prodajam rabljena OKENSKA KRI-LA, Sr. Bitnje 56, Žabnica 17329

Prodajam smrekove HLODE in 20 kosov ŠPIROVCEV, dolž. 8 m, okrogli. ☎ 65-117 17392

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj

vpisuje kandidate v naslednje tečaje:

- tečaj vodenja poslovnih knjig za nosilce obrti v zasebnem sektorju
- tečaj vodenja poslovnih knjig privatnega podjetja
- tečaj šivanja in krojenja (začetni in nadaljevalni)
- tečaj računalništva - uporaba programskih paketov za uporabnike PC računalnikov
- tečaj strojepisja (začetni in nadaljevalni)
- tečaj slovenskega jezika

Informacije dobite po telefonu 27-481.

NOV NOČNI LOKAL V TRŽIČU

ROBINSON club TRŽIČ

DETELJICA
(v novem delu prodajnega centra)

Odprto vsak dan od 21. - 02. ure

ZA VSE, KI UŽIVAJO V PRAVEM PLESNEM KORAKU!

MEDO
OTROŠKA TRGOVINA
Marolt Tatjana, KRANJ
Tomsičeva 16

Trgovina MEDO sporoča, da je poleg stare trgovine z igračami odprla novo trgovino z otroško modo za dojenčke, malčke, otroke in najstnike. Nudimo vam tudi oblačila priznanih italijanskih proizvajalcev, kot so IANA, BRUMMEL, MAULI. Priporočamo se za obisk!

Odprto vsak dan od 9. - 19. v soboto od 9. - 12. ure

MANIA sport
K R A N J

MALI PRINC
Prodajalna za otroke!

TRŽIČ
Partizanska 11
tel.: 52-154

VSE ZA OTROKE PO UGODNIH CENAH
(od dudke, oblačil, vozičkov...)

POSEBNO BOGATA IZBIRA IGRAČ!

Odprto: od 9. - 12., 15. - 19. ure

ELAN tovarniška razprodaja super - cene

smuči od ATS 99,-
smučarski čevlji od ATS 99,-
snowboardi od ATS 999,-

petek, 7. 12. / 14. 12. / 21. 12. / od 14. do 18. ure
sobota, 1. 12. / 15. 12. / 22. 12. / od 9. do 12. ure

ELAN - Brnca (Fürnitz)
Kärntnerstrasse 48, na cesti Podkoren - Beljak

IZOBRAŽEVANJE

INSTRUIRAM kemijo za vse stopnje in vse predmete za osnovno šolo. ☎ 23-716 17305

TUDI VAŠ OTROK NAJ BO LEPO IN MODNO OBLEČEN.

BUTIK
Živ-Zav

ODPRTO OD 12. - 18. ure
sobota od 9. - 12. ure

ŠKOFJELOŠKA 10
KRANJ - LABORE

LOKALI

Oddam PROSTOR za trgovino, agenciji ali poslovni prostor, na Bledu - v Pristavi. Infostan, Zaloška 99, Ljubljana, ☎ 061/443-242, od 8. do 14. ure, v soboto, od 10. do 12. ure 17322

Krajevna skupnost Begunje nudi možnost najetja LOKALA, velikosti 25 kvad. m., primeren za trgovsko ali uslužnostno dejavnost. 17323

**MOTORJI
KOLESA**

Prodajam APN 6, dodatno opremljen. Rudi Vogeljinik, Štrukljeva 28, Radovljica 17351

Gorsko KOLO na 15 pretav, z opremo, novo, prodajam na kredit dan po objavi. Dobravec, Titova 22, Jepsenice 17385

RESTAVRACIJA

italijanske specialitete

Jake Platiše 17
KRANJ
tel.: 34-116

Odprto:
od 10. - 23. ure
nedelja zaprto

BUON
APPETITO!

OBVESTILA

VODOVODNO INSTALACIJO NA HIŠI (novo ali popravila) vam izdelam solidno in kvalitetno! ☎ 28-427 17011

PREDNOVOLETNE POČITNICE NA DOBRČI! Omogočite svojim otrokom, stari od 10 do 13 let, prijetne novoletne počitnice, s številnimi aktivnostmi. Informacije na ☎ 50-136 ali 51-549, popoldan 17223

IZOLIRAM cevi centralne kurjave in toplovloda, z AL pločevino, volno in drugimi materiali. Hitro in poceni! ☎ 061/216-673 17240

Hitro vam POPRAVIMO vse vrste pralnih strojev, pomivalnih strojev, električnih štedilnikov in bojler; na vašem domu! ☎ 39-001 17282

Avtokleparstvo - Branko Lacko, Bevkova 37, Radovljica, ☎ 75-807 - vam NUDI SVOJE USLUGE za vse vrste vozil, tudi obnovo veterarnov. Hitro, poceni, kvalitetno!

ZAHVALA! Iskreno se zahvaljujemo fantom iz Zabnice - Alešu, Janezu, Boštjanu, Franciju, Darku in Lojzetu, ki ste nama pomagali pri delu na polju. Vsem še enkrat iskrena hvala! JERGUČOVI iz Zabnice 17331

ODKUPUJEM obleke za posebne priložnosti - predvsem poročne. Informacije na ☎ 12-259, vsak dan, od 17. do 19. ure 17373

OSTALO

Prodajam lesene KROŠNJE - primerne za nošnje motornih žag in orodja. Franc Kunšič, Tomšičeva 25, Jesenice 17307

Prodajam prenosljiv, malo rabljen KAMIN. ☎ 42-344, od 18. do 20. ure 17310

Prodajam GAJBICE za krompir ali zamenjam za smrekove plohe ter prodajam KLOPCE iz lesenih letvic. ☎ 42-325 17317

Razprodajamo GOSTINSKO OPREMO. ☎ 78-166 17339

Ugodno prodajam otroški kombiniran VOZIČEK Chicco, modre barve. ☎ 621-730 17342

Prodajam bukova DRVA. Po potrebi jih tudi razžagam. ☎ 49-246 17374

Prodajam zdravilna prepelčija JAJ-CA. Cena 2,00 din za kos. Globočnik, Letališka 14, Šenčur - Voglje

PRIDELKI

JABOLKA, več vrst, prodajam. Pokopališka 7, Naklo 17363

Prodajam drobni KROMPIR. Zg. Bitnje 23, Žabnica 17364

finiest

Trgovina z otroško konfekcijo in kozmetiko v centru Kranja na Cankarjevi 4, I. nadstropje.

Tel. in fax. 39-714

Odprto 9. - 19., sobota 9. - 13.

ITALIJANSKA KOZMETIKA

POSESTI

Prodajam več zazidljivih PARCEL, v Bitnjah pri Kranju. Informacije na ☎ 631-478, popoldan 17337

Prodajam zazidljivo PARCELO, 300 kvad. m., na Gabrški gori ali zamenjam za osebni avto. ☎ 11-312 17348

Prodajam GARAŽO v Šorljevci ulici. ☎ 24-992 17356

Družina najame KOČO na Gorenjskem, za Novoletno praznovanje. ☎ 36-389 ali 48-543 17394

RAZNO PRODAM

Prodajam novo žensko krzveno JAKNO - nutrija, števil. 44 in SORTIRNIK za jajca. ☎ 64-226 17308

STAN. OPREMA

Poceni prodajam rabljeno SPALNICO. ☎ 632-415, popoldan 17306

Prodajam novo KUHINJO Marles Lantana, 40 odstotkov ceneje (3 visoke omarice, 1 predalnik in pult, dolž. 1.60 m); primerna za vikend. ☎ 622-605 17379

Zaradi selitve prodajam POHIŠTVO za dnevno sobo "Dom" Alpes, staro dve leti, klubsko MIZO Alpes, TROSED in dva FOTELJA. Cena po dogovoru. ☎ 67-164 17391

STANOVANJA

Najamem 1-sobno ali 2-sobno STANOVANJE na Gorenjskem. Nudim 2-letno predplačilo. Možen tudi kasnejši odkup. ☎ 68-106 17309

Nujno najamem GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE, za daljši čas, v Kranju ali okolici. Šifra: HITRO 17330

3-članska družina išče STANOVANJE, v Kranju ali okolici Kranja. Plačilo mesečno! ☎ 35-040 17343

Zamenjam 2-sobno STANOVANJE na Drulovski, za enako na Zlatem polju ali Vodovodnem stolpu. Naslov v oglasnem oddelku. 17349

Slovenska družina išče GARSONJERO ali 1-sobno STANOVANJE, na relaciji Bled - Radovljica. Šifra: SLOVENC 17377

Mamica s 5-letno hčerko najame 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, na relaciji radovljica - Lesce Bled - Jesenice. Šifra: REDNA Plačnica 17378

Tai Tai

Cankarjeva 4, Kranj, tel. 24-787

PRAVI NASLOV
ZA VSE,
KI IŠČEJO
PRIMERNO DARILO

STANOVANJE, 50 kvad. m., v Radovljici - Izospan blok, visoko pritličje, centralno ogrevanje, telefon, prodajam najboljšemu ponudniku. Informacije na ☎ 066/74-323

VOZILA

Prodajam LADO Riva 1500, letnik 1980. ☎ 81-338 17312

126 PGL, še v garanciji, prodajam. ☎ 74-037 17316

Prodajam JUGO 45, letnik november 1984, registriran celo leto. Informacije na ☎ 70-491 17320

Prodajam JUGO koral 45, junij 1990. ☎ 51-374 - zvečer

Prodajam FIAT 126 P, letnik 1977, vozen, registracija potekla. ☎ 721-202 17321

Prodajam Z 850, obnovljena, letnik 1987. Informacije na ☎ 802-658

Prodajam JUGO Koral 45, star 10 mesecev, rdeče barve, prevoženih 4.000 km. Miroslav Bizjak, Zg. Bitnje 250, Žabnica 17327

Prodajam Z 750. ☎ 36-432 17334

Prodajam R 4, letnik april 1987. Informacije na ☎ 34-429, popoldan

Ugodno prodajam Z 750, letnik 1979, potrebna manjšega popravila. Hrušica 156, Jesenice 17346

Prodajam Z 750, letnik 1980. Cena po dogovoru. Knifc, Podljubelj 23, Tržič 17350

Prodajam Z 750 po delih. Breznik, Savska loka 10, Kranj 17357

Prodajam Z 101 GTL, dobro ohranjena. ☎ 34-066 17365

JUGO 45 Koral, letnik 1989, prodajam. Cena po dogovoru. Tone Urbas, Tavčarjeva 3/b, Jesenice

Za minimalno ceno prodajam odlično ohranjen AUDI 50, letnik 1977, 75.000 km. Gradnikova 26, Radovljica, ☎ 74-412, po 18. uri 17367

Prodajam Z 850, letnik 1982. Sp. Duplje 68/b 17368

Prodajam Z 750, letnik 1979, registrirana do februarja 1991. Cena 900 DEM. Prodajam tudi Z 101, karambolirana, lahko po delih. ☎ 81-200

Poceni prodajam Z 101, letnik 1976, prvi lastnik Rok Mikec, Nas. Jaka Bernarda 8, Bled 17387

Z 101 GTL 55, letnik 1984, prodajam. Krožna ul. 4, Kranj, ☎ 24-211

BMW 525, letnik 1978, motor letnik 1985, registriran do maja 1991, ugodno prodajam. ☎ 78-965 17398

Prodajam FORD Escort 1.4, letnik december 1987, prevoženih 27.000 km, garažiran. Cena po dogovoru. ☎ 84-728 17402

ZDRAVNIŠKI PREGLEDI OČI
Vsak torek od 16.-18. ure

optika aleš

kranj - janka puclja 9
planinalll, tel. 064/34-471

ZAPOSLOTITVE

Če ste ostali brez zaposlitve in imate prosti čas, poizkusite kot POTNIK DZS. Tedenska izplačila prazniške! ☎ 622-343 17056

Zaposlim dva samostojna MIZARSKA POMOČNIKA, z nekaj letno prakso. ☎ 486-518 17080

DELO na domu, izkušnje niso potrebne, dobro plačilo. Šifra: DOBER ZASLUŽEK 17298

Iščem žensko za skupno ŠIVANJE, konfekcija ali butični izdelki oziroma po meri. Šifra: ŠIVANJE 17304

NATAKARICA z znanjem nemškega jezika, dobi zaposlitev v Avstriji - na Koroskem. Informacije v Gotlini "Mangart", Bled, ☎ 77-132

Sprejemam redno ZAPOSLOTITVE na dom. Šifra: DELAVNICA - 40 KVAD. M 17324

POMOČ za dnevno nego starejše ga bolnika, iščemo. Informacije na ☎ 28-844 17353

Iščem PRODAJALCE na terenu, za prodajo uvoženih artiklov. ☎ 25-701, zvečer 17388

Honorarno DELO nudim komunikativnim osebam. Informacije na ☎ 78-082, od 16. do 19. ure 17406

ZAHVALA

V 85. letu starosti je umrl dragi oče, brat, stari oče, dedek, stric in tast

ANTON
MARKUN

Jermanov ata iz Sr. Bele 30

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in denarno pomoč. Iskrena hvala osebju Doma upokojencev v Kranju za dolgoletno oskrbo in nego. Hvala zdravniškemu osebju desne Kirurgije bolnišnice Jesenice za nego v zadnjih dneh. Hvala delovnim organizacijam za darovano cvetje: Zvezda Kranj, VIZ Višnja Gora in obrat Jelovica Preddvor. Posebna zahvala g. župniku iz Preddvora za prelep pogrebni obred in pevcem iz Nakla za ganljivo zapete pesmi ob slovesu. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti!

VSJ NJEVOVI

Kranj, Breg ob Kokri, Jezersko, Ivančna Gorica, Koritno, Bohinj, Medvode, Sindelfingen, Ljubljana, Sr. Bela, Trstenik

Nudim DELO na domu, izkušnje niso potrebne. Zaslužek 6.000 DEM. Pošljite kuverto z naslovom in znakom ter kratek življenjepis, 50,00 din za stroške gradiva z navodili za delo, na naslov: P.P. 8, 64274 Žirovnica 17376

Terenskim PRODAJALCEM nudim dober zaslužek. ☎ 47-491, od 15. do 18. ure 17382

INSTALATER, redno zaposlen za vodovod, centralne kurjave, z B kategorijo in izpitom za kurjača kotlov, gasilec, išče redno zaposlitev - hišniško delo, nabava, vzdrževanje, ogrevanje - z možnostjo stanovanja, na področju Gorenjske. Nastop dela po dogovoru. Šifra: HIŠNIK 17384

NEGA IN OBLIKOVANJE
NOHTOV

ANDREJA JAMNIK
FRANKOVO NASELJE 83
64220 ŠKOFJA LOKA
TELEFON: 064631-608

ŽIVALI

Prodajam KANARČKE Župančičeva 30, Kranj, ☎ 35-791 17283

Prodajam od 20 do 180 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 17289

OPRAVIČILO

Pri zahvali za pokojno

FRANCKO
VALANT

roj. Pfeifer

je bilo napačno napisano domače ime! Pravilno se glasi:

p. d. MRKOTOVE
mame

Prodajam KRAVO, ki bo čez 1 mesec drugi telita. Anton Aljančič, Kovor 84, Tržič, ☎ 57-581 17315

Prodajam polovico BIKA. ☎ 42-933

Prodajam 6 tednov starega TELETA. Hraše 31, Lesce 17325

Prodajam TELIČKE simentalke, stare od 4 do 8 tednov. Voklo 44, Šenčur 17340

Prodajam 175 kg težkega PRAŠIČA in dve OVČKI, stari 6 mesecev. Radosavljevič, Hrastje 106/a, Kranj 17340

Prodajam PUJSKE, stare 8 tednov. Svetina, Bodešče 28, Bled 17338

Prodajam KRAVO simentalke, po prvem teletu. ☎ 65-469 17340

Prodajam 10 dni staro TELIČKO simentalke. Okroglo 15, Naklo 17354

Prodajam 160 kg težkega PRAŠIČA. Nova vas 6, Radovljica 17361

Prodajam brejo TELIČKO. Frančiška Zupan, Grahovše 13, Tržič - Lom 17362

Ugodno prodajam 4 mesece v tretje brejo KRAVO, Nova vas 15, Radovljica 17405

Dva plemenska OVNA solcavca, zamenjam za dve plemenski ovci. ☎ 65-703 17405

Prodajam KRAVO simentalke, po prvem teletu, pašna. Just Potočnik, Studor 7, Gorenja vas 17372

Prodajam PRAŠIČE, težke od 30 do 150 kg in BIKCA, težkega 250 kg. Luže 19, Šenčur 17403

Prodajam 8 mesecev brejo TELIČKO. ☎ 66-610 17375

Prodajam 9 mesecev brejo KRAVO simentalke. Praprotna polica 7, Cerklje 17380

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Visoko 92, Šenčur 17386

Prodajam PRAŠIČA, težkega 130 kg, za zakol. Žirovnica 57 17393

Prodajam PRAŠIČE za zakol, težke od 140 do 150 kg. Cegelnica 1, Naklo, ☎ 48-648 17395

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC GOGALA

PTT upokojenec

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Delavci PTT podjetja Kranj

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta in starega očeta

JANEZA KRUHA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ga spremili na zadnji poti in mu poklonili cvetje. Posebna zahvala za vso pomoč in tolažbo sosedom, gasilec iz IGD LTH in njihove-mu govorniku za poslovilni govor, pevcem iz LTH, osebju zdravstvenega doma Škofja Loka, posebej dr. Sedejevi. Lepa hvala tudi g. župniku iz Suhe za pogrebni obred in molitve.

VSJ NJEVOVI

Škofja Loka, 20. novembra 1990

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

FRANC ZALAR

šofer v pokoj

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste nam izrekli sožalje ter se prišli posloviti od njega. Posebej pa se zahvaljujemo Zvezi soferjev in avtomehnikov ter sodelavcem TOZD Remont in pevcem iz Nakla.

VSJ NJEVOVI

Kokrica, Predoslje, Ljubljana, Primskovo, Kamnik, 24. novembra 1990

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša dobra mama, babica in prababica

JERICA
DROL

roj. Zupan
iz Zaloš pri Podnartu

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, sosedom, posebej družini Pogačnik za pomoč ob smrti ter vsem za izkazano sožalje, podarjeno cvetje in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

ZALUJOČI: Vsi njeni

Zaloše pri Podnartu, novembra 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage sestre in tete

FRANČIŠKE ŠIPEC

se zahvaljujemo botrom, sosedom, sorodnikom in znancem za pomoč, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Mihaelu Sajevcu za dolgoletno zdravljenje in patronažni sestri Idi za nego. Hvala tudi g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za petje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSJ NJENI

Oliševek, 10. novembra 1990

Kranjski radio spet buri duhove

Bajuk je (ni) odstopil

Kranj, 3. decembra - Kranjski izvršni svet je 28. novembra razrešil Toneta Bajuka, v.d. direktorja kranjskega radia in na to dolžnost imenoval Petra Tomazina, kar je povzročilo burno reakcijo kranjskih radijcev. Radio Kranj je v sredo zvečer in v četrtek dopoldne oddajal "protestni program", odzvali so se drugi mediji, reagiralo je društvo novinarjev Slovenije in novinarski sindikat, izjavo (ki jo objavljamo) je razposlal kranjski župan Vitomir Gros.

Kranjski radio torej spet buri duhove, potem ko je sodišče 19. oktobra registriralo prenos ustanoviteljskih pravic, se je zataknilo pri v. d. direktorju. Ker nima smisla opisovati dogodkov, ki so se odvijali v prazničnih dneh, smo skušali danes izvedeti, kaj je novega in speli dobili nekaj izjav, ki dodatno osvetljujejo zadevo.

Predsednik kranjskega izvršnega sveta Vladimir Mohorič je dejal: "Dobili smo pisno odpoved Antona Bajuka, jo v skladu s statutom obravnavali in Antona Bajuka razrešili ter na mesto v.d. direktorja Radia Kranj imenovali Petra Tomazina. O tem je prej odločala kadrovska komisija, izvršni svet se je s tem ukvarjal minimalno, tri minute, toliko, da so bile vse vloge prebrane, saj smo imeli peturno sejo, na kateri smo obravnavali tekoča gospodarska in komunalna vprašanja."

"Kako ocenjujete reakcijo radijcev?"

"Zame je povsem nerazumljiva, če so bili z odločitvijo nezadovoljni, naj bi se prišli pogovarjat prej, ko je bil še čas za to, sklicali bi pogovor z njimi in z Bajukom. Na dolgo in široko zdaj govorijo o pritiskih na Bajuka, osebno živim že šestdeset let pod različnimi pritiski, pa zaradi tega ne dajem odpovedi in jih nato preklicujem."

"Je odpoved preklicala?"

"Danes smo jo dobili. Po za-

konu preklica odpovedi seveda ni moč upoštevati."

Obrnili smo se tudi na novega v.d. direktorja Radia Kranj Petra Tomazina, ki je dejal, da je dobil pisno obvestilo o Bajukovem preklicu odstopa le v vednost, saj je naslovljeno na skupščino in izvršni svet. Na vprašanje, kako poteka delo na radiu in kakšna je njegova naloga, pa je dejal:

"Delo sem nastopil s 1. decembrom, delo na radiu poteka naprej povsem normalno, program se odvija po programski zasnovi, ki je predvidena za nekaj dni vnaprej. Razen začetnih emocionalnih izbruhov oziroma pripomb nisem naletel na težave, moje delo je zdaj predvsem v tem, da se odnosi stabilizirajo in nemoteno delamo naprej. Moja največja dolžnost pa je seveda, da se radio do 31. decembra konstituirava v skladu z odločbo sodišča, sprejeti moramo statut in se v skladu z njim konstituirati ter imenovati poslovodni odbor. Preveril bom tudi fizično in premoženjsko zavarovanje radia, ker mislim, da to ni urejeno. Mislim, ker to ne vem, saj posli niso bili predani, danes sem bil obveščen, da je Bajuk trenutno na bolniški. Zato sem predlagal, naj izvršni svet za prvo predajo imenuje tričlansko komisijo."

Vprašanje, kako je bil kranjski radio, ki ima šest zaposlenih in 52 sodelavcev, obveščen

o zamenjavi v.d. direktorja, smo zastavili glavnemu in odgovornemu uredniku Dušanu Roglju, ki je dejal: "Edina informacija, ki smo jo imeli, je bil delovni razgovor, lahko rečemo tudi zbor delavcev, v ponedeljek, 26. novembra, ko je Tone Bajuk omenil, da živi v takšnih pritiskih in da se sooča s takimi blokadami v zvezi s svojim delom in nalogami kot direktor, da razmisli o svojem odstopu in to dokaj hitro. Na tem sestanku se je človeško zlomil, bili smo brez besed in brez sape v trenutku, ko je bilo sestanka konec, tega nismo sprejeli in ne komentirali, začudili smo se, kaj se z njim dogaja in kaj se dogaja z radiom v odnosu do občine. Sestanka 28. novembra nismo nadaljevali, čeprav smo pričakovali njegovo

pojasnilo, mislili smo, da ima vsak človek kdaj težave pri svojem delu in se želi tudi potožiti svojem sodelavcem. 28. novembra nismo vedeli, da izvršni svet obravnava kadrovske zadeve, da bo sprejemal odločitve v zvezi z radiom, dve naši novinarki sta bili na seji, vsaka s svojo zadolžitvijo, odločitev pa je bila sprejeta pod točko razno, brez gradiva. Za Bajukovo odpoved smo izvedeli šele popoldne, ko je prišel sem človek, ki se je predstavil kot naš novi v.d. direktor in dejal, da bo delo nastopil 1. decembra in ga je tudi nastopil. Po vsem, kar vemo zdaj, lahko zatrdim, da je bila odpoved vsiljena, da Tone Bajuk ni njen avtor, danes me je obvestil in poslal na občino tudi preklic te izjave. Mi smo s tem dobili potrdilo, da je postopek sicer pravno formalno legalen, ampak v povsem drugih straneh, ker se nam očita, da smo mahali s pojmom stalinizma, bi rad dejal, da ima vse, kar se dogaja z odstopom Bajuka, prav takšne karakteristike." ● M. Volčjak

Med prazniki se je zavrtela večina žičnic

Zimski turistični centri napol prazni

Kranj, 3. decembra - Praznične dneve so ljubitelji smučanja že lahko uživali na večini gorenjskih višje ležečih smučiščih: Voglu, Krvavcu, Soriški planini, Zelenici in Pokljuki. Edino v Kranjski Gori se žičnice še niso zavrtle, na svoj račun pa so prišli tekači in skakalci v Planici.

Minuli konec tedna in prazniki so bili v znamenju smučanja, danes pa je sneg presenetil prav vse do nižin. Kljub temu so bili gorenjski smučarski centri le napol zasedeni. Med prazniki je na Krvavcu smučalo okrog pet tisoč ljubitejev smučanja, ki so uživali v lepem vremenu. Danes ponoči je zapadlo še nekaj novega snega, zato bodo naprave obratovale tudi prihodnje dni. Podobno je na Soriški planini, kjer je okrog 35 centimetrov snega, največ smu-

čarjev pa je bilo minulo nedeljo, okrog osemsto. Tudi na Zelenici so se letos prvič zavrtle žičnice, saj je na smučišču 20 do 40 centimetrov snega. Naprave bodo spet obratovale konec tedna. Najlepa smučarija pa je bila minule dni prav gotovo na Voglu, ki ga je dnevno obiskalo več kot tisoč smučarjev. Snega je 80 centimetrov. Kljub temu pa so bili hoteli med prazniki slabše zasedeni kot minula leta, večina pa je bila celo zaprtih.

V soboto in nedeljo so s tekmovalni za svetovni pokal začeli tudi alpinci in skakalci. Prve točke za našo reprezentanco sta osvojili Veronika Sarec v slalomu in Katjuša Pušnik v veleslalomu, pri skakalcih pa sta se izkazala Franci Petek in Miran Tepeš. Prav danes pa se začne tudi letošnja akcija Podarim - dobim. Za darovalce je pripravljenih 3.837 nagrad, ki so vredne več kot 16 milijonov dinarjev. ● V. Stanovnik

Izjava

Z ozirom na zaplete okoli »Radia Kranj v ustanavljanju« sem javnosti dolžan pojasnilo.

- Gospod Anton Bajuk, v. d. direktorja Radia Kranj v ustanavljanju je dne 22. 11. 1990 naslovil na predsednika Skupščine občine Kranj pisno odpoved na opravljanje svoje funkcije in delovnega razmerja, kar je utemeljil s sumom v nepravilnosti pri financiranju ustanovitve Radia Kranj. Obenem je kot bivši uslužbenec občine Kranj (pred odhodom na funkcijo) izrazil pričakovanje, da mu občina Kranj zagotovi ustrezno delovno mesto.
- S svojo odpovedjo je g. Anton Bajuk zaposlen na Radiu Kranj seznanil že v ponedeljek, 26. 11. 1990.
- V skladu s Statutom občine Kranj sem odpoved g. Bajuka predal v nadaljnjo obravnavo Izvršnemu svetu SO Kranj.
- IS SO Kranj je na svoji seji dne 28. 11. 1990 obravnaval kadrovska vprašanja, ki jih je ob začetku seje in ob navzočnosti novinarke Radia Kranj napovedal predsednik IS SO Kranj. Iz nam neznanega razloga je novinarka Radia Kranj tik pred pričetkom obravnave te točke sejo zapustila. IS SO Kranj je odpoved g. Bajuka sprejel.
- Ker Radio Kranj kot enotna delovna organizacija v ustanavljanju brez odgovorne osebe ne more poslovati in ker je Občina Kranj ustanovitelj Radia Kranj, je IS SO Kranj v skladu z 244. členom Statuta občine Kranj na isti seji na predlog Komisije za kadrovske zadeve imenoval novega v. d. direktorja Petra Tomazina, ki bo svojo dolžnost opravljal do imenovanja direktorja, ki bo izbran v skladu z zakonom na osnovi javnega razpisa.
- Del zaposlenih - redno zaposlenih pa je vsega 6 ljudi, od tega 1 (en) novinar - je začel na večer po imenovanju oddajati »protestni program« in dal »protestno izjavo za javnost«.

»Protestni program« se je vrtil vso noč, protestne izjave zaradi »posega politike« je objavila RTV Slovenija, dalo jo je Društvo novinarjev Slovenije (DNS) in Sindikat novinarjev Slovenije (SNS).

Potrebno je poudariti, da ves čas poteka opisanih dogodkov - niti po imenovanju v sredo, ko je občina delala do 17. ure - noben novinar (ne z Radia Kranj v ustanavljanju ne od drugod) NI iskal pri ustreznih organih občine Kranj NOBENIH INFORMACIJ.

Novinarji so se obrnili po informacije na IS in predsednika SO Kranj šele potem, ko so že skoraj 24 ur z nepreverjenimi izjavami zavajali javnost! Ob tem je značilno, da z ustreznimi dokumenti argumentirane izjave predsednika IS SO Kranj g. Vladimira Mohoriča, ki jo je dal pred novinarji v četrtek, 29. 11. 1990, dopoldne (navzoč je bil tudi novinar iz RTV hiše!) ni objavil noben pomemben medij! Nasprotno, RTV Slovenija je še naprej (ob tem, ko je že pokazala dejstva!) objavljala proteste (DNS, SNS).

7. O vzrokih za tako ravnanje vseh udeležencev te »afere« ne želimo ugibati, mnenje naj si ustvari vsak sam. Pričakujemo pa, da bo o vlogi g. Dušana Roglja kot glavnega in odgovornega urednika Radia Kranj v ustanavljanju in edinega redno zaposlenega novinarja pri opisanem, po našem mnenju namernem zavajanju stanovskih kolegov in celotne slovenske javnosti svoje reklo Častno razsodišče DNS.

Kranj, 30. novembra 1990

dipl. inž. Vitomir Gros
predsednik
Skupščine občine Kranj

Jutri Miklavžev sprevid

Kranj, 4. decembra - Na kranjskih ulicah se bo letos v okrilju decembrskih praznikov pojavil še en otroški dobrotnik, Miklavž. Jutri, 5. decembra, se bo s svojim sprevidom sprehodil po Prečernovi ulici do župnijske cerkve v Kranju, na cerkvenem pragu pa bo otroke nagovoril in jih obdaroval. V Miklavževem sprevidu, ki bo z dvema vpregama krenil ob 16.30, bodo parkeljni in angeli, česar kranjski otroci doslej na mestnih ulicah niso videli, saj so Miklavževu tradicijo po vojni gojili le v vaseh. ● D. Z.

MERKURJEVA PRAVLJIČNA DEŽELA

CICIBANKE
IN CICIBANI,
CICIFUJKE
IN CICIFUJI!

INŽENIRING d.o.o.

REALIZACIJA INVESTICIJ OD IDEJNEGA PROJEKTA DO KLJUČA V ROKE
INFORMACIJE 064/77-278

DOBRODOŠLI V MERKURJEVI PRAVLJIČNI DEŽELI V DVORANI B NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU OD 1. DO 5. DECEMBRA

ZA VAS SMO PRIPRAVILI:

- gledališke igrice:
4. decembra: PRINCESKA NA ZRNU GRAHA (ob 10. uri in 16.30)
5. decembra: KLJUKEC IN ROBOT (ob 10. uri in 16.30)
- risanke
- zabavne igrice
- pestro izbiro igrač in

PRESENEČENJE za vse obiskovalce.

ZA MERKURJEVO PRAVLJIČNO DEŽELO vstopnine ni!

Ob 180. obletnici gimnazije v Kranju

Sklenjena obnova šolske stavbe

Kranj, 3. decembra - Gimnazija v Kranju je ob svojem 180. rojstnem dnevu in 90. obletnici prve velike mature dobila dragoceno darilo; izboljšano in polepšano zunanjo in notranjo podobo 93 let stare stavbe, ki jo po pravici spet štejemo za enega biserov Kranja. Obnova je trajala celih pet let, zahtevala je okrog 56 milijonov dinarjev, večji del pa jih je zbralo vodstvo šole s pomočjo kranjskih podjetij, nekdanjih maturantov in občine.

Gimnazijska stavba je bila grajena za deset razredov oziroma 300 dijakov. Danes ima v nekoliko povečani lupini in v preurejenem podstrešju kar 36 razredov s skoraj 1100 dijaki. Šola je prenasočena. Čeprav ima med vsemi srednjimi šolami v Kranju zdaj najboljše delovne pogoje in je tudi relativno dobro opremljena, name-rava vodstvo v prihodnje zmanjšati število oddelkov na še kolikortoliko znosnih 32; po toliko letih je že čas, da bi Kranj dobil tudi drugo gimnazijo.

Za častljiv jubilej gimnazije v Kranju pa ni značilna samo materialna prenova. Po devetih

letih, ko jo je usmerjeno izobraževanje razkosalo na tri samostojne programe (pedagoški, računalniški in naravoslovni), se je letos vanjo znova vrnil splošni izobraževalni program, novinci so se spet vpisovali v prvi letnik gimnazije, šola je pod imenom gimnazija tudi registrirana.

Takšna gimnazija lahko stopi v novo obdobje, se odpre navzven, postane kulturno središče vseh Kranjčanov. To ji omogoča predvsem obnovljena velika večnamenska dvorana, primerna za najrazličnejše koncerte, nova dvorana na podstrešju za 130 ljudi, prikladna za komorne prireditve, literar-

ne večere ipd., ki jo slovesno odpirajo drevi, ter knjižnica, v kateri že redno prirejajo razstave, kulturniški prostor pa po prenovi postaja tudi šolska avla.

V jubilejnem letu se bo na gimnaziji zvrstilo več pomembnih dogodkov. Prvi je drevisnja akademija ob 180. obletnici ustanovitve gimnazije, na kateri bo slavnostni govornik šolski minister dr. Peter Vencelj. Na to temo je ubrana tudi razstava, ena od štirih v tem šolskem letu (o dr. Janezu Bleiweisu, literarnih glasilih na kranjski gimnaziji ter razstava učbenikov in učil profesorjev, ki so delovali na kranjski gimnaziji). Zanimivi bodo t.i. petkovi pogovori z nekdanjimi maturanti, zdaj uglednimi znanstveniki, umetniki, politiki, literarni večeri in koncerti, šola pa oživlja tudi Izvestja, literarna glasila dijakov in Zbornik. ● H. Jelovčan, foto: J. Cigler